

GORENJSKI GLAS

Leto XLIV — št. 16 — CENA 12 din

Kranj, torek, 26. februarja 1991

stran 3

Na tak način se ne gremo več

stran 5

Strada več kot 700 družin

stran 8

Kdo bo pomagal Elanu

stran 13 Mejna politika odvisna
od položaja Slovenije

Kranj - Pregled slovenske dramske ustvarjalnosti, ki se v Prešernovem gledališču odvija v okviru tradicionalnega 21. Tedna slovenske drame, se počasi preveša v svojo drugo polovico. Jutri in po jušnjem bosta svoje videnje Cankarjevi Hlapce predstavila tržaško in celjsko gledališče, gledališki festival pa se bo zaključil prav tako s celjsko predstavo Camera obscura. Danes so se v Prešernovem gledališču zbrali gledališki teoretički in drugi ljubitelji gledališča, da bi razpravljali na temo Tarasa Kermaunerja Protislava današnje slovenske dramatike in zavesti. - Na sliki: na uvodni svečanosti, prireditev je odprl Lojze Peterle, predsednik slovenske vlade, sta bili podeljeni tudi dve gledališki nagradi. Za dosežke v dramaturgiji je poleg Slovenskega mladinskega gledališča nagrado prejelo tudi Prešernovo gledališče Kranj. - L. M. - Foto: Jure Cigler

Na trg naj bi šle vse devize

Tiha devalvacija

Ljubljana, 25. februarja - Upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije se je strinjal z uvedbo deviznega trgovanja med podjetji, kar v bistvu predstavlja tiho devalvacijo, dodali so le, naj bi s trgovskimi popusti pri prodaji za devize skušali v promet vključiti tudi devize ljudi.

Slovenski minister za finančne dr. Marko Kranjec je gospodarstvenikom povedal, kakšno rešitev so dorekli na petkovem sestanku z Ljubljansko banko, ki je bila pred kratkim prisiljena uvesti omejitve pri deviznem poslovanju. Na podjetniški devizni trg bodo šle vse devize in ne le 30-odstotni priliv, kar pomeni, da gre v bistvu za tiho devalvacijo, saj se bo na

tem trgu nedvomno zelo hitro oblikoval tržni devizni tečaj. Po besedah ministra Kranjca bi s tem odpadla potreba po vzporednem denarju. Tehnično še niso dorekli, kako bo potekalo podjetniško trgovanje z devizami, vsekakor pa lahko pričakujemo, da bo kmalu uvedeno. Na vprašanje, od kdaj naj bi veljala takšna rešitev, pa je minister Kranjec dejal, da se

tudi o tem še niso dogovorili, sodi pa, da naj bi že od prvega januarja naprej, za "repe" (neplačane obveznosti) iz preteklega leta pa naj bi uporabili uradni devizni tečaj, torej devet dinarjev za marko.

Kakšen bo podjetniški devizni tečaj, seveda lahko le ugebamo, dr. Rino Simonetti je dejal, da je zdaj razlika 40- do 45-odstotna, vsekakor pa ga bo zanimivo primerjati s tečajem na tržnici, kjer je trenutno moč marko dobiti za 12,5 dinarja.

Gospodarstveniki pa so predlagali, naj bi s popusti pri prodaji blaga za devize privabil devizne prihranke, ki jih imajo ljudje v nogavicah. ● M. Volčjak

V petek, 1. marca, ob 19. uri
bo v hotelu Creina v Kranju
prva letošnja

GLASOVA PREJA

Na temo

SAMOSTOJNA SLOVENIJA

se bosta pogovarjala
predsednik slovenske skupščine
dr. France BUČAR
in voditelj Glasovih prej
Viktor ŽAKELJ

Poklicite po telefonu 21-860 ali
21-835 in rezervirali Vam bomo
sedež v restavraciji!

V Tržiču enota Slovenske hranilnice in posojilnice

Tržič, 25. februarja - Dopoldne so v pritličju tržiške stolpnice odprli enoto Slovenske hranilnice in posojilnice. Ravnatelj te, 8. februarja odprte bančne ustanove, Igor Rupar je povedal, da si bodo z novimi, konkurenčnimi bančnimi prijemi pridobivali bonitete po vsej državi.

Med gosti so bili med drugimi tudi republiški minister za drobno gospodarstvo Vili Brezar, radovljški župan Vladimir Černe, predsednik upravnega odbora te bančne ustanove in tržiški župan Peter Smuk, zastopniki občine in obrtniki. Ti so tudi ustanovitelji Slovenske hranilnice in posojilnice, ki med drugim daje že posojila. Predvsem zato, ker že poslovno sodelujejo z boroveljsko Volksbanko.

V Tržiču smo slišali, da bodo širili enote tudi drugod. Vrata banke bodo zaenkrat odprta med 8. in 15. uro.

Socialno dno

Ko zmanjka za kruh in mleko

V Kranju razmere še nikoli niso bile tako blizu socialnemu dnu kot minule februarske dni. Poraz tekstilnega velikana, od katerega je odvisno preživetje 1700 ljudi, je polovico tamkaj zaposlenih prinal na sam rob. Že od decembra so delavci v Tekstilindusu brez plač, najhuje pa se godi tisti večini, ki je bila že za časa prejemanja zajamčenih osebnih dohodkov obojena na dva, tri, največ štiri tisočake mesečnega prejemka. Od te revščine seveda ni mogoče nič prihraniti za hujše čase, saj denimo le položnice za stanovanje dosegajo znesek zajamčene plače. Dokler je bilo v enaki koži sto delavcev nekaterih propadlih Iskrinih tozvod, je bilo moč njihovi agoniji vsaj za silo odpomoči z enkratnimi ali začasnimi socialnimi pomočmi, sedemstotim družinam, ki so ostale celo brez vsakdanjega kruha, pičel proračun socialnega skrbstva ni več kos. Tekstilindusovim delavcem je socialna institucija lahko postregla le z obvestilom, da jim ne

more izplačati nobenih pomoči in naj počaka na plače, ki jim jih tovarna dolguje še od decembra. Bolj slaba tolažba za tiste, ki jim danes stradajo otroci in ne morejo niti vsak dan v trgovino po štruco kruha. Pod najtežjim socialnim bremenom ječe družine z več otroki, tiste, kjer oba zakonča delata v Tekstilindusu, samohranilke, skratka oni, ki si najtežje sami pomagajo do socialne blaginje.

Tekstilindusov primer bi že zaradi števila ljudi, ki jih je zajela socialna agonija, lahko spodbudil, da bi v občini izdelali trdnješi socialni program in zanj namenili opaznejšo vsto do denarja. Ob Tekstilindusovem primeru, ki se utegne ponoviti še kje v Kranju in drugje na Gorenjskem, kjer industrijskim velikanom pohajajo moči, bi se morala občinska oblast resno zamisliti, ali ne bi dala prednost socialnim nalogam namesto strankarskih razprtij in izkopavanja kosti in polpretekle zgodovine. ● D. Z. Žlebir

PRAZNIČNO, VESELO, NEPOZABNO... V ŽIREH - Priznanje smo podelili krajevni skupnosti na Novinarskem večeru, ki je po zaslugu "kolegov" z Radia Žiri odmeval po vsej dolini in še veliko dle. Sobot, 23. februarja, si bomo v uređništvu Gorenjskega glasa zapomnil. Bilo je praznično, veselo, nepozabno... in niso bili redki med obiskovalci v dvorani DPD Svoboda, ki so nam po končani prireditvi in neposrednem prenosu Radia Žira predlagali, da čimprej pripravimo podobno prireditv. Prepričan sem, da so Žirovci tako trdni in enotni, da se bomo še srečali. Sicer pa, v petek, 1. marca, bomo na štirih straneh Gorenjskega glasa vse opisali in "pokazali", kako smo "praznovali" v Žireh na desetem Novinarskem večeru Gorenjskega glasa. Za "zamudnike" pa objavljamo v današnjem Gorenjskem glasu tudi naročilnico na Gorenjski glas in ne pozabite (tudi ostali Gorenjci): če bomo do 1. marca dobili v uređništvo vaše izpolnjene naročilnice, vas morda čaka lepa nagrada... A. Ž. - Foto: J. Cigler

Stari vrh je gostil mlade smučarje sveta

Na Pokalu Loka uspeh naših tekmovalcev

Stari vrh, 24. februarja - Konec tedna so se na Starem vrhu zbrali mladi smučarji, ki so se šestnajstič pomerili za Pokal Loka. Na prvenstvu so ob odsotnosti avstrijskih, italijanskih in švicarskih tekmovalcev velik uspeh dosegli naši mladi smučarji. Tekmovanje je odlično pripravil domač smučarski klub Alpetour. Več o prireditvi preberite na športni strani. ● V. Stanovnik, slika: J. Cigler

KERN
KOZMETIČNI SALON IN SAVNA
KERN MARTA KOROSKA 5, 64000 KRAJN
TEL. (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Malo morgen

"Malo morgen", bi verjetno odvrnil srbski predsednik Slobodan Milošević, če bi ga kdo podražil s trditvijo, da bo Albanija v Evropi prej kot Srbija. Pa vendar se utegne zgoditi prav to. Stvar namreč ni toliko v tistem, kar si kdo obeta od jutri, niti v tistem, kar je bil včeraj - Albanci, staro ilirsko ljudstvo, so bili v Evropi prej kot Srbji v "deželi orlov" so živelji že takrat, ko je v sosednji Grčiji tekla zibel evropske civilizacije. Gre bolj za to, kaj kdo stori, da bi prisel v Evropo danes - da bi bil tako kot pred dnevi ČSFR sprejet v Svet Evrope. Srbslavija je na listi čakajočih trenutno predzadnjih, za njo je samo še Romunija. Albanije sicer na listi sploh ni, sodeč po tistem, kar se tam dolni dogaja zadnji teden, pa utegne biti kmalu.

Srbi si pot v Evropo zapirajo ravno s svojim znašanjem nad Albanci na Kosovu, Albanci v LR Albaniji pa se počasi, a vztrajno reevropeizirajo. Albanska nacija spet postaja subjekt svoje zgodovine in se vrača na mednarodno sceno; tempo tega povratka je v obratnem sorazmerju s tistim, s katerim se osvobajajo služnosti ideologij, ki je zatrjevala, da je razredno nad nacionalnim. Še donedavna je bila Albanija živ dokaz za trditev, da je boljševizem najbolj trdrovaten tam, kjer je avtohton; če je bil vrh tega izoliran od ostalega sveta, tako kot albanski, potem je trdrovaten še bolj. Ramiz Alija je uspel ohranjati albansko različico komunizma vse od aprila 1985, ko je umrl Enver Hodža, njegov predhodnik in "oče naroda" - simbol, ki je padel in se razblinil prav tedaj, ko je razjarjena množica podrla sedem metrov visoki kip tega politika v Tirani in s tem simboličnim dejanjem zaznamovala začetek nove dobe. Če so lani poleti partijski konservativci še uspeli obvladati položaj, ki je nastal z množičnim zatekanjem v tuja veleposlanštva in bežanjem preko meja, potem je zdaj gotovo, da je pot za demokratizacijo države odprta. Zdaj je samo še vprašanje, ali jo bo Albanci uspeli prehoditi brez prevelike anarhije in prelivanja krvi. Tak način sicer ne bi bil v duhu balkanskih tradicij, vendar je mogoč. "Hočemo evropsko Albanijo" - je najvidnejše geslo, ki ga je tudi videti in slišati v Albaniji.

Mogoče bo kdo nejevoljen nad dejstvom, da pišemo o Albaniji in Evropi, namesto da bi razmišljali, kako bi se hitreje evropeizirali sami (danes in ne "malo morgen"). Odgovorimo mu s spoznanjem, da imamo Slovenci in Albanci nekaj skupnega: mačehovski odnos, ki ga je imela Evropa tako do enih kot do drugih. Kako je bilo z nami, vemo, Albance pa so imeli za drobir v vseh vecjih evropskih političnih kupčijah zadnjih stodvajset let. Na Berlinskem kongresu leta 1878 je tedanja evropska velika politika Srbiji odmerila Kosovo, v Versaillesu in na Jalti pa so Jugoslaviji in Grčiji dodelili še druga ozemlja, naseljena z albanskim življem. To seveda ne pomeni, da je nastopil čas za "Veliko Albanijo". Obstoječih meja na Balkanu ne kaže spremniji, saj bi to pomenilo nova prelivanja krvi in nacionalno tragedijo Makedoncov; gre predvsem za spoštovanje človeških in državljaških pravic Albancev povsod tam, kjer pač živijo.

"Komur je sreče dar bila klofuta...", bi lahko tožili pastorki Albana in Slovenija nad mačeho Evropo, od katere si toliko obetata. Sicer pa tudi v prejšnjih časih stikov med obema ni bilo tako malo, kot bi mislili. Vzemimo v roke prvi zvezek Enciklopédie Slovenske in ga odprimo pri geslu "albansko-slovenski odnosi". Tam je na strani 40 tudi tale stavki: "Poveljstvo albanske vojske je 1943 s spomenico odlikovalo kapetana Dominika Bogataja iz Breznice pri Žireh, ki je bil namestnik komisarja udarne brigade Antonio Gramsci." Mlad Dominik, doma iz Breznice nad Žirmi, vasi na južnem robu Gorenjske, ki je bila tedaj pod Italijo, je moral v italijansko vojsko in z njo v Albanijo, kjer se je pridružil albanskim partizanom. Po vojni je živel in delal v Kranju. Naj bo ta omenba v njegov spomin, nam pa v ponazoritev spoznanja, kako je svet majhen in kaco se lahko Gorenjska prek Italije poveže z Albanijo. Tako je bilo, tako je danes in jutri najbrž ne bo dosti drugače. "Malo morgen" pa je geslo tistih, ki bi radi, da bi ostalo po starem. A ti so od včeraj.

AKORDEON d. o. o.
podjetje za poučevanje glasbe
in trgovina z glasbili

Kranj, Koroška 67, tel.: 064/22-007

V Kranju in Šenčurju vpisujemo otroke v šolo klavirja, kitare, harmonike, flavte, kljunaste flavte, predšolske glasbene vzgoje in v tečaj klavijatur ter glasbene teorije.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GLAS, Kranj, p. o., Moše Pijadeja 1
Tisk: DELO TCR - Tisk časopisov in revij Ljubljana, p. o.

Predsednik časopisnega sveta Ivan Bizjak

Časopis izhaja dvakrat tedensko ob torkih in petkih. Cena izvoda je 12,00 din., naročnina za I. kvartal 1991 znaša 300,00 din. Individualnim naročnikom priznavamo 20 odstotkov popusta (naročnina 240,00 din.).

Gorenjski glas urejam in pišem: Marko Valjavec (direktor in glavni urednik), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Zavri - Zlepš (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne teme).

Lea Mencinger (kulturna, Srovanja), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, knjiga Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Šedej (razvedrično, Jelenice), Stojan Saje (državne organizacije, ekologija), Jože Košinček (notranja politika, šport), Stefan Zargi (notranja politika), Marija Volček (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Šmit (fotografija), Igor Pokora (oblikovanje), Ivo Sekane, Nada Preva in Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vožič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1

Tekoči račun pri SDK: 51500-603-3199

Telefon: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomsko propagando, računovodstvo, naročninske 28-463, mali delovni 27-960, sprejem nepreklenjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku, delovni čas od 7. do 13. ure, ob sredah do 16.30, telefax: 25-366 (direktor, komerciala), 23-163 (uredništvo)

Neobjavljeni pisem in slik ne vracamo.

NOVICE IN DOGODKI

IZ GORENJSKIH PARLAMENTOV

S skupne seje zborov skupščine občine Jesenice

Socialne probleme takoj reševati

Delegati vseh treh zborov skupščine občine Jesenice so najostreje protestirali proti prerazdeljevanju cestnega dinarja in opozorili, da številnih socialnih problemov Jesenice ne bodo mogle same reševati. Več delegatov

Jesenice, 25. februarja - Minuli četrtek je bila na Jesenicah skupna seja vseh treh zborov skupščine občine Jesenice, na kateri so poslanci najprej s tajnim glasovanjem izvolili sekretarja občinske skupščine. Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovska vprašanja je prejela dva predloga: enega je posredoval klub poslancev DEMOSA Jesenice, drugega pa klub poslancev Stranke demokratične prenove Jesenice. Pričakovati je bilo, da se bo pri imenovanju tudi tokrat kaj zapletlo, saj jeseniški zbori vse do februarja niso imenovali sekretarja in se je ravno pri tem imenovanju čutil močan strankarski interes, vendar ni bilo tko. Poslanci so s 50 glasovi za in s 16 glasovi proti za sekretarko skupščine občine Jesenice izvolili Slavko Brelih, ki jo je predlagal poslanski klub Stranke demokratične prenove in ki je že doslej strokovno in kvalitetno opravljal delo sekretarke občinske skupščine.

Že na prejšnji skupni seji vseh treh zborov so se na Jesenicah odločili, da vprašanja in pobude delegatov kot točko dnevnega reda uvrstijo med prve točke, zato so že v začetku poslušali nekaj delegatovkih povedi: obrtni združenje je protestiralo proti prevelikim davčnim obremenitvam; poslanec Božidar Lakota se ni strinjal s podaljšanjem mandata funkcionarjem v krajevni skupnosti Mojstrana; občina naj bi tudi zavrnila predlagani davek na elektriko za gospodinjstva. Delegati vseh treh zborov pa so tudi najostreje protestirali proti temu, da se namenska sredstva za ceste prerazdelijo in s tem zaustavijo dela pri gradnji avtoceste Hrušica - Vrba. Tako kot vse doslej imajo redno na

dnevnem redu tudi poročilo predsednice izvršnega sveta skupščine občine Jesenice, Rine Klinarjeve in poročilo delegatov v zborih skupščine Republike Slovenije: Staneta Eržena in Matjaža Peskarja.

Delegati so nato pozorno poslušali glavnega direktorja jeseniških železarjev, Inž. Borisa Breganta, ki je posredoval informacijo o uresničevanju prve faze projekta McKinsey v jeseniških železarjih. Direktor je poudaril, da je v Evropi v zadnjih desetih letih prihajalo do enakega problema, kot se pojavi v jeseniških železarjih in povsod so se zavzeli za to, da paragona ostane, postati pa mora analiza, ki so jo izdelali, se proizvod

nja deli na perspektivne družbe: na metalurški del in na delničarske družbe, ki se lahko uveljavijo na tržišču. V Železarni se zavzemajo, da je vsem na novo nastalim delom treba omogočiti razvoj, medtem ko svetovalna firma za nekatere dele predvideva bolj pesimistično varianto.

Predsednik družbenopolitičnega zbornika Janez Markeš je postavil vprašanje, kako se bodo s socialnega vidika reševali problemi presežnih delavcev v Železarni in zborom posredoval pobudo za politično rehabilitacijo nekdanjega jeseniškega župana Valentina Markeža s tem, da se krivce javno pojmenuje, sorodnikom Valentina Markeža pa vrne domicil v jeseniški občini in imovina, ki jima je bila odvzeta.

Več poslancev je nato prizadet razpravljal o težkem socialnem položaju železarjev. Inž. Boris Bregant je dejal, da je bilo prej v Železarni zaposlenih 6.000 delavcev, nato pa 5.500. Železarna pa si prizadeva za proizvodnjo višje vrednin proizvodov in za večjo produktivnost. Trudilo se, da bi našli rešitev za tiste, ki bodo brez dela. Marca bodo znani presežki, vendar Železarna nikakor nima

sredstev za socialni program. Predsednica izvršnega sveta ŘS na Klinar je dejala, da brez delovanja Republike Slovenije ne morejo rešiti tako porečnih problemov. Mile Crnovič pa pozval, naj se tedaj, ko bodo znani natančni podatki, takoj začne izdelava socialnega programa. In tako je predsednik Egidij Biček predlagal sklep, da se takoj začne z razreševanjem socialne problematike na Jesenicah.

Delegati vseh treh zborov skupščine občine Jesenice so tako na minuli seji najostreje zahtevali, da se namenski dinari za ceste ne prerazporedijo in gradnja avtoceste mimo Jesenic takoj nadaljuje, obenem pa se vsi po vrsti zavzeli za takojšnje reševanje socialne problematike, ki se po odprtosti več kot tisoč železarjev obeseža Jesenicam v najhujši obliki. Revščini nekaj tisoč jeseniških družin!

Pokazalo se je, da ne glede na strankarsko pripadnost delegatov v jeseniških občinskih skupščinah pravčasno ukrepajo najbolj perečih socialnih družbenih problemih in da se dosledni tedaj, ko je najbolj potrebno. Potrebno v korist občin, ki so se odločile, da ne odstavijo železarjev obesježajo. ● D. Sedej

Vlada sprejela teze Zakona o javnih glasilih

Urejanje javne besede po evropsko

Ljubljana, 21. februarja - Izvršni svet Skupščine republike Slovenije je na svoji 62. seji obravnaval Predlog za izdajo Zakona o javnih glasilih s tezami in sklenil začeti trifazni postopek sprejema tega zakona v slovenskem parlamentu. Teze zakona o javnih glasilih seveda niso bile edina točka dnevnega reda, so pa bile deležne največje pozornosti. V nadaljnjih postopkih - tokrat gre izjemoma za normalni potek sprejemanja zakona, je pričakovati veliko pripomb, različnih pogledov in nesporazumov, saj je bilo na tem področju tega veliko tudi že pred izdajo teh tez.

Po vseh zapletih na področju javnega informiranja, zlasti zaostreni so bili v primeru slovenskega radia in televizije, je Sekretariat za informiranje podolgovito pripravil predlog Zakona o javnih glasilih, ki bo nadomestil dva zvezna zakona in Zakon o javnem informiranju. Kljub spremembam slednjega, ki so stare komaj dobro leto, je po-

stal prav ta zakon čisti anahronizem, zato so sestavljalci poskušali pripraviti teze, ki bodo uredile to področje na novo in v duhu časa ter sprememb, ki jih doživljamo. Tudi pri obveščanju naj bi se po najboljših močeh približali ureditvi v Evropi, kar pomeni, da bi tudi tu v večji meri uveljavili trg. Teze za zakon so znatno krajše od dosedanjega urejanja, v pristopu pa liberalnejše. Osnovni

poudarek je dan uresničevanju pravice do informiranja, poenostavljen bo ustavljavanje in upravljanje časopisnih podjetij, sprememajo se tudi pogoj za novinarje. Številna vprašanja v tezhah ostajajo odprtih, največ razprave pa je spodbudilo vprašanje možnosti vlaganja tujega kapitala. Statusa časopisnih organizacij zakon ne urejuje. Za področje RTV naj bi na teh osnovah sprejeli poseben zakon.

V skupščinske postopke pa bodo iz te seje slovenske vlade poslani tudi: osnutka Zakona o Agenciji za privatizacijo in Zakona o Skladu Republike Slovenije za razvoj ter predlog Zakona o zadrugah, ki je v naj-

večji možni meri prilagojen pombam danih na osnutek Žgoča cestna problematika, ki je bila prestavljena na naslednjo sejo. Izvršni svet je imenoval 14 članski Ekonomski svet posvetovalno telo na področje gospodarstva in politik, ki ga zadevajo. Naj na koncu omenimo, da je vlada obravnavala ravnjanja nekaterih svojih ministrov in pritiskov ter političnih manipulacij, s katerimi se ob problemih na posameznih posojih srečujejo. Z delom ukrepil dr. Andreja Capudra ministra za kulturo, na katerega je bilo naslovjenih največ kritik in pritiskov, je vlada zavoljila in obsoja dogodek, katerimi so ga poskušali onesoditi. ● S. Z.

Pogovor planincev s člani slovenske vlade

Manj davkov za koče v visokogorju

Brdo pri Kranju, 22. februarja - Upravljalci visokogorskih postojank z Gorenjske in v več drugih slovenskih krajih so se sinoči sestali z republiškim sekretarjem za izobraževanje in šport dr. Petrom Venceljem. V pogovoru, ki sta se ga za krajski čas udeležila tudi člana vlade Jože Mencinger in Marko Kranjec, so osvetili probleme zlasti v planinskem gospodarstvu zaradi nove zakonodaje. Obljuba za spremembo obdavčenja.

Za organizacijo posveta planincev s predstavniki vlade so se odločili, kot je povedal predsednik meddrušvenega odbora planinskih društev Gorenjske Ivko Bergant, ker nova zakonodaja v marščem prizadeva planinsko gospodarstvo, posebne visokogorske postojanke. Problemov je več, je med drugim našel predsednik PD Kranj Franc Ěkar; planince je najprej prizadel iztek družbenega dogovora o sofinansiranju vzdrževanja visokogorskih objektov konec lanskega leta, potem pa še sprejem viših

davkov. Planinci se ne morejo strinjati, da je promet v kočah nad tisoč metri višine enako obdavčen kot v lokalih po dolini, zaskrbljuje pa jih tudi ukinitev možnosti za pogodbeno delo in širjenje administrativnih nalog pri poslovanju.

Konkretni probleme pri upravljanju s postojankami so osvetlili predstavniki gorenjskih planinskih društev, ki so se jim na posvetu pridružili poleg članov vodstva Planinske zveze Slovenije še planinci iz Bovca, Kamnika, Ljubljane, Radeč in Celja. Marica

okršlar iz PD Gorje je pojasnila visoke stroške za prenose v koče in opozorila na nereseno sofinansiranje helikoptrskih prevozov. Planinci iz Radovljice so opisali težavno vzdrževanje tovorne žičnice na Kriške pode, kjer so lani s požrtvovanim prostovoljnim delom zamenjali nosilne drogue. Pavel Dimitrov iz PD Jesenice je naglasil, da sedaj ne bo dohodka postojank niti za vzdrževanje, prenova Erjavčeve koče na Vršiču pa vidi v zraku; ob tem planinci ne dobijo ničesar od svojega prispevka v turistično gospodarstvo. Planinci iz Koroške Bele so izračunali, da bi morali za doseganje enakega dohodka zaradi novih obdavčev cene v kočah povečati od 50 do 70 odstotkov. Planinci iz Mirjane Draksler iz tehnično urejanje in Marjeta Vožič (lektoriranje).

Naslov uredništva in up

STRANKARSKE NOVICE STRANKARSKE NOVICE STRANKARSKE NOVICE

Prvi zbor organizacije Liberalno demokratske stranke Kranj

Na tak način se ne gremo več

Kranjski Liberalni demokrati so se zbrali na prvem zboru svoje stranke po volitvah in pod novim imenom. Največ pozornosti je bilo deležno njihovo dosedanje in bodoče delo v občinski skupščini.

Kranj, 22. februarja - Na zboru LDS Kranj so potegnili črto pod uspehom na volitvah in temu ustreznih udeležbi v delu občinske skupščine in njenih organov. Kljub svojim prizadevanjem, da se delo v občinskem parlamentu odmakne od ostrih medstrankarskih bojov in proceduralnih vprašanj k, za Kranj pred zlomom, bistvenim temam in problemom, ugotavljajo, da je kranjska skupščina blokirana. Sklenili so, da bodo v prihodnje sodelovali le tam, kjer bo obstajala možnost vsebinskega prispevka in konstruktivnega sodelovanja.

Poročilo o delu strankarske organizacije sta podala sekretar Sašo Govekar in vodja kluba poslanec LDS Rastko Tepina. Po volilnem uspehu, ko kranjska LDS z 22,8 odstotka najuspešnejša posamična stranka v Kranju, temu ustreza pa je tudi njena udeležba v parlamentu (10 poslanec) in organih (podpredsednik skupščine, podpredsednik DPZ, član Izvršnega sveta, 4 člani občinskih komisij), je organizacija zaradi finančnih razmer razpustila delovno skupnost, zamjenala prostore, sedaj pa ureja nove v Stritarjevi ulici. Na volitvah izraženo zaupanje zelo obvezuje, zato poslanski klub dela z vso odgovornostjo. Za čim učinkovitejše poslansko delo se poskušajo specializirati, povezujejo pa se - za pomoč in boljše informiranje, tudi z republiško organizacijo. Z de-

lom kranjske občinske skupščine so izredno nezadovoljni, ker se ob strankarskih zapletih in incidentih, kakršen je tudi okrog kranjskega radia, odlagajo usodnejša vprašanja preživetja. Ugotovili so, da nima nobenega pomena sodelovati pri zapletih, ki se ne dotikajo bistvenih vprašanj današnjega Kranja.

Po volitvah, na katerih so izvolili 35 članski Svet, 11 članski Izvršni odbor in 3 članski Nadzorni odbor - za predsednika organizacije je bil izvoljen Mišo Dačić, profesor filozofije, zbor pozdravil Jože Školč. V svojem nagovoru je obrazložil nekatera najaktualnejša vprašanja, s katerimi se ukvarja stranka. Poudaril je, da posku-

šajo tudi v stranki na republiški ravni usmeriti pozornost k bistvenim vprašanjem in dokumentom, to pa ni pomanjkljiva deklaracija o razdružitvi, pač pa Ustava (demilitarizacija, regionalizacija, struktura parlamenta, človekove pravice), privatizacija in gospodarsko prestrukturiranje. Kranj je očitno eksperimentalna občina Demosa, saj se vrstijo preveč podobni dogodki (neizvolitev sodnikov, neizvajanje sklepov sodišč, radio - RTV), je menil Jože Školč, zato je kranjskim liberalnim demokratom zaželet uspešno delo, ki bo omogočilo vsaj delni premik v kranjskih in morda preglasilo slab glas o Kranju, ki ga s svojim ravnanjem ustvarja kranjski župan.

● S. Z.

Po zboru so za Gorenjski glas povедeli:

Rastko Tepina, vodja poslanskega kluba:
Katera vprašanja so bistvena in kako doseči njihovo reševanje?

Kranj sedi na tempirani bombi nerazrešenih gospodarskih vprašanj, ki bodo povzročila silovit socialni izbruh. Pogoj za začetek reševanja teh vprašanj je v začetku ustreznih predstavitev. Zadnji čas je, da se nehamo izgovarjati na "grehe rdeče oblasti" in poskušamo, kar je v teh razmerah mogoče, postoriti sami. Ukripi v drugih občinah kažejo, da je vsaj nekaj mogoče. Nujno pa bô okrepiti nekatere službe - zlasti na finančnem področju, ki svojega dela ne opravljajo dobro.

Miran Tivadar, član Izvršnega sveta Skupščine občine Kranj:

V razpravi na zboru ste trdili, da v Izvršnem svetu prevladuje mnenje, da Izvršni svet ni pristojen za reševanje gospodarskih vprašanj. Kakšno je vaše mnenje?

Večina v Izvršnem svetu meni, da odvzem možnosti kadrovanja v podjetjih odvezuje organ od reševanja gospodarskih vprašanj. Pogledi se le počasi spreminjajo in šele sedaj je bila ustanovljena komisija za pripravo programa pomoči in prestrukturiranja gospodarstva. Samo kot primer naj navedem neizkoriscene možnosti sodelovanja z gospodarstvom v pobratenih mestih in regijah, zato pa je potrebna ustreza predstavitev. Zadnji čas je, da se nehamo izgovarjati na "grehe rdeče oblasti" in poskušamo, kar je v teh razmerah mogoče, postoriti sami. Ukripi v drugih občinah kažejo, da je vsaj nekaj mogoče. Nujno pa bô okrepiti nekatere službe - zlasti na finančnem področju, ki svojega dela ne opravljajo dobro.

Sašo Govekar, sekretar Organizacije Liberalno demokratske stranke Kranj:

V poročilu o delu ste omenili, da s poročanjem o delu občinske skupščine niste zadovoljni. Lahko to obrazložite?

V Liberalno demokratski stranki Kranja smo, kar se tiče Gorenjskega glasa, zadovoljni s poročanjem o delu stranke, pri poročanju iz občinske skupščine pa je po našem mnenju zaznavna zavora, ki si jo mi razlagamo s strahom javnih delavcev ob zamenjanju oblasti in pritiski teh oblasti. Naša stališča, ki so bila občasno tudi zelo radikalna, so v javnih glasilih zvodenela. Od tod naše nezadovoljstvo.

Ali niso ta radikalna stališča - moja kolegica jih je nazadnje označila s petelnjim petjem na kupu gnoja - povzročila blokado občinskega parlamenta, nad katero ste se danes na zboru tako pritoževali?

Sprva smo mislili, da so dogajanja v skupščini posledica porodnih krčev, ki pa nikakor ne minejo. Dejstvo, da še ni sprejet niti statut, niti poslovnik za delo skupščine, pomeni v prispolobi rečeno, igranje košarke po pravilih za nogomet. Le prava pravila igre lahko odpravijo kokodakanje na gnoju.

Krščanski demokrati ustanavljajo krajevne odbore

Za človekovo dostojanstvo in njegove pravice

Javornik - Koroška Bela, 25. februarja - Ivo Bizjak, član izvršilnega odbora Slovenskih krščanskih demokratov, je na ustanovnem zboru krajevne odbore za Javornik in Koroško Belo spregovoril o programu stranke in o družbenih in političnih problemih in odločitvah.

Občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov ustanavlja krajevne odbore tudi v večjih jeseniških občinah. Tako bili že lani ustanovljeni v Kranjski Gori in Ratečah, minuti konec tedna pa so ju ustanovili v Žirovnici in v Javornik in Koroško Belo.

Na ustanovnem zboru za Javornik in Koroško Belo so minuti soboto popoldne v delavskem domu na Javorniku izvolili za predsednika odbora Franca Avsenika, ki je predstavil program slovenskih krščanskih demokratov. Franc Avsenik je med drugim dejal, da si slovenski krščanski demokrati želijo povezovanja.

Ivo Bizjak je kot član izvršilnega odbora slovenskih krščanskih demokratov med drugim dejal, da krščanski demokrati ne morejo biti stranka, ki bi delovala le v nekih forumih in da se zato tudi ustanavljajo krajevni odbori. Stranka bi na letosnjih volitvah lahko dobila še več glasov, vendar je bilo za delovanje pred volitvami premalo časa. Program stranke izhaja iz predvojnih tradicij, iz dela zgodovine, ki je bil po vojni namerno zamolčan. Krščanski demokrati imajo zgled v zahodnih krščanskih demokracijah in so sploh prva slovenska stranka, ki je bila sprejeta v evropske integracije - v evropsko skupnost krščanskih demokratiskih strank.

Ivo Bizjak je nadaljeval, da je kriza, ki smo ji priča, predvsem moralna kriza in da ima program

stranke dva poudarka: socialni vidik in družina. Dosegli naj bi integralno socialno varstvo: poleg institucij tudi druge oblike socialnega varstva. Govoril je tudi o ustavi, osamosvajjanju Slovenije in razdružitvi, o monetarnem sistemu, privatizaciji in denacionalizaciji, pri čemer je dejal, da je treba stare krivice popraviti, na noben način pa ne delati novih! Odgovoril je tudi na več vprašanj o zaščiti matere in otroka in o novi davčni zakonodaji ter o položaju krščanskih demokratov v koaliciji DEMOS. Letos naj bi razpravljali tudi o tem, da bi uvedli porodniški dopust za matere, ki niso zaposlene, dolgoročno pa naj bi zagotovili, da mati lahko ostane dalj časa doma, na osnovi tega pa naj bi se ji priznala tudi določena delovna doba. ● D. Sedej

Ustanovni kongres Mladih liberalnih demokratov

Pomagajte nam osiveti

Ljubljana, 23. februarja - Potem ko so številne slovenske stranke ustavile svoje organizacije mladih (Kmečka zveza - Ljudska stranka, Socialdemokratska stranka Slovenije, Slovenski krščanski demokrati itd.) so svojo organizacijo mladih ustanovili tudi v Liberalno demokratski stranki, ki je pravzaprav naslednica nekdajne mladinske organizacije ZSMS. Kot vse tovrstne organizacije naj bi skozi svojo stranko poskušali skrbeti za uveljavljanje posebnih interesov mladih.

Na vabilo iniciativnega odbora, ki ga je imenoval Svet Liberalno demokratske stranke, se je danes v dvorani občine Ljubljana Bežigrad odzvalo kar precejšnjih štirih mladih iz vse Slovenije, saj je bila pobuda za ustanovitev organizacije izpeljana prek občinskih organizacij LDS. Osrednja tema ustanovitvenega kon-

tra mladih in mednarodno sodelovanje. V razpravi pa je bilo predlaganih in pozneje sprejetih nekaj konkretnih pobud: na slovenske avtobusne prevoznike bodo naslovili zahtevo za ureditve vejlavnosti dijaških vozovnic ne glede na prevoznika (predlog Matjaža Svetine z Bleda), zahtevali večji delež družbenega proizvoda za šolsvo in pri spreminjanju šolskega sistema vztrajali na večji prehodnosti. Odločili so se tudi, da postanejo kolektivni član Mladinskega sveta Slovenije, kolektivni podpisnik Deklaracije za mir in da se včlanijo v mednarodno Federacijo liberalne in radikalne mladine. Prvi predsednik organizacije MLD je postal Roman Jaklič.

Ustanovni kongres so pozdra-

vili predstavniki zgoraj omenjene federacije, Mladinskega sveta ter sorodnih organizacij Italije, Hrvatske in Srbije, uspešno delo pa jim je zaželet tudi predstavnik Mladih socialdemokratov Slovenije. V priložnostnem negotovoru predsednika LDS Jožeta Školča pa smo slišali, da so v LDS namenom dali prednost nepolitičnemu organizirjanju mladih (Mladinski svet), da pa od podmladka v stranki pričakujejo nadaljevanje najboljših tradicij ZSMS, ki je danes sicer tarča kritik, ker se pozablja, da je prav v tej organizaciji in njenih gibanjih nastala vsaj polovica današnjega političnega spektra. Pričakujejo torej novih pobud, svežih idej, brezkompromisnih in izvirnih predlogov mladih, "ki jim lahko z dobrim delom pomagajo osiveti". ● S. Z.

Zanimiva pobuda Sivih panterjev

Dolžina delovne dobe naj bo osnova za izračun popusta pri nakupu družbenega stanovanja, vsa kupnina pa naj gre v pokojninski sklad, vendar naj se troši za naložbe, ne pa za pokojnine, predlaga stranka ob nastajanju nove stanovanjske in pokojninske zakonodaje.

Ljubljana, februarja - V razmišljaju, ki ga je v imenu stranke Sivi panterji podpisal Anton Stipanič, pravijo, da je v Sloveniji okrog 200.000 družbenih stanovanj, ki jih je zgradila generacija delavcev, ki so že upokojeni ali še delajo. Glavni vir je bil 6-odstotni prispevek od brutnega plača, kar pomeni, da so gradnjo financirali vsi zaposleni na račun nižjih plač in ob objubu nizkih stanarin in zakonsko varovane stanovanjske pravice. To je bivša oblast urenskega člena, nova pa območje črtana. Stanarine bodo ekonomski, stanovanjska pravica pa črtana. Do tu je vse prav. Tu pa se postavlja vprašanje ob predlogu, naj ima nosilec stanovanjske pravice pri nakupu stanovanja 30 odstotkov popusta na ocenjeno vrednost. Zakaj ravno 30 odstotkov. Stipanič predlaže pravičnejši popust, skladen s prispevkom, ki ga je posameznik dal, oziroma so mu ga vzel, to je sorazmernost z delovno dobo, ki jo ima nosilec stanovanjske pravice v delovni knjižici ali pa v odločbi o odmeri pokojnine. To se lahko tudi vrednostno izrazi z izračunom v revalorizacijo povprečnih OD v zadnjih 40 letih. Če je bil povprečni brutni OD v tem času v Sloveniji na primer 1200 DEM mesečno, je prispevek letno znašal 864 DEM, v več letih pa več. To naj bi bil polog, ki ga je posameznik že plačal ali pa ustrezen del pologa. Ostali del kupnine pa naj se kreditira skladno z družinskim dohodki posameznega kupca. Kupnina naj gre v pokojninski sklad, ki ga naj upravlja poseben odbor ob finančnem nadzoru vlade. Ta denar naj se plasira v naložbe, ki dajejo dobiček in ne v pokojnine, iz dobička naj se alimentira del pokojnine, realna vrednost kapitala pa se bo hranjala. To bi bil postopen prehod od vedno večjih prispevkov za SPIZ k sistemu delnega samofinanciranja. Pisec ocenjuje na osnovi podatkov, da gre pri teh stanovanjih za okrog 10 milijard DEM vrednosti, od nje pa je treba odšteti po vojni nacionalizirana stanovanja, vendar gre za manjši del fonda. Ob tej se ta denar kapitalizira, ustvarja dobiček, rešuje se pa tudi problem starejših, ki niso sposobni odkupiti stanovanja. To je pravičnejše od povprečnega 30-odstotnega popusta. Pokojninski sklad pa bi bil lahko bogatejši tudi na račun lastnini, ki je za zdaj zamišljen, žal, brez upokojencev, in vrnitev premoženja bivših pokojninskih skladov. Tudi zanje naj velja denacionalizacija. Takšne rešitve so v interesu upokojencev kot aktivne generacije.

Socialisti o ekonomiji in sociali

Ljubljana, 26. februarja - Predsednik Socialistične stranke Slovenije Viktor Žakelj je sklical za petek, 1. marca, ob 15. uri sejo Republiškega odbora Socialistične stranke Slovenije. Seja bo na sedeži stranke v Ljubljani, Komenskega 11. Osrednja točka dnevnega reda bo socialni in ekonomski program Slovenije. ● Zbral J. Košnjek

Dimitrij Rupel v Tržiču

Prejšnji četrtek, 21. februarja, so se na letnem občnem zboru sestali člani tržiškega odbora Socialdemokratske zveze Slovenije. Na zboru so ocenili svoje delo v minulem obdobju ter se dogovorili o programu dela. O programu SDZ Slovenije je na zboru v Tržiču govoril njen predsednik dr. Dimitrij Rupel, republiški sekretar za mednarodno sodelovanje, ki je predvsem izpostavil vlogo množičnih medijev v slovenskem političnem življenju. Člani tržiškega občinskega odbora SDZ so bili precej kritični tudi do programa lokalne radijske postaje in njene angažiranosti pri spremljanju delovanja stranke.

Va. M.

Zeleni za ekološko uravnotežen proračun

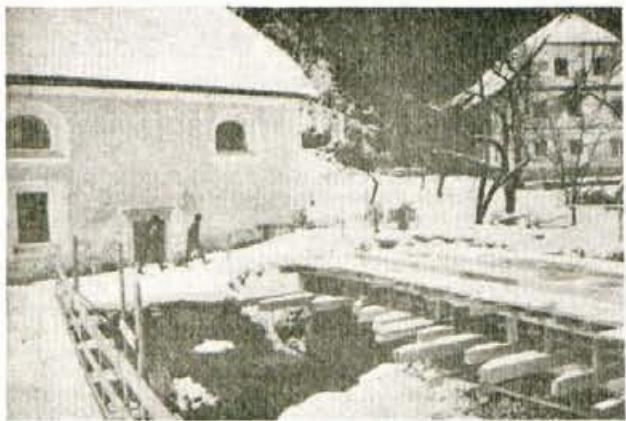
Ljubljana, 25. februarja - Predsedstvo Zelenih Slovenije je obravnavalo osnutek republiškega proračuna, za katerega je menilo, da bi moral biti ekološko uravnotežen. Tudi občinski proračuni bi morali enako upoštevati potrebe ekologije, saj bo edino to omogočilo uresničevanje ekoloških ciljev. Kot je predsedstvo ocenilo, je globalna porazdelitev uporabnikov proračuna sprejemljiva, več pripomemb pa je izreklo na podrobnosti v osnutku. Tako se Zeleni ne strinjam, da je toliko denarja namenjenega pokrivanju izgub javnih podjetij ter subvencijam za velike porabnike električne energije in premogovnike, pogrešajo pa ga za postopno zapiranje jedrske elektrarne v Krškem. Enako kritični so bili do velikega proračunskega deleža za obrambne namene. ● S. S.

Sestanek Zelenih in prenoviteljev

Celje, 22. februarja - Delegaciji, vodila sta jih predsednika dr. Dušan Plut in dr. Ciril Ribičič, sta obravnavali vsa aktualna vprašanja od nove slovenske ustave do pogledov na varovanje okolja. Stranki imata na veliko problemov enake ali sorodne poglede, največja razlika pa je pri sestavi novega parlamenta. Zeleni so za enodomišljene, prenovitelje pa za proporcionalne volilne sisteme, prav tako za ustavno opredelitev soupravljanja, za mirovni člen v ustavi, pa tudi za primerno opredelitev narodnoosvobodilnega boja. Preambulo, ki bi bila sporna, bi lahko iz ustave izpustili, če jo pa bomo imeli, bi kazalo namesto svetosti življenja zapisati spoštovanje življenja in človekovega dostanstva. Deklaracija za mir je nadstrankarska zadeva. Glede zapiranja jedrske elektrarne pa Zeleni sodijo, da je treba zapreti leta 1995, prenovitelji pa so za čim prejšnjo zaprtje.

Protest zaradi televizijskih imenovanj

Ljubljana, 21. februarja - Imenovanja vodilnih delavcev RTV so krepko razburkala slovensko politično sceno. Položaj je že bolj vroč zaradi odločitve sodišča združenega dela, da je bila razrešitev direktorja TOZD Televizija Milana Bajžlja nezakonita. Liberalno-demokratska stranka in Milan Bajželj sodelavci so sklicali novinarski konferenci, na katerih so pojasnili svoje poglede na problem. Liberalni demokrati so povedali, da je parlament ignoriral stališče sodišča in s tem ponovno pokazal, da mu ne gre za samostojnost in neodvisnost sodstva, ampak samo za oblast. Poteptano je bilo osnovno načelo parlamentar

Most na Hotavljah - eden od 23 mostov v škofjeloški občini - Novembarske poplave, ki so povzročile ogromno škodo na Gorenjskem v škofjeloški občini, še lep čas ne bodo "pozabljeni". V občini so si sicer zastavili naloge, da letos odpravijo vse posledice poplav na komunalnih objektih ter napravah. To pa ne bo majhen "zalogaj". Nanovo bo treba narediti v škofjeloški občini kar 23 mostov in med njimi je le devet manjših, ki vodijo le do kmetijskih površin. Razen tega pa bo treba 20 mostov tudi obnoviti. Pa vendar za zdaj odpravljanje posledic poplav, kar zadeva mostove, poteka nekako po programu. Mostovom, ki imajo v sanacijskem programu prednost, bodo spomladis sledile ceste za avtobusni in kombi promet in potem med letom še kmetijske površine ter vodotoki. Ocenjujejo, da bo največ dela prav na vodotokih. Sicer pa imajo za vsa področja že izdelane sanacijske programe, izvršni svet občine Škofja Loka pa je za uresničevanje zadolžil tudi ustrezne službe. Na sliki: na Hotavljah, v krajevni skupnosti Gorenja vas, tudi gradijo nov most - A. Ž.

Z roko v roki

Da je lopata, lopata, kramp pa kramp in da ju je treba popraviti, če sta polomljena, potem pa vzeti v roke, ne pa "gledati", kdo jo in koga ne bo, in če bo, potem drugega ne bo, je pravilo oziroma naj bi bilo, ko gre beseda o programih in dogajanjih v sedanjih (in bodočih) krajevnih skupnostih. Ob moribitni delitvi na takšne in drugačne, na te in one leve in desne, tako ali drugače obavarvane, se morda tudi zelo lepo sestavljenemu programu obeta, da bo ostal ob letu le program.

Če je program hkrati tudi skupni cilj, želja, potreba... se bo marsikje že kmalu pokazalo, ob letu pa gotovo. Značilno pa je bilo že doslej za prenekatero krajevne skupnosti, da je pobuda iz vrst gasilcev, članov kulturnega društva, športnih vrst v kraju, Rdečega križa, turističnih delavcev... imela povsem enakovredno težo (in zadolžitev za vse v krajevni skupnosti) v primerjavi z na zboru krajjanov dano pobudo ali v sestavljenemu programu sprejetim sklepom.

Zadnji tak primer je na primer pobuda, ki jo je dalo pred leti Prosvetno društvo Sorica za odkup in uređitev Groharjeve hiše v Sorici, akcija pa se zdaj v krajevni skupnosti in celo širše nadaljuje. In prav zaradi skupne želje, predvsem pa brez predsodkov, kdo in kakšen je pobudnik, verjamem, da bo ta, in tudi prenekatera druga v kraju na Gorenjskem, uspela. ● A. Žalar

Gasilsko društvo Srednja vas

Ne le požari, tudi kultura

Šenčur, februarja - V krajevni skupnosti Šenčur v kranjski občini, kjer imajo dve gasilski društvi, so na začetku letne konferenčne gasilskega društva Srednja vas v kulturnem programu, ki ga je pripravila s skupino mladih Dragica Markun, krajanka Tilka Omejc pa je gasilcem v pohvalo zložila pesem za njihovo prizadovost ob zadnjih povodnjih, na ta način še enkrat potrdili svojevrstno društveno tradicijo.

Gasilci v Srednji vasi v KS Šenčur, okrog 140 jih je (brez podpornih članov), aktivnih pa okrog 50, v svojem vsakodelnem programu namreč nimajo le "strog" gasilskih dejavnosti - od preventivnih do operativnih. So namreč tudi nekakšen spodbujevalec kulture v vasi. Tudi to je neke vrste tradicija društva, ki bo prihodnje leto proslavilo že 40-letnico obstoja in delovanja.

Sicer pa so na letni konferenci prejšnji teden ocenili, da so na strokovnem gasilskem področju delo in program dobro opravili. Udeležili so se občinskega tekmovanja, na občinski kviz so poslali pet skupin in pionirji A so osvojili prvo, drugo in četrto mesto ter s tem tudi prehodni pokal. Več kot 100 krajjanov se je udeležilo tudi preventivnega predavanja o uporabi gospodinjskih aparatov in o rokovani z gasilskimi aparatimi. V gasilskem domu so uredili sanitarije in opremili nekatere prostore, pri čemer jim je pomagala tudi občinska gasilska zveza.

Že lani so na video posneli različne kulturne znamenitosti v vasi in nekatere stare obrite. Za prihodnje leto, ko bodo proslavili 40-letnico obstoja, pa bodo pripravili poseben bilten in v njem predstavili celotno dogajanje v Srednji vasi nekdaj in danes. ● A. Ž.

Mladi so pripravili kulturni program pred konferenco gasilcev v Srednji vasi...

Krajevna skupnost Kokrica

Zaradi denarja zdaj le kratki koraki

Zaradi denarja zdaj le kratki koraki

Pokopališče je tako ali drugače ta trenutek problem, ki ga je treba razrešiti.

Kokrica, 25. februarja - "Če smo v času dogovorne ekonomije razpolagali z viri, je z novo davčno zakonodajo to zdaj preteklost. Lahko bi razpisali prispevke, referendum,..., vendar za to ob davnih preprosto nimamo poguma," je na zboru krajjanov v krajevni skupnosti Kokrica v kranjski občini prejšnji teden, ko je bilo največ govorova, kako bo s pokopališčem, pojasnil sedanje občinske možnosti Peter Orehar, podpredsednik izvršnega sveta občine Kranj.

Ob usihajočem prispevku občine za delovanje krajevnih skupnosti in njihov razvoj pa se je, kot so ugotovili na zboru, ko so napovedali, da bo posledično potekalo s krajšimi koraki, delno pomanjkanje denarja cutilo že lani. Nekatera dela in naloge iz lanskega programa bodo zato morali uresničevati postopoma, lani začete pa letos nadaljevati.

"Največja akcija lani je bila vsekakor javna razsvetljava in asfaltiranje na Griču," je na zboru ugotovil predsednik sveta krajevne skupnosti Stane Hribar. "Podobno kot na Mlaški cesti (ob nekaterih zapletih) smo urejali odvodnjavanje mete-

ornih voda tudi v Nedeljski vasi. V obeh primerih so krajani sodelovali pri akcijah z denarjem oziroma z delom. Sicer pa sta bila "motorja" v teh akcijah Janez Bončina in Peter Verbič."

Načrtovano ureditev centralnega ogrevanja v kulturnem domu na Kokrici so lani opustili. Predrago izvedbo za krajevno skupnost so zamenjali s klasičnim ogrevanjem dvoran in zato zgradili dimnik in v dvorano postavili peči na trda goriva. Krajevna skupnost pa je pomagala Turističnemu društvu, ki je urejalo elektriko in vodovod pri brunarici ob Čukovem bajerju, posojeni denar pa je društvo že vrnilo. Svet

Pri pokopališču jih čaka zdaj najprej razrešitev zemljiških zadev...

Zborovanje škofjeloških radioamaterjev

Še vedno problemi s prostori

Škofja Loka, 19. februarja - Na občnem zboru članov Radiokluba Škofja Loka so pred nedavnim ocenili lani opravljeno delo in se dogovorili o letošnjih nalogah. Še vedno ugotavljajo veliko pripravljenost za delo, čeprav delo posameznih sekcij zavira predvsem pomanjkanje ustreznih prostorov.

Na najboljšem je sedaj sekcija v škofjeloškem centru slepih, ki so ji dodelili nove prostore. Tudi v krajevni skupnosti Železniki so poskrbeli za tamkajšnjo sekcijo radioamaterjev. Slabše se godi sekciji v Škofji Luki, ki še vedno gostuje na loškem gradu, njena dejavnost pa ni povseči muzejski upravi; čeprav gre za povsem miroljubne naloge, jih nekateri istovetijo z obrambno dejavnostjo, ki glede na mednarodne konvencije ne sodi v muzejske objekte. Najtežje pa je sekciji v Gorenji vasi, kjer radioamaterji sploh nimajo svojih prostorov.

Glede na take razmere je aktivnost nekaj več kot 90-članskega kluba kar pestra. Tudi lani je klub največ pozornosti posvetil izobraževanju novih radioamaterjev. Pripravil je tečaj za člane sekcij iz Škofje Loke in Železnikov, iz katerih je letos opravilo izpite 14 tečajnikov. V prihodnje naj bi vzgojo prevzela republiška zveza radioamaterjev; s tem, naj bi zagotovili boljšo disciplino pri uporabnikih radioamaterskih postaj, vendar se v loškem klubu bojijo upada števila tečajnikov zaradi drugačne organizirnosti. Vseeno naj bi letos vzgojili okrog 30 novih članov. Predvidevajo tudi nakup nove kratkovalovne postaje za sekcijo v centru slepih. Za kaj več gotovo ne bo denarja, čeprav so naprave klubu v glavnem zastarele. To je tudi osnovni razlog, da je del članstva lani sodeloval le na treh tekmovanjih. Povečalo pa se je število osebnih operatorjev; kar šest članov že ima tako imenovane paketne postaje, s katerimi potekajo zveze prek računalnikov.

● S. Saje

Dovolj dela za čebelarje

Cerkle, februarja - Čebelarska družina Cerkle redno skrbi za izobraževanje svojega članstva. Tako so prejšnjo nedeljo pripravili strokovno predavanje profesorja Janeza Miheliča, urednika Slovenskega čebelarja. Revija izhaja že 93. leto. Predavanja v zadružnem domu v Cerklih so se udeležili čebelarji iz vasi pod Kravcem, Šenčurja, Srednje vasi, Visokega in Luž. Profesor Mihelič je predstavil več čebeljih bolezni, ki vplivajo na višino pridelka. Zato čebelarji poskušajo, da do bolezni čebel ne bi prislo, vendar so pri tem največkrat nhote tudi sami krivi, da se bolezni vseeno pojavit. Med najpomembnejšimi preventivnimi "ukrepi" je prav gotovo izobraževanje. Profesor Mihelič je omenil, da so na primer danes že dosegli videokasete Čebelarjeva opravila in Vzreja matic. Skratka, čebelarji imajo dovolj dela celo leto; ne le od spomladis do jeseni. ● (J. Kuhar)

Stanislav Hribar

krajevne skupnosti se je tudi odločil, da bo nekaj prostorov v kulturnem domu oddal v način in na ta način deloma "popravil" sredstva v svoji blagajni; hratri pa so si na ta način zagotovili tudi nekoliko lažje vzdrževanje doma.

"Načrtovali smo, da bomo poskrbeli za obveščanje. Žal naročene table niso bile takšne, da bi se primerno vključevali v kraj. Zato jih bomo priredili in jih letos spomladis postavili na dolochenje mesta. S tem v zvezi pa bomo skušali razrešiti tudi nekatere organizacijske in programske zadeve v zgrajenem sistemu kabelske televizije. Ob pomanjkanju denarja pa smo se moralno odločiti, da bomo ceste v krajevni skupnosti poslej pozimi le plužili, ko bo več kot 10 centimetrov snega, ne pa tudi posipali. Strojna ura je namreč 200 dinarjev in ob tem še obremenjena s 60-odstotnim davkom. Nekaj podobnega je z javno razsvetljavo. Draga je, zato smo se za organizirano odpravljanje napak in okvar dogovorili z zasebnikom. Za tovrstne in druge priporabe in predloge krajjanov pa imamo v krajevni skupnosti vsak torek dežurno službo. Veseli bomo obiskov in pobud krajnov..."

Problem, o katerem je bilo na zboru krajjanov največ govorja, pa je, kot rečeno, pokopališče. V zvezi s sedanjim (in prihodnjim) jih zdaj čaka v vsakem primeru najprej razrešitev zemljiških zadev. Sicer pa so se na zboru odločili, da pokopališče na Kokrici ostane. Lahko pa sicer oddali v upravljanje Komunalni, vendar bi potem četek nekaj let (ko bo sedanje polno) imeli pokope na kranjskem pokopališču. Ohranitev in nadaljnje urejanje pokopališča pa bo za krajevno skupnost oziroma krajane, vsaj na začetku, kar precejšen zalogaj; posebej ker občina nima posebnih sredstev za to. Krajevna skupnost bo lahko le preko natečaja za akcije oziroma programe krajevne skupnosti ob zbranem lastnem deležu kandidirala pri denarju na primer za nakup zemljišča oziroma urejanje zemljiških zadev. Sicer pa, kot so poudarili na zboru krajjanov predstavniki občine (poleg Petra Oreharja sta se ga udeležila tudi predsednik izvršnega sveta Vladimir Mohorič in strokovni delavec za krajevne skupnosti Janez Gradišar), tudi v drugih krajevnih skupnostih pokopališča vprašanja na svojem območju rešujejo sami. ● A. Ž.

PRITOŽNO KNJIGO PROSIM

(Ne)varna cesta

Regionalna cesta skozi Podbreze, bolj točno skozi zaselek Srednja vas, je na več mestih močno poledenela," nam sporoča naš bralec in nadaljuje, da je krajevna skupnost Podbreze že nekajkrat sklepala, naj krajani uredijo odtekajo fekalij na cesto. Vendar tovrstni sklepi KS ne zanježejo, čeprav po cesti hodijo otroci v šolo v jutranjih urah, v večerni pa se vračajo krajani z avtobusa na domove... Na poledeneli cesti je takoj kup nevarnosti... Nekaj podobnega pa je tudi na nepreglednem ovinku pri domačiji Pogljen, kjer je cesta zožena in tovornjaki zadevajo v ostrešje. Letos je tudi

Naš bralec upa in zahteva hkrati, da inšpekcijske službe ukrepajo in zaščitijo pešce oziroma uporabnike ceste v tem delu Podbrezej. Priponja tudi, da cestno vzdrževalna služba slabje oskrbuje oziroma vzdržuje cesto Kranj - Naklo - Podbreze - Podnart - Kropa - Radovljica. Le občasni "posegi" za odpravljanje "ozkih grl" na tej cesti so premalo... K ugotovitvam našega bralca nimamo praktično česa dodajati. Posebno poledenela cesta na omenjenem delu v Podbrezejah je "črna točka" že lepo vrsto zim... ● (až)

Neugledno središče - Z Zgornjega Brnika pa smo konec minulega tedna dobili v uredništvu sporocilo in povabilo hkrati, da si ogledamo "več kot neugledno središče vasi" in po novem hkrati tudi krajevne skupnosti Zgornji Brnik. Odzvali smo se na telefonsko sporočilo in se prepričali, da je pogled (še posebej ob sedanji odjugi) na, kaže tako, še ne dokončno urejenem delu zemljišča sredi vasi, res, milo rečeno, precej žalosten. Verjamemo tudi, da si številni vozniki (izletniki), ki so vsak dan ob koncu tedna pa sploh, namenjeni na Kravcev, lahko misljijo svoje... Če si krajci pod Kravcem želijo čimprej in čimveč od razvoja turizma, potem tudi to prav gotovo je neke vrste "turistična" reklama... Morda le še to: v uredništvu že načrtujemo obisk v tej in tudi v sosednjih krajevnih skupnostih pod Kravcem... A. Ž.

Stiska v Tekstilindusu

Strada več kot 700 družin

V Kranju ne pomnijo tolikšne socialne stiske. V proračunu pol pre malo denarja celo za enkratne pomoći najbolj potrebnim.

Kranj, 23. februarja - Socialna stiska v Kranju še nikoli ni bila tako močična kot v primeru Tekstilindusa. V tednu med 11. in 15. februarjem si je na centru za socialno delo izmenjalo kljuko čez 700 ljudi, ki so iskali začasno denarno pomoč. Zaradi daljšega izostanka plač so namreč ostale tako rekoč brez sredstev za življenje družine s 3000 družinskim članom.

Zadnji osebni dohodek, ki so ga dobili v Tekstilindusu, je bil 77 odstotkov plače za november, preostalih 23 odstotkov so dobili še decembra, potlej pa do srede februarja, razen bonov v vrednosti 500 dinarjev za nabavo hrane, nič več. Rado Pavlin, direktor Centra za socialno delo v Kranju, nam je pojasnil, kako so v soglasju s socialno službo in sindikatom v Tekstilindusu skušali pomagati lačni množici.

Domenili smo se, da napravimo seznam delavcev, ki bi jim bilo treba v okviru dodatnih sredstev iz občinskega proračuna zagotoviti minimalno socialno varnost. Zajeli smo samske delavce, katerih preživetje je pač odvisno le od njihove plače, pa družine, kjer sta oba zakonca zaposlena v Tekstilindusu, materje samohranilke, od družin, kjer drugi zakonski partner dela v drugi delovni organizaciji, pa tiste s tremi otroki in več. Tem naj bi denarno pomoč namenili za tretjega, oziroma nadaljnje otroke. Izmed sinstre tiste, ki so imeli v mesecih, ko so še dobili plače, več kot 10.000 dinarjev družinskega dohodka. Eden od pogojev pa je bilo tudi stalno bivališče v Kranju. Najbolj ogroženim, našeli smo jih 700, naj bi bali 2.000 dinarjev pomoči na družinskega člena, oziroma največ 6.000 dinarjev na družino. Od teoretično izračunane vsote pomoči smo odšeli že dodeljene družbeni pomoči (denimo, otroške dodatke, ki so jih zapleni prejeli, četudi niso dobili

svet da predlog za povečanje tega dela sredstev.«

Ali je obvestilo na vratih centra, da za delavce Tekstilindusa ni začasnih in enkratnih socialnih pomoči, plod vsega omenjenega?

»Da. Del Tekstilindusovih delavcev seveda bomo reševali iz sredstev za tovrstne socialne pomoči, za katere bo tekel normalen postopek. Naj ob tem omenim, da je vlog za socialno-varstvene pomoči celo brez Tekstilindusa in pred njim Iskre za 300 odstotkov več kot prejšnje leto.«

Se da še bolj zaostri merila, ki naj bi bila odločjujoča za razdelitev enkratnih in začasnih pomoči Tekstilindusovim delavcem?

»Da se jih. Ni treba, da se družinam razdeli po 2.000 dinarjev na člana, lahko je tega denarja le za tisočaka, da bi bilo vsaj za vsakdanjo štruco kruha. Ne vem sicer, kako bodo ti ljudje pokrili stroške bivanja! Tekstilindusovi delavci že prej, ko so še dobivali plače, večino niso zmogli življenjskih stroškov. Od 700 obravnavanih

so nazadnje večidel zaslužili med 2.500 in 3.000 dinarji, najvišja plača se je gibala okoli 4.500 dinarjev. Če je bilo že 1989. leta 197 ljudi z nizkimi osebnimi dohodki, ki so bili kandidati za začasne ali enkratne socialne pomoči, jih je bilo 1990. leta 334, letos pa...«

Ali Kranj pomni tako hudo socialno zagato kot zdaj s Tekstilindusom?

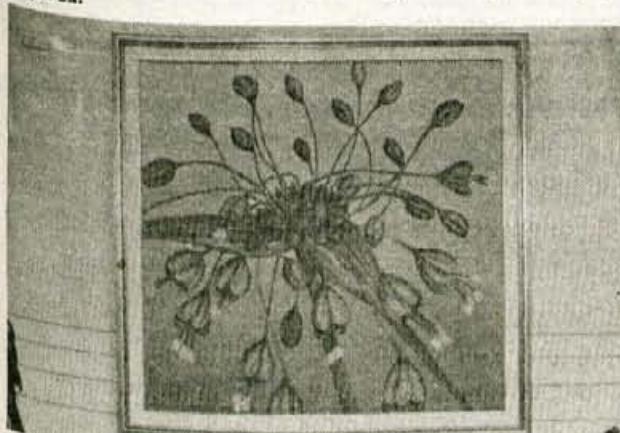
»Pred časom so bili v podobno težkem položaju delavci RTC v Iskri in tamkajšnjem Inženiringu, vendar je šlo tam za manj kot sto ljudi. Zdaj pa dobesedno strada 700 družin, 3000 ljudi, sociala pa je ob omejenem proračunu nemotno niso zmogli življenjskih stroškov. ● D. Z. Žlebir, Foto: J. Cigler

Koliko denarja ste zagotovili?

»Na podlagi zbranih podatkov smo v. d. direktorja, predstavnika sindikata iz Tekstilindusa, predsednika občinskega sindikata sodelavci, stiže člani izvršnega sveta in jaz kot predstavniki centra za socialno delo ugotovili, da tolikšnih dodatnih sredstev iz proračuna ni mogoč zagotoviti. Vodstvo podjetja nam je zatrilo, da bodo del osebnih dohodkov vendarle razdelili. To se je tudi zgodilo, vendar je šlo za osebni dohodek za december, medtem ko niti januarske niti februarske plače še ni bilo. Žal nam ni uspel rešiti stiske nobenega od 700 ljudi. Iz proračuna namreč ni mogoče dobiti prav nič več denarja, razen če izvršni

Dražba v humanitarne namene

Kranj, 26. februarja - V razstavnem salonu Gabi na Vodopivčevi 3 (Mohorjevem klancu) že od prejšnjega tedna lahko vidite sliko znane tržiškega umetnika Vincenca Hlebša. Umetnik jo je podaril novoustanovljeni humanitarni organizaciji, ki nastaja v Kranju, da jo prodaja.

Slika (olje na platnu, velika 96 x 97 cm) z naslovom Prebjanje, bo v prodaji do 29. marca do 12. ure, in sicer se bodo ponudbe do tega datuma zbirale v zaprtih kuvertah z oznako "CC" - SLIKA, na naslov: Dražba "CC" humanitarni programi, 64001 Kranj, p. p. 39, lahko pa jih enako v zaprtih kuvertah lahko prinesete osebno v salon Gabi. Tu si boste sliko lahko ogledali vsak dan, razen sobote, od 10. do 12. ure in od 15. do 19. ure.

Izklicna cena slike, ki jo družba prodaja v humanitarne namene, je 1.500 DEM v dinarski protivrednosti. Prodana bo tistemu ponudniku, ki bo ponudil najvišjo vsoto nad izkljuceno. Za kakšen humanitarni namen bo porabljen izkupiček, se bodo na razširjeni skupščini družbe odločili po posvetu s predstavniki tiste občine, iz katerih bo kupec. Gornja cena sli-

Radovljčani za poplavljene

Radovljica, februarja - Krajevne organizacije Rdečega križa iz radovljiske občine so zbrale precej denarja za prizadete v jesenskih poplavah. Iz članarine sta organizaciji na Brezjah in v Ljubnem nakazali po pet tisočakov. Bled deset v Radovljici petnajst tisoč dinarjev. Prostovoljni prispevki so med prvimi začeli zbirati v Gorjah, Zasipu, Lescah in na Bohinjski Beli. V Gorjah so zbrali 121.330 dinarjev in jih odpeljali krajanom Luč. Pomoč za krajane Ljubnega in Luč je brezplačno odpeljal Jože Kuralt iz Gorj. Zbrani denar so na predlog RK v Mozirju razdelili družinam: Olge Vršnik in Jožetu Brezniku iz Luč ter Marjanu Rakuna in Nežo Solar iz Ljubnega. V Zasipu so 42.645 dinarjev nakazali RK Slovenije, v Lescah so nabrali 98.424 dinarjev in denar več del poslali RK Slovenije, 20.000 dinarjev pa neposredno KS Luče. Ž Bohinjske Bele pa je šlo Rdečemu križu 22.130 dinarjev.

Po končani krvodajalski akciji so se solidarnosti pridružile tudi druge krajevne organizacije. V Bohinjski Bistrici so zbrali 147.000 dinarjev in kamion gospodinjskih aparatov in opreme. Zasebni avtovozničnik Vili Režek je vse brezplačno odpeljal Rdečemu križu v Žalec. V Radovljici so zbrali 30.230 dinarjev, na Srednjem Dobravi 7.480, na Bledu 90.000, od tega samo v Ribnem z okolico 21.000 dinarjev. Vsega v občini zbranega denarja za poplavljene je bilo 559.239 dinarjev. Iz tovarne Sukno Zapuže so Rdečemu križu Žalec odpeljali 20 odevi, 11 delovnih jopičev (darijo Kmetijske zadruge Bled) in 50 kilogramov moke (darijo začasnega gostilničarja Giciča iz Lesc). Na sedežu občinske organizacije RK Radovljica se je oglasilo tudi več ljudi, ki so želeli nakazati denar na račun RK Slovenije.

20 let po Hudolinovi metodi

Ljubljana — Pred dnevi so na slavnostnem zboru proslavili 20. obletnico dela po Hudolinovi in socialno andragoški metodi urejanja alkoholikov in drugih »ljudi v stiski« v Sloveniji. Po vrsti svečanih govorov, udeležencem proslave je med drugimi spregovorila tudi ministrica za zdravstvo dr. Katja Boh, so navzoči, med njimi je bilo veliko zdravljenih alkoholikov s svojimi družinami, razpravljali o dejavnikih, ki so vplivali na njihovo »spreobrnjenje« od alkohola k zdravemu življenu. Razpravo je vodil dr. coc. med. Janez Rugelj, začetnik omenjene metode zdravljenja v Sloveniji. Več v naslednji številki.

I. Kavčič

»Kot v malih nebesih je tukaj,« pravita Hudobilnikova Barbka in Jožica Kastigarjeva, ki jesen svojega življenja preživljata v domu starostnikov v Kranju. Velikega pomena je tudi, s kom si skupaj v sobi, pravita. Če si s kakšno sitnobo, še boljša oskrba in vsa druga pozornost ne pomaga k dobremu počutju. Tokrat sta se našli pravi. Za seboj imata skromno, trdo življenje in se jima danes bivanje v domu, kjer si postrežen, skrbijo za tvoje zdravje, in kar je zelo pomembno, si na toplem, zdi vsak dan kot praznik. Kje bi moglo biti lepše? - Foto: D. Dolenc

POMISEL

Javna dela v sociali

Veliko upanja za vse večjo množico brezposelnih si je obetati od javnih del, ki jih načrtujejo in že izvajajo sem in tja po Sloveniji. Večidel gre za projekte, v katerih prevladujejo komunalna dela in težja fizična opravila (v Kranju denimo bi javna dela izvajali v pogozdovanju), zdaj pa smo slišali tudi predlog za javna dela v socialnem varstvu in zdravstvu. Zamisel prihaja seveda iz teh krovov, natančneje so jo domisili na škofjeloškem centru za socialno delo. Potrebo po javnih delih in tej dejavnosti utemeljujejo s praznino v sistematičnem organiziranju nekaterih socialnih storitev, ki je tudi rezultat večletnega omejevanja sredstev na tem področju.

Gospodinjska pomoč in nega na domu za ostarele in invalidne osebe bi že lahko bila predmet javnega dela. Enako predlagajo tudi za poldnevno varstvo težje in težko duševno in telesno prizadetih otrok na njihovih domovih, nemara bi lahko na enak način zajeli tudi alternativno varstvo zdravih otrok, bodisi na otrokovem bodisi na varuhovem domu. Tudi prostočasovne aktivnosti za otroke in mladino (ali morda projekt »mladinske delavnice«) bi lahko animirali na podlagi javnih del, pa instrukcije učencem z učnimi težavami, pomoč odpuščenim obojencem, opravljanje prevozov za invalide in bolnike. Tovrstno organiziranje javnih del bi dalo priložnost brezposelnim v humanističnih poklicih, kakšna življenska priložnost za večjo kakovost življenja pa bi bila za otroke, prizadete, invalide, pa najbrž ni treba posebej poudarjati. Pomislu, da pomoč družinam in posameznikom ne gre šteeti za javna dela, smo lahko kose s trditvijo, da bi morali biti socialna blaginja in kvaliteta življenja ljudi, tudi tistih s sicerjnjega družbenega roba, ponižanih in razdaljenih, v javnem interesu. Dokaz to je slednjič tudi dejstvo, da javna dela na teh področjih poznajo mnoge civilizirane države. ● D. Z. Žlebir

VESTI

Zbor predvorskih upokojencev

Člane društva upokojencev obveščamo, da bo letna konferenca društva v soboto, 2. marca, ob 15. uri, v domu krajanov v Preddvoru.

Ortopedska ambulanta za prevoznike

Republiški odbor sindikata avtobusnih prevoznikov Nedovisnost KNSS, je sprejel obsežen program sindikalnega dela. Med njimi so pridobivanje članstva, priprava in podpisovanje panožnih kolektivnih pogodb in prizadevanje za čim boljšo delovno zakonodajo. Na zadnjem sestanku so ocenili stanje glede priprav na kolektivno pogodbo za prevoznike v cestnem prometu. Trenutno se še pogajajo z gospodarsko zbornico. Eno pomembnejših programskih nalog je že izpolnil, odprli so namreč ortopedsko ambulanto, v kateri bodo imeli prednost člani tega sindikata.

Nakupovalni izlet

Snežne razmere so sredi decembra preprečile, da bi kranjski upokojenci z avtobusom prišli prek Ljubelja na Koroško, zato ponovno razpisujejo izlet v Avstrijo, in sicer za torek, 5. marca. Odpeljali se bodo ob 7. uri izpred kina Center v Kranju. Ker je v avtobusu še nekaj prostih mest, vabijo upokojence, da se prijavijo na izlet. Prijava sprejema Društvo upokojencev Kranj, Tomšičeva 4, vsak ponedeljek, sredo in petek, med 8. in 12. uro.

Izlet in zdravljenje v toplicah

Društvo invalidov Kranj prireja aprila dva izleta z zdravljenjem v Moravske toplice. Prvi štiridnevni izlet bo od 15. do 18. aprila, drugi sedemdnhevni pa od 18. do 24. aprila. Cena prvega je 1.200, drugega pa 2.150 dinarjev, razliko do polne cene pa prispevalo društvo. Prijava sprejemajo v pisarni društva v Kranju, Begunjska 10 (stavba krajne skupnosti Vodovodni stolp).

Priznanji prijateljema mladine

Na seji skupščine občinske zveze prijateljev mladine v Kranju, ki je bila minuli torek, so podelili tudi dvoje priznanj. Prejela sta jih zaslужna prijatelja mladine, profesor Ivo Zrimšek, za dolgoletno širjenje braune kulture med otroki, in Ana Fabjan, prejšnja sekretarka zveze, ki se je dolga leta ukvarjala z otroki in njihovo organizacijo. Zaslужnima prijateljem mladih tudi naše čestitke.

**PEKS ŠKOFJA LOKA, p. o.
PEKARNA IN SLAŠČIČARNA
Kidričeva 53
Škofja Loka
tel.: 064/632-541**

peks

Če ste izučen

SLAŠČIČAR ali VKV SLAŠČIČAR

in imate željo se izpopolnjevati in se uveljaviti v svojem poklicu, ter če vas zanima dober zasluzek, se oglasite v PEKS-u, pekarni in slaščičarni, Škofja Loka, Kidričeva c. 53.

Objavljamo tudi prosta dela in naloge za nedoločen čas

ČIŠČENJE PROSTOROV V PEKS

Pogoji: dokončana ali nedokončana osnovna šola

klub Kerkna

ODMEVI

Zaradi čedalje večjega zanimanja bratcev za sodelovanje v rubriki Odmevi in Prejeli smo, priporočamo, da prispevki niso daljši od dveh tipiknih strani (60 vrstic). Le tako lahko zagotovimo pravčasno objavo čimveč pisem. Uredništvo si pridržuje pravico, da predolge prispevke ustrezno skrajša tako, da ni bistveno ohranjena vsebina sporocila oziroma, da zavrne objavo. Vsi prispevki morajo biti podpisani s polnim imenom in naslovom.

Uredništvo

Hočemo še eno dvorano

Letos znane cerklijanske "laufarije" ni bilo. Zato pa so se toliko bolje "odrezali" zagnani "Pusti" iz Sovodnja na tej - gorenjski strani - ki so svojega sicer čez leto dobrega prijatelja na pelenično sredo obsovali na smrt. Se prej, pred sežigom, pa so mu očitali vse grehe, ki jih je zagrešil med letom. Ni, denimo, poskrbel za asfaltno prevleko na dobrem poldrugem kilometru ceste med Sovodnjem in Cerknom, kjer je bil vlonga v domača trgovino in bife, pa kraje v domači zbiralnici mleka... Se bolj pa so mu nekateri očitali, da ni poskrbel za predpustni ples na Sovodnju. Toda kako...?

Ja, tu se začenja naslednja zgodba, ki pa skorajda ni več "pustova". Medsebojna trenja na tem koncu so se začela že pred časom. O tem je precej pisal tudi "GLAS". Medsebojna - zlasti poimenska - obrekovanja najbrž ne gredo niti kraju niti kakemu društvu iz kraja v prid. Zato je imel "Pust" morda le prav, ko je zapisal na svoje transparente, ki so ga spremljali ob pogrebu - "Hočemo še eno novo dvorano, da bomo lahko zaplesali" - Po "pustu" več delajo in manj čekajmo" ali "Prispevki za novo plesno dvorano." Pa nihče ni bil imenovan. Ne po imenu in ne priimku!

In zdaj moj osebni komentar, ki ga nikomur ne vslijujem. Natančno dvajset let tako ali drugače spremjam vsa dogajanja na "tem koncu" - lahko rečem "moje doline". Vesel sem bil vsakega uspeha - morda dograditve asfalta proti Sovodnju, pa dograditve planinske postojanke na Ermanovcu, otvoritve gasilskega

Janez Govekar

Hvala za pomoč!

Pregre novembra so našo dolino zelo prizadele poplave. Mireni potok se je spremenil v veliko deroco reko, ki je zelo hitro na-

raščala in pričela odnašati s seboj vse, kar je lahko zajela. Imeli smo zgrajen popolnoma nov most, ki je bil še opažen. Reka je najprej spodkopala temelje, nato pa je voda ploščo kot lahek predmet vzela s seboj. Ostali smo odrezani od sveta, toda človeška solidarnost se je kmalu izkazala.

Najprej so prišli na pomoč sosedje in sorodniki in nam pomagali zgraditi leseno brv, ki pa smo jo lahko speljali le če sosedov travnik, saj je voda razdejala tudi bregove. Vsa dolina je bila takoj po neurju zelo prizadeta, vendar so posledice začeli zelo hitro odpravljati in jih tudi zelo omilili. Z bagri in kamioni so popravljali, čistili in urejali ceste skoraj mesec dni. Voda je v naši vasi odnesla tudi tri mostove, danes pa so že vse zgrajeni. Z gradnjo so začeli po petnajstem decembru. Tudi mi smo se s prošnjo obrnili na IS občine Škofja Loka. Podprli so nas vsi sosedje in KS Bukovica, za kar smo jim iz srca hvaležni. IS je našo prošnjo ugodno rešil, za kar se mu lepo zahvaljujemo. Gradnjo je izvajalo GP Gradbišče iz Kranja. Delo so opravili zelo hitro in kvalitetno. Le tri mesece je minilo in spet lahko pridemo z avtom do svojega doma, na kar pa takoj po neurju že pomisliti nismo upali, saj ga sami ne bi bili več sposobni zgraditi, zato se vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k tej gradnji lepo zahvaljujemo, karor tudi vsem, ki ste prispevali finančna sredstva za odpravo posledic poplave.

Viljem Tavčar, Sp. Luša 5 Selca

Duhovni razgledi ali verska propaganda?

Nedolgo tega sem v Delu zasledil vestičko, da so na jesenskem radiu Triglav uvedli redno tedensko oddajo Duhovni razgledi, ki naj bi bila - tako je pisalo - namenjena tako verujociim kot neverujociim poslušalcem. V soboto, 16. februarja, sem imel to oddajo priložnost slišati tudi na lastna ušesa. In bil sem razočaran. Za naslovom, ki obeta razširiti poslušalcem njihova duhovna obzorja, se skriva zelo plitva in zelo prozorna vsebina: novice iz naših župnih, pa kako smo pred Bogom vsi enaki, pa da morajo starši dajati vzugled svojim otrokom s tem, da pridno molijo in redno hodijo v cerkev, in da verska (beri: katoliška) vzgoja ni samo stvar cerkve in družine, pač pa tudi stvar šole in družbe naslo... In tako naprej

in tako naprej, vmes pa orgle in cerkvene pesmi - kot bi neposredno prenašali nedeljsko mašo iz Spodnjega Dupnika.

Ceprav sam nisem veren, pa spoštujem ljudi, ki verujejo. Ne morem pa spoštovati tistih vernikov, ki svoj vero vsiljujejo drugim kot edino zveličavno resnico. Po tistem, kar sem slišal, bi rekel, da avtorji oddaje Duhovni razgledi ne premrejo kaj več duhovne širine, strpnosti in pronicljivosti kot radio Tirana za časa Enverja Hodže. Zato bi bilo treba naslov obravnavane oddaje opremiti vsaj s podnaslovom: versko propagandno oddaja katoliške cerkve. Da se reče bobu bob in da nepripravljeni poslušalci od oddaje ne bi pričakovali preveč. Oddaja je namreč na tako nizki ravni, da je ne bi priporočal niti mojem petletnemu sinu, ki se sicer že nekaj časa zelo živo zanima za judovsko - krščansko duhovno izročilo in mu moram zvečer, preden zaspim namesto pravljic brati iz Biblije.

Morda pa sem le slabno naletel in bodo prihodnje oddaje boljše - manj pristranske, manj enoumne, manj vsljivo propagandne in bolj poglobljene. Bomo slišali.

Edo Torkar, Jesenice

Pojasnilo k pisanju Antona Peternela v Glasu

V zvezi s Peternelovo trditvijo, da sem mu obljudbil, da bom sklical posvet, na katerem bi skupaj z Vidicem »razčistili« svoje netočno pripovedovanje o Zdravkovem pobegu, se mi zastavlja vprašanje, zakaj tega posveta ni sklical sam, če je bil takoj zainteresiran, da še danes razglablja in »burji« duhove s to nepomembno zadevo.

Peternel navaja v pisanju, da je imel ob otvoritvi obrata LTH v Poljanah uvodni govor, v katerem se je zahvalil za uspešno sodelovanje županu Nastranu, direktorju Motorja Logarju in Kmetijski zadruži. Ker pa spomini tudi »zavajajo«, če niso podkrepljeni vsaj s približnim časom dogajanja, se zgodidi, da so dogajanja malo drugačna.

AVTOŠOLA

Begunjska 10, KRAJN, tel.: 26-245

TEČAJ CESTNO PROMETNIH PREDPISOV

se prične v četrtek, 28. 2. 1991.

Tečaj lahko obiskujete dopoldne ob 9. uri, popoldne ob 17. uri ali celo v izmenah PRVO POMOC IN OBČINSKE TESTE boste opravili v naši avto šoli.

Dogovorili se bomo za ZDRAVNIŠKI PREGLED.

ZA VSE INFORMACIJE poklicite med 9. in 11. uro ali med 16. in 18. uro vsak dan po telefonu 26-245 ali nas obiščite osebno.

AVTO ŠOLA BB VAŠA AVTO ŠOLA

VSE ZA VOZNIŠKI IZPIT NA ENEM MESTU

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRAJN

organizira dvodnevni tečaj

SADJARSTVA

(teoretično in praktično obrezovanje sadnega drevja in grmičevja)

Pričetek tečaja 8. marec 91.

Prijave sprejemamo do 5. marca.

Informacije po tel.: 064/27-481, 24-983.

Mercator Preskrba

TRGOVINSKO PODJETJE TRŽIČ, d.d.

DISKONT KRIŽE

tel.: 57-391

»neznano«. Zakaj po toliko letih v to komedijo Peternel vpleta samo mene, in to prek javnih občil, ve samo on, jaz pa o tem lahko samo »ugibam«.

Peternel navaja v pisanju, da je imel ob otvoritvi obrata LTH v Poljanah uvodni govor, v katerem se je zahvalil za uspešno sodelovanje županu Nastranu, direktorju Motorja Logarju in Kmetijski zadruži. Ker pa spomini tudi »zavajajo«, če niso podkrepljeni vsaj s približnim časom dogajanja, se zgodidi, da so dogajanja malo drugačna.

Zaposlen sem bil v Motorju kot vodja del pri adaptaciji objekta v Poljanah, poleg tega sem bil še predsednik upravnega odbora Kmetijske zadruge Poljane. Z intenzivnim delom nam je do konca aprila 1959 uspelo objekt adaptirati za začetek poskusne proizvodnje. Ob tej priložnosti sem z mladinci organiziral skromno otvoritveno prireditve. To je bilo 30. aprila 1959, na predvečer 1. maja. Na prireditvi sta bila vabljena tudi Nastran in

Logar, vendar se je nobeden naveden nedežil. Zaradi tega sem bil razočaran, ceprav je bila sama prireditev vesela in je trajala do trajnih ur prvega maja. Navedeno ni črpano iz bežnih spominov iz davnine preteklosti, temveč iz mojega takratnega krajnatega trdega dela.

Še o posolu za objekt Ordono kovaštvo. Za gradnjo objekta je bil izdelan ekonomskoinvesticijski načrt, ki je utemeljeval upravičenost investicije. Načrt je bil predložen v proučitev in potrditev pristojni komisiji pri nekdanjem okrajnem ljudskem odboru Kranj. Za odobritev poslova je bil potrenjen načrt predložen okrajni obrtni zbornici v Kranju. Pri obrtni zbornici so se sestreljali za te namene iz določenih postavk vsakokratnega finančnega načrta okrajnega ljudskega odbora Kranj. V to investicijo niso bila vložena nikakršna finančna sredstva od družinskih finančnih ustanov.

Jože Šubic

Lom pri Poljanah

Alojzij Žibert

16

Pod Marijinim varstvom

Spomini Slovenca - nemškega vojaka - na drugo svetovno vojno v letih 1941 - 1945.

Rusi so na začetku naslednjih let propagandi in se masovno predajali v ujetništvo. Svojo lahkovostenost pa so kasneje bridko plačali, saj so morali težko delati in umirati po taboriščih zasedene Evrope. Tudi z ruske strani so se glede ujetništva širile grozotne vesti. Nihče ni imel poguma, da bi se predal v ujetništvo in odselil nasproti. Menda je bilo pri vojakih Rdeče armade tako, da so ujetnike odpeljali v ujetniška taborišča samo, če je bilo to komandi po volji in če je bilo več ujetnikov skupaj, da se je »spločalo«. Vsak se je bal ujetništva in mnogi so raje napravili samomor, kot da bi se dali ujeti.

Mesto Novograd Volynskij mi je bilo dobro znano iz časov, ko sem tu služil kadrovski rok. Umikal sem se mimo Doma vojske proti železniški postaji. Prav tam pa so ta čas divjali ogroženi boji.

Ozkočna železniška proga, s katero smo se nekdaj vozili v gozd po drva, je bila sedaj že v rokah rdečarjev. Pri obrambi postajne poslopja sem videl tudi nekatere Slovence. Ti so ostali v Novograd Volynskem še od takrat, ko smo zboleli za tifusom in se je njihovo zdravljenje zavleklo, tako da smo mi že odšli. Ostali so v mestu in pomagali pri vajah novincev. Lepo so živelii, se zabavali v Domu vojske in pri civilistikih, toda sedaj pa je tudi njih dohitela fronta.

Rusi so s pospešenimi boji hoteli na hitro zavzeti železniško postajo in tako odpreti transportno linijo iz Kijeva, po drugi strani pa prezreti nemški umik. Zaradi močnega ognja smo se moralii vedno

bolj umikati in smo imeli pri tem silno veliko žrtev, mrtvih in ranjenih. Zaradi hitrega umika niti ranjencev nismo mogli pobirati, ker so sproti padali v ruske obrambne položaje, pa tudi obvezovališe še ni bilo organizirano.

V tej silni nervozni in zmedri sem kar naenkrat izgubil dobrega prijatelja iz sosednje vasi Milje pri Kranju - Bohinčevega Filipa. Tudi on je imel tifus, vendar ga je kasneje toliko časa umetno podaljševal, da mu ni bilo treba na fronto. Tu v mestu sva se v veselje obvezop našla in ravnu to pri železniški postaji pa trenutno zgredila. Gledal sem naokrog, kolikor se je v tej silni zmedri dalo, pa ga nisem našel. Naenkrat pa ga vidim. Gotovo se je prepozno dvignil iz zaklonišča in je zaostal, sedaj pa teče po progi. Tриje kolegi mu s strojnico in puškami krijemo umik, toda zaman. Rafal iz ruske strojnice mu je izpodbil nogo. Zgrudil se je med železniškimi tračnicami čisto bližu postaje, vendar razmeroma daleč od nas. Rusi so bili že v njegovem neposredni bližini. Jokal se je in prosil pomoči v našem nemškem v jeku. Prebijali smo se do njega. Še eden od naših je bil ranjen. Takrat pa se pojavitna na progi dva ruska oklopnika T-34 in usmerita proti nam ogenj iz svojih strojnic. Vozili sta bili naravnani po progi v smer, kjer so ležali ranjeni, med drugimi tudi Filip.

Zaradi vedno večjega pritiska sovražnika smo se umikali proti sosednju mestu. Na poti smo od daleč videli, kako gosenice ruskih tankov ravnajo nekdaj tako lepo urejeno nemško vojaško pokopališče, kjer počiva tudi lepo število Slovencev.

Ob umikanju smo se znašli na dvorišču kasarne, kjer sem pretri mesece prebival ob služenju kadrovskega roka. Precej hudi pa tudi zabavnih uric sem preživel tu. Spominjam se, kako preplašen smo pred kakim tricetrti leta prišli semkaj vojaki iz oddaljene domovine, med drugimi tudi zelo veliko Slovencev. Tu so nas učili pravilo vojaških spremstev, uvajali v stražo, v prvo spoznavanje in upravljanje z orožjem, o disciplini, obrambi in podobno. Kolikokrat je tu na tem dvorišču trobil naš slovenski trobentec Planinšek s Primskovim, kolikokrat so fantje peli naše domače slovenske pesmi, saj nas je bilo tukaj na začetku več kot 300 Slovencev. Tu v teh sobah smo se večkrat pogovarjali zvečer, po napornih vajah: »Slišiš, ali ti moč gel ubiti človeka?« Ne, je bil vedno odgovor. Veliko jih je zato ne bi upalo ubiti. Večkrat se je v postelji čulo tih šepetanje: »Oče naši kateri si...« Iz pogradov se je slisalo pritajeno šepetanje molitve na našem in nemškem jeziku. Sepetali so tudi tisti, ki so se že dalj čas obračali od Boga. Zle slutnje in pogovori vojakov s fronte ga jim zoper približujejo. Seveda pa smo večkrat imeli vse misli tudi doma pri starsih, družini in seveda tudi pri dekleh...

Iz Novograd Volynskega proti Kikovi

Novograd Volynskij je v začetku leta 1944 zahteval ogromne žrtev za svojo osvoboditev izpod okupacije. Med mrtvimi in ranjenimi je tudi lepo število Slovencev.

Za nas je tukaj pomemben, ker smo se prav tu prvič seznanili s civilisti slovanskega rodu in spoznali ukrajinsko govorico, segač običaje in navade, spoznali smo vero tukajšnjega ljudstva in njihovo strah pred vojsko in okupatorji. Tu sem prvič spoznal utrdbe nekaj mogočne in navidez nepremogljive Stalinove linije, videl sem veliko sveža vojaška pokopališča, tu sem prebolel tifus in še in še...

Iz Novograd Volynskega sem večkrat z drugimi ali kot spremna straža odhaljal v sosednje mesto Korez, kjer so tudi služili kadrovski rok Slovenci, med njimi precej Kranjčanov. Na vojaško pokopališče v mestu smo med drugimi položili k večnemu počitku našega brata Slovencev, doma nekje od Cerkelj pri Kranju. Ko sta se s krovom sprožila puška in zadela drugega v glavo. Od žalosti, da je na takem nesrečen način izgubil brata in dobrega prijatelja, si je tudi drugi živiljenje. Tu so pokopani tisti, ki so padli pri Kikovi, tisti, ki so umrli za tifusom in tudi tisti, ki so padli v teh dneh.

Iz smeri kasarne smo se umikali proti kraju Kikova. Okoličnam je bila dobro znana, saj smo prav na tem terenu vadili in obvezah iskali kritja za vsakim hribč

Franci Oblak, izdelovalec lokov

LOK - ALI KAKO DO POPOLNOSTI

Radovljica - "Spomni se, kakšne valove dela morje, mi je pisal Oskar Kogoj, ko je razlagal, da mora biti ročaj loka mehko mediteransko zaobljen in ne robato oglat, kot je alpski svet," govori o svojem sodelovanju z znanim slovenskim oblikovalcem Franci Oblak.

Letos septembra bo v Ljubljani svetovni kongres oblikovalcev, dogodek, ob katerem imajo tudi naši slovenski oblikovalski dosežki posebno mesto. Na minuli svetovni razstavi oblikovanja, ki jo vsakokrat spremlja srečanje oblikovalcev z vsega sveta, bila je na Japonskem, se je slovensko oblikovanje - med drugim - predstavilo tudi s takimi dosežki, kot so Elanove smuči in ročno kovani kroparski žebliji.

Prav gotovo pa ne bo večjega kraja na Slovenskem, ki ne bi septembra s priložnostno razstavo predstavil vsaj nekaj s področja oblikovanja. Tudi v Radovljici se že sedaj pripravljajo na prireditve v Šivčevi hiši, ki pa ne bo zanimiva le za oblikovalcev z vseh dežel, ki naj bi si v tem koncu Slovenije ogledali dosežke oblikovanja v tekstilni, lesnopredelovalni industriji ter industriji športne opreme, pa tudi za domače obiskovalce: le-ti včasih vse preveč ravnodušno hodijo mimo izdelkov, ki sodijo v sam vrh oblikovanja, pa tega pravzaprav ne opazijo dovolj dobro.

Izjemno pri tem pa je vsekakor Franci Oblak, ki je že dlje časa tesni sodelavec priznanega oblikovalca Oskarja Kogoja. Kdo ne pozna serije tekmovačnih lokov, ki je bila predstavljena na 12. biennalu industrijskega oblikova-

nja v Ljubljani. Lok ni nekakšen lesen predmet, orodje ali celo orožje, pač pa je - če si tako zamislili vrhunski oblikovalec - izjemni instrument, za katerega je treba skrbno, s posebnim občutkom za les, izbirati material. Ne samo les, ki naj bo pravi zaradi svojih osnovnih lastnosti, pač pa pravi tudi zaradi svoje barve, strukture letnic, kombinacij različnega lesa redkih vrst iz daljnih dežel itd. - ebenovina, palisander, rose in druge vrste, ki jih v posebnih trgovinah z lesom odmerjajo s tehtinco in ne s prostorninskimi metri.

"Oskar Kogoj zahteva dovršeno izdelavo," pravi Franci Oblak. "Preden je predmet, ki si ga je zamislil, izdelan, lahko mine kar dasti časa. Izgleda, da sem obdarjen s takšno potrežljivostjo, ki je potrebna pri nastajanju nečesa novega, zato me vedno poišče, da nastane tudi dejansko v praksi to, kar je imel v mislih. Še vedno sodelujeva pri oblikovanju lokov, zadnja razstava je bila oktober v Izraelu, kjer je med ostalimi predmeti vrhunskega oblikovanja bilo tudi osem ali deset lokov nastalih v moji delavnici. Trenutno pa se ukvarjam z otroškimi lokmi. Kogoj si je zamislil otroški lok v luženem lesu in v živahnih barvah, kot je rdeča, pa modra in to naj bi bilo prikazano tudi na letošnjem biennalu."

Ti loki se po svojem videzu ne pač tudi po funkciji ločijo od serijsko izdelanih otroških lokov, ki jih Oblak zadnje čase na veliko izdeluje za naraščaj lokostrelskih zvez iz več evropskih držav. Tudi tekmovačni lok še od časa do časa naredi po naročilu, vendar dosti manj kot pa prejšnje čase. Pač pa ga že nekaj časa vzremirja nov lok, ki se kar precej razlikuje od standardne evropske oblike loka. Ko mu je pred časom prisla v roke knjiga o zgodovini tega orožja ali orodja na vzhodu, predvsem na orientu, si zadnje leto odpocen-

va od utrudljivega serijskega dela s snovanjem novega loka.

"Včasih so na primer turški lok izdelovali tudi do pet let, saj se je les skupaj z živalskimi kitami in dodatki bivovali kosti moral kriti viti počasi ob kontroliranem sunčenju. Danes seveda nimamo toliko časa, potrežljivost nekdajnih izdelovalcev teh lahkih in kratkih lokov iz izjemno probreno močjo in dometom do tisoč metrov je bila pač izjemna. Danes gledamo na te loke kot na redek, največkrat okrasen predmet, saj so bili vsi po vrsti tudi lepo okrašeni."

Ni pa bila važna le poslikava, pač pa tudi vrhnja plast sicer večplastnega loka, za kar so uporabljali usnje ali brezovo lubje. Vzorec takšnega loka, za katerega pa Franci Oblak pravi, da še ni povsem tak, kot si ga je zamislil, je lani že razstavljal v Trakoščanah, kjer so redna srečanja evropskih lokostrelcev. Do razstave septembra, za katero se je že odločil, da bo v Šivčevi hiši, je še kar nekaj mesecev. To pa je seveda čas, ki ga potrebuje, da se izdelek izpopolni. Poslikavo lokov bo prepustil akad. slikarju Boniju Čehu, ki bo kot dodatek sicer oblikovanju namenjeni razstavi dodal še svoj delež v slikah na temo uporabe loka. ● Lea Mencinger

Teden slovenske drame 91

Ivan Cankar: HLAPCI (dve izvedbi) Vinko Möderndorfer: CAMERA OBSCURA

Kranj - Danes poteka v okviru Tedna Okrogle miza na temo »Protislovja današnje slovenske dramatike in zavesti«. Uvodno razmišljjanje je prispeval Taras Kermauner.

Jutri pa bo v kranjskem gledališču nastopilo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja s svojo in Korunovo vizijo Cankarjevih »Hlapcev«. Cankar je s svojo dramatiko vedno dobrodošel avtor na naših gledaliških repertoarjih. Čas, ki ga živimo, je še posebej naklonjen izpovedni moči Cankarjevih iger. Celjsko gledališče že desetletja uprizorja Cankarja, lani so v »obdelavo« spreveli njegove Hlapce. Režiser Mile Korun, ki je zrežiral praktično celoten Cankarjev opus, nekatera njegova dela celo nekajkrat, tudi pri najnovnejši postavitvi ostaja zvest svojemu gledališkemu iskateljstvu. Scenografka uprizoritive je Janja Korun, kostumografska Alenka Bartl in lektor Marijan Pušavec. Nastopajo: Janez Bermež, Jože Pristov, Miro Podjed, Marjan

Bačko, Stane Potisk, Anica Kumer, Milada Kalezič, Jana Šmid, Bogomir Veras, Marko Boben, Borut Alujevič, Vesna Jevnikar, Nada Božič, Zvone Argež, Maja Mencej, Bojan Umek, Drago Kastelic, Irena Mihelič, Igor Sancin in Radovan Les.

Lani so igrali Cankarjeve »Hlapce« tudi v tržaškem gledališču. Izvirno in povsem samovo predstavo je režiral Boris Kobal. Scenografka uprizoritive je Meta Hočevar, kostumografska Marija Vidau, skladatelj Aldo Kumar in lektor Jože Faganel. V tržaški uprizoritvi nastopajo: Vladimir Jurc, Stane Starčevič, Roman Končar, Tone Gogala, Anton Petje, Lučka Počkaj, Miranda Caharija, Maja Blagovič, Stojan Colja, Adrian Rustja, Alojz Milič, Alda Sosič, Bogdana

Bratuž, Ivo Ban, Franjo Korošec, Livij Bogataj, Drago Gorup, Silvij Kobal, Mira Sardoč.

Letošnje kranjske gledališke igre bodo zaključili Celjani z uprizoritvijo novitevin Vinko Möderndorferja »Camera obscura«. Novo slovensko dramsko delo odpira tudi novost za našo dramatiko, saj išče tekst žanrsko sovočje s kriminalom. Predstavo je režiral avtor besedila, scenograf predstave je Roberto Stell, dramaturg Janez Žmavc, kostumografska Majda Kolenik, skladatelj Jani Golob, lektor Marijan Pušavec, koreografska Ksenija Hribar, borilne prizore je naštudiral Zoran More, lektorka za nemščino Dagmar Gradišar. Nastopajo: Ljerka Belak, Marjan Bačko, Drago Kastelic, Primož Ekart, Bojan Umek in Zoran More. /ar/

Za začetek Tedna slovenske drame

»HISTORIJA« IZ NEKDANJIH ČASOV

Igralci Prešernovega gledališča so pod režijskim vodstvom Borisa Kobala dinamično odigrali besedilo s specifično dramsko strukturo: »Kdor skak tisti hlap« Rudija Šeliga.

Šeligovala »historija« o treh stolnolah, ki različno reagirajo na odločbo o izpraznitvi stanovanja, napisana leta 1972, ima tudi sicer že svojo historijo: odlomki iz nje so uvrščeni v berilo za srednje izobraževanje, torej njen sporočilo in diktacija prihajata v zavest učencev za mladine skupaj z drugo klasiko. Njena ljudiština tekstovna podstat je v variacijami pač odprla smer, ki se je razbohotila zlasti v dramatiki Emila Filipčiča, medtem ko je Seligovala dramatsko snovanje s Carovnico iz Zgornje Davče in z Lepo Vido šlo v drugo smer, v smer definiranja družačnosti posameznika in iz tega izvirajoče konfliktnosti.

Svoje historije je bilo delo dejno tudi ob prvi uprizoritvi januarja 1973 v Eksperimentalnem gledališču Glej v režiji Dušana Jovanovića, zlasti v zvezi z njenim sprejemom na Sterijevem Pozorju v Novem Sadu, kjer predstave »zbog jezičke barriere« niso razumeli. To izkušnjo je avtor repliciral s kratko opombo v knjižni objavi besedila istega leta v zbirki Znamenja, kjer je pojasnil, da mu je »šlo za prikaz, kako v tem obdobju slovenske »zgodovine«, ki se ga zavedam, spremjam, čutim na svoji koži, in ki gradi mojo skušnjo sveta (to je

približno od leta 1955 naprej) - kako torej v tem obdobju mlade generacije vstopajo v svet in čas. Kako reagirajo ali odgovarjajo na presijo danega sveta in dane družbe z mrežo njenih institucij...« V okviru filozofske sistematike je v tistem času razbral tri tipološke modele tega in takega reagiranja: »uporniško, humanistično - eksistencialistično, drugo funkcionalistično, in tretje isto, ki zdaj (1973) nastaja, ki se trenutek že godi in nosi v sebi marsikaj iracionalnega...«

Tega avtorjevega razkritja so se večinoma oprijeli vsi razlagalci ne glede na to, da besedilo podpira razmislek v druge smeri.

Kolikor je mogoče razumeti besedilo in po njem uprizoritv v režiji Borisa Kobala, izkušnja prve stanovalke pove, da uživa v svoji zasebnosti in popredmetnosti, ki jo je lastno bivališče omogoča, na izselitveno odločbo pa reagira tako, da napoveduje odhod v Ameriko, še prej pa bo pripravila »zadnji udarec«, kar dopolni s stavkom »Preden grem, preden za zmeraj odidem, hočem, hočem, hočem...« Druga stanovalka, ki jo igra ista igralka, se odločbi ne upira, pripravlja se na izselitev pod silo odločbe, zbor pa komentira: »Pravica in

oblast sta, da ju čutimo.« Ona pospravlja in čisti stanovanje in ukaže svojim gostom, ki prevzemajo različne funkcije: »Alo, po kamion... zvečer nas več ni...« Tretja stanovalka je veskozi uporniška klub zborovim opozorilom; komisije in milica jo meročijo ven, ona se vztrajno upira in med drugim poudarja: »Mi smo zmeraj od tukaj... Nič Cleveland, nič Stuttgart, nič Toronto.« Kata pa jo dopolni: »Tukaj je naš mišljenje.« V raznorih in naglih tematskih preskokih potem aktorji pridejo do spoznanja, da so na nekakšni poti iz kaosa, ko Kepler pravi. »Naprej... Kako visoko zgoraj alidalec v galaksijah se šele začne harmonija...« To bi bil nemara en sporočilni element, lahko so še drugi, povedo pa z avtorjevin besedilom nekaj drugega, kot je zapisano v prej navedeni opombi.

Gre torej za alegorično tridejanko, ki jo vsebinsko napolnjujejo različna ljudska rekla ali njihove parafraze, večinoma ironične, kar je za uprizoritelje dobrodošlo gradivo za teatralizacijo. Te sestavine in detajle je režiser Boris Kobal aranžiral domiselnno, zlasti z obvladovano ironizacijo ter s preglednim prehajanjem Kate, Keplera in Henrika v zbor

France Vurnik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V prostorih Gorenjskega muzeja, Tavčarjeva 43, sta odprt dve razstavi: »Gorenjski kraji in ljudje v I. in II. svetovni vojni, ter Po sili vojak - nasilna mobilizacija Slovencev v nemško vojsko - okupatorjev zločin.«

V Prešernovi hiši je odprta razstava »Prešernovi nagrajenci 1983-85. V Mestni hiši se s plastikami v bronu predstavlja kipar Jože Stražar. V galeriji Lipa razstavlja slikar Henrik Marchel in Vinko Tušek.

V galeriji Bevisa na Koroški cesti 47 razstavlja akad. slikar Jože Čiuha. V prostorih Prešernovega gledališča razstavlja Zlata in Jože Volarič.

V Pionirski knjižnici bo jutri, v sredo, ob 16. uri ura pravljic.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava ročnih del članic odseka za ročna dela. V galeriji Kosove graščice je na ogled razstava lepljenk avtorja Damjana Jensterleta.

VRBA - Prešernova rojstna hiša je odprta vsak dan, razen po nedeljki, od 9. do 16. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta vsak dan, razen sobote, od 8.30 do 15. ure, ob nedeljah od 12. do 16. ure.

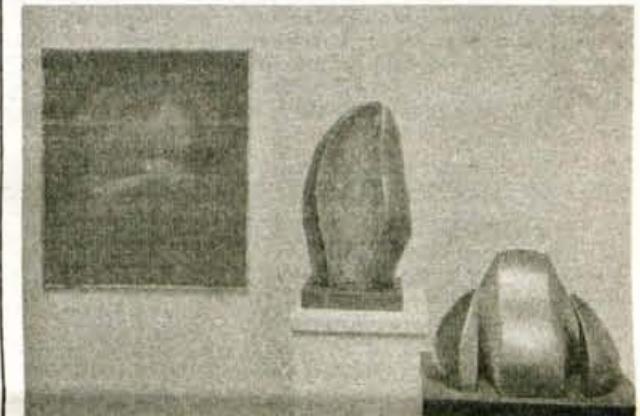
BOH. BISTRICA - V Domu J. Ažmana razstavlja Albin Polajnar, Anica Por in Zdenka Žido.

RADOVLJICA - V dvoranici radovljiske knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 predavanje Mihe Muleja ob diapositivih - o Indiji deželi paradoksov V Šivčevi hiši je na ogled razstava del slikarke Vide Slinniker - Belantič.

V fotogaleriji Pasaža je na ogled razstava razstava fotografij Janija Novaka.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji je na ogled razstava del akad. slikarja in grafika Lojzeta Logarja. V galeriji Fara so na ogled ročna dela tkanja Jerneja Ručigaja.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je na ogled likovna razstava akad. slikarja Jožefa Megliča.

Kranj - V galerijskih prostorih Mestne hiše je že ves februar na ogled razstava likovnih del slovenskega kiparja Jožeta Stražarja, ki že vrsto let ustvarja in živi v Stockholm. Začetke kiparjeve poti obvladuje plastika iz železa, ki išče svoj izraz nekje med konstruktivističnimi in stiliziranimi biološkimi oblikami, piše v spremnem katalogu dr. Cene Avguštin, vse v zadnjem obdobju nastale plastike v bronu pa imajo bolj ali manj vidno biološko izhodišče, čeprav nekatere od njih delujejo skoraj kristalinično. Prav želja dati neki organski gmoti nespremenljiv kristaliničen izgled je v kiparjevi plastiki vedno očitnejne navzoča. - Foto: Gorazd Šink

Literarni večer

MILAN SKLEDAR IN IGOR LIKAR

Tržič - V Tržički knjižnici bo danes, v torek, ob 18. uri literarni večer, na katerem bo literarni kritik Borut Petrovič - Vernik predstavljal dva pesnika: Milana Skledarja in Igorja Likarja.

Milan Skledar je doslej izdal dve pesniški zbirki: Kot orgazem pričakovanja leta 1983 in Klasiva pred dvema letoma. France Vurnik za slednjo zbirko pravi, da zlasti iz njenega osrednjega dela zadiha Prekmurje, od koder je pesnik tudi doma. Pesnikovo doživljjanje pa seveda presega krajevni izvor in postaja splošno individualno... Igor Likar je lani izdal svojo drugo pesniško zbirko Neizgovorjena zemlja, pred tem je v zbirki Pesniški almanah mladih izšla zbirka Neslišni dogodki. Po besedah Borisa A. Novaka je bila Likarjeva mladostna poetika zavezana modernistični spontanosti izraza, odlikovala pa se je z estetskim razkošjem jezika. Vendar je avtor že zgodaj nakazal vzbog v artikulaciji temeljnih čustvenih razsežnosti človeške eksistence - vzbog, ki ga je pripeljal tudi do pesniških ciljev zbranih v zbirki Neizgovorjena zemlja.

REVIIA OBRTNIŠKIH ZBOROV

Škofja Loka - Obrtno združenje Škofja Loka vabi na 9. revijo obrtniških zborov Slovenije, ki bo soboto, 2. marca, ob 18. uri v večnamenskem prostoru Osnovne šole Ivana Groharja v Škofji Loki. Na reviji sodelujejo: Škofjeloški orkester, Ptujski nonet obrtnega združenja Ptuj, Obrtniški orkester obrtnega združenja Ajdovščina, MoPZ Obrtnik Slovenska Bistrica, MoPZ Radomlje, MePZ Notranjska, MoPZ Stanko Rek Dravograd, Komorni MoPZ Maribor Ruše, Komorni MoPZ Maribor, Obrtniški MoPZ Kranj in MoPZ Obrtnik Lenart.

GORENJSKI GLAS
več kot cdo

Prijave terjatev do banke Les

Kranj, 21. februarja - Iztekel se je rok, v katerem so varčevalci Banke Les d. d. Ljubljana lahko prijavili svoje terjatev. Stečajni upravitelj Marjan Colja nam je zagotovil, da bodo za zadnje zamudnike določili še en dan za prijavo.

Varčevalci banke Les torej lahko pričakujejo, da jim bo na voljo še en dan za prijavo terjatev in sicer do 21. marca, ko je na sodišču v Ljubljani razpisani naslednji narok v stečajnem postopku za banko Les.

V redakcijo smo dobili vprašanje, kakšna bo usoda prihankov, pri katerih so se reševanje problematike vključila podjetja, kjer so varčevalci zaposleni. V tem primeru jih namreč ni bilo potrebno prijaviti svojih terjatev stečajnemu upravitelju, temveč so hranilne knjižice oddali v svojem podjetju, ki so terjatev prijavila za svoje delavce. Marjan Colja pravi, da so bile z nekaterimi podjetji napravljene tudi cesije, saj so imela pri banki Les najeta tudi posojila. Naš bralec pravi, da teh prihankov v svojem podjetju še ni dobil, zato sprašuje, kaj je bolje, naj jih pričakuje v svojem podjetju, ki prav tako slabo stoji, ali pa terjatev prijavi stečajnemu upravitelju. Na to vprašanje mu seveda zelo težko odgovorimo, saj nam ni napisal, za katere podjetje gre. Stečajni upravitelj Marjan Colja nam je dejal, naj se varčevalci zaradi tovrstnih morebitnih nesporazumov najprej obrnejo na blagajnika v podjetju, če njihovih terjatev ni prijavilo pa bodo imeli na voljo še datum, ki ga bodo določili za zadnje zamudnike. ● M. V.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Nuklearka deloma odpplačana

V Elektru Slovenije so se odzvali na izjavo podpredsednika slovenske vlade dr. Lea Šešerka, ki je pred kratkim dejal, da pri jedrski elektrarni Krško ni še nič odpplačanega. V Elektru pravijo, da je pri tujih posojilih odpplačanih že 127 milijonov dolarjev glavnice, ki znaša 514 milijonov dolarjev, odpplačati je torej potrebno še 387 milijonov dolarjev. Zaradi odlaganja odpplačevanja tujih posojil pa sta za obresti slovensko in hrvaško elektrogospodarstvo doslej plačala že 328 milijonov dolarjev, najmanj toliko pa bo potrebno odšteti za obresti tja do leta 2006, ko se izteče zadnje odpplačilno leto.

Davek na elektriko in telefon

Ob sestavljanju letošnjega republiškega proračuna prihajo tudi vesti, da bodo morala poslej 20-odstotni prometni davek na elektriko plačevati tudi gospodinjstva, toliko pa naj bi bil tudi prometni davek na telefonski impulz. Pri obeh gre za spremembo dosedanjih prispevkov v prometni davek, s tem da se bo elektrika podražila le za gospodinjstva, ki tega prispevka doslej niso plačevala. Za druge porabnike bo potem takem elektrika cenejša, zlasti za obrtnike in malo podjetja, ki so plačevala 72-odstotni prispevek, povprečna stopnja pa je bila doslej 33-odstotna. Tudi telefonski impulz se bo v bistvu povečal, da je bil prispevek doslej 30-odstoten, prometni davek pa naj bi bil 20-odstoten.

V Števcih delajo tudi ob sobotah

V Iskrinem podjetju Števci v Kranju se lahko pohvalijo, da imajo vsaj pri trisaznem števcih veliko dela, kar je v teh časih seveda dobra novica. Za letošnje prve polletje so namreč dobili toliko naročil iz tujine, da so uvedli tri delovne sobote mesečno, v nekaterih delavnicih pa tudi tretjo izmenzo. Novih delavcev ne upajo zaposliti, saj se bojijo, da ne bi kasneje postali odveč. Naročila so prišla predvsem iz Nemčije, kjer pokrovajo 15 odstotkov nemškega trga teg izdelkov, nova naročila za nadaljnji 15 mesecev pa pričakujejo tudi iz Malezije. V Števcih pravijo, da bodo dodatno delo tudi bolje nagradili, če bo bolje kot to zagotavlja kolektivna pogodba.

Še vedno prihajajo delavci z juga

Na Gorenjskem je bil ob koncu lanskega decembra brezposelnih 4.746 ljudi, od tega v Kranju 1.797, na Jesenicah 1.120, v Radovljici 1.068, v Škofji Loki 398 in v Tržiču 363 ljudi. Med njim je slabih polovica, natančno 2.189 nekvalificiranih delacev, sledi 1.194 kvalificiranih delavcev in 1.022 tehnikov, med brezposelnimi pa je tudi vse več ljudi z višjo ali visoko izobrazbo, saj jih je bilo konec decembra kar 262. Vse napovedi pa pravijo, da bo brezposelnost letos še večja. Zato je nerazumljivo, da na Gorenjskem še vedno zaposlujejo delavce, ki pridejo z juga, lani so na novo zaposlili 105 prištekov, od tega kar 41 v Kranju, sledi pa Jesenice s 25 na novo zaposlenimi delavci z juga. Zastavlja se seveda vprašanje, čemu jih podjetja in podjetniki še vedno zaposljujejo, če so na zavodu za zaposlovanje vrste vse daljše. Nekaj podjetij jih je zaposlilo v počitniških domovih in s tem torej v njihovem domačem kraju, nekaj delavcev iz drugih republik pa že več let živi pri nas in so delo našli šele zdaj. Kvalifikacijska sestava delavcev iz drugih republik, ki so se lani na novo zaposlili na Gorenjskem ni več tako slaba, povečal se je zlasti delež na četrti in peti stopnji, približno tretjina pa je bilo nekvalificiranih. Podatkov o tem, na kakšnih delovnih mestih se zaposlijo, nimamo, morda pa opravljajo delo, ki ga domačini nočejo, čeprav so brezposelnii.

KOMUNALNO PODJETJE ŠKOFJA LOKA

objavlja prosto delovno mesto

SALDAKONTIST 220 za določen čas

Pogoji:

- ekonomski tehnik
- 2 leti delovnih izkušenj

Nastop dela takoj!

Kandidati naj predložijo svoje vloge z dokazili v roku 8 dni po objavi na naslov KOMUNALNO PODJETJE ŠKOFJA LOKA, Kidričeva c. 43 a.

Posojilo vlade ali avstrijskih in švicarskih bančnikov

Kdo bo pomagal Elanu

Slovenska vlada za posojilo v višini 30 milijonov mark zahteva 51-odstotni lastninski delež v Elanu.

Begunje, 22. februarja - Skoraj po mesecu dni so v Elanu spet sklicali tiskovno konferenco, medtem se je seveda marsikaj zgodilo, vendar pa so novice vse manj udarne, kar je dejal stečajni upravitelj Igor Triller. Udarne novice bi bil vsekakor shod pred slovensko skupčino, o katerem se je šešljalo pred dnevi in kar je Triller potrdil, dejal je, da jim je policija shod prepovedala in da jih tam ne bi bilo tako malo, saj bi se jih skupaj z varčevalci Lesa lahko nabralo kar 13 tisoč. To seveda pove, da Elan še vedno preživlja zelo težke in negotove trenutke. Morda bo danes, ko boste to brali, že jasno, ali bo slovenska vlada s 30 milijonih mark posojila pomagala Elanu, saj je bil za ponedeljek sklican sestanek stečajne ekipe in upnikov z vladno komisijo.

Elan obupno potrebuje denar za tekočo proizvodnjo, na posojila domačih bank seveda ne morejo računati, za posojilo v višini 30 milijonov mark so zaprosili slovensko vlado, ki pa ga pogojuje z 51-odstotnim lastninskim deležem v Elanu. Pripravljena je torej vložiti denar, vendar želi s tem, ko bi bilo posojilo spremenjeno v delnico, postati večinski lastnik.

Vlada zahteva preveč

S takšno zahtevo pa se stečajna ekipa ne strinja, seveda se s takšno računico tudi upniki ne strinjajo. Igor Triller je dejal, da so bili ob prihodu stečajne ekipe Elanovi dolgovni vredni 8 odstotkov, zdaj pa so značilni, da je Elan nekaj vreden le kot Elan Begunje, nič pa kot Elan Čakovec.

Druga možnost pa je tuji kapital, ki naj bi ga pridobili prek holdinga Elan International v Brnici v Avstriji, Triller je omenil Schweizerische Bankverein (ki je za Elan pred časom že iskala rešitev) in znano avstrijsko zavarovalnico Wiener Städtische. Elan pa bi v Avstriji lahko tudi prodal neprimerno, ki jih ne potrebuje. Večkrat so že omenili hišo na Dunaju, ki bi jo lahko prodali za 75 milijonov šilingov, zanje pa se zanima tudi slovenska vlada.

Pomoč slovenske vlade ni edina možnost, Igor Triller je dejal, da obstajajo vsaj tri (nemara ima kakšen adut še skrit v rokavu), pri čemer o tretji sploh ne razmišljajo, saj se razprodaji želijo izogniti. Z razprodajo bi Elan postal hrvaški, tudi hrvaški upniki pa so že spoznali, da je Elan nekaj vreden le kot Elan Begunje, nič pa kot Elan Čakovec.

Druga možnost pa je tuji kapital, ki naj bi ga pridobili prek holdinga Elan International v Brnici v Avstriji, Triller je omenil Schweizerische Bankverein (ki je za Elan pred časom že iskala rešitev) in znano avstrijsko zavarovalnico Wiener Städtische. Elan pa bi v Avstriji lahko tudi prodal neprimerno, ki jih ne potrebuje. Večkrat so že omenili hišo na Dunaju, ki bi jo lahko prodali za 75 milijonov šilingov, zanje pa se zanima tudi slovenska vlada.

V novih podjetij dela 748 ljudi

Elanovi delavci spremembe niso kdake kako občutili, 28. januarja so bili namreč vsi od-

puščeni, 31. januarja pa zapošleni v šestih novih podjetjih (družbah z omejeno odgovornostjo): Elan Ski, Elan Boat, Elan Flight, Elan Sport, Elan Servis in Elan Commerce. V njih je zaposlenih 748 delavcev, saj računajo, da bodo v delniški družbi Elan le širje do pet.

Z ustanovitvijo novih podjetij se je strinjal tudi upniki odbor Elana, zahteval je le, naj nova podjetja ustanovi Elan in ne njegovo podjetje Elan Trade, ki ni v celoti Elanovo. Kranjsko sodišče jih je registriralo, pri tem pa je napravilo precedens, saj je nova podjetja ustanovilo podjetje v stečaju.

Nadaljujejo z revizijo firm v tujini, razen v italijanskih in ameriških so končane, direktorja švedskih firm so odpoklicali in mu zaradi odtujitve njihovega premoženja odpovedali delovno razmerje, zdaj je v preiskovalnem postopku na Švedskem, verjetno pa bodo postopek preselili v Jugoslavijo.

V Brnici so izdvojili holding in ga preimenovali v Elan International, družno ga vodita Igor Triller in Vinko Bogataj, direktor obrata smuči v Avstriji pa je Vili Mošič, njegov pomočnik je Primož Finžgar, v Begunjah pa je njuna vloga obratna, direktor je Finžgar, pomočnik Mošič. Omeniti je treba, da podjetje Elan Commerce vodi Asim Pervis, član stečajne ekipe.

52-odstotno prodana proizvodnja smuči

Letošnjo proizvodnjo smuči imajo 52-odstotno prodano, kar je vsekakor zelo spodbudno, proizvodnja zato v polnem zamahu, tedensko naredijo 7 tisoč parov smuč. Letala imajo za letos v celoti prodana, naredijo jih pet na mesec. Delovni čas so premaknili, začenjajo ob 7. uri in končajo ob 15.30, nekaj težav je pri tem, šest delavcev so odpustili. Do konca leta naj bi zaposlenost povečali na

800 ljudi, nanj pa naj bi bilo navezanih 3.000 ljudi. Plača so zdaj normalne, najnižja znaša 3.200 dinarjev, v izdelavi pa je nov placiščni sistem, upošteval povprečna bruto plača naj bi znašala 17.000 dinarjev.

Do 20. marca bo nared analiza izdelkov in torej znan odgovor, kaj bodo še izdelovali in česa ne, že zdaj pa pravijo, da bodo prenehali izdelovati poliuretanske smuči in poleg otroških izdelovali le RCX in seveda nove MBX smuči, skupajne skupne.

Elan se je uspešno predstavil na dveh sejmih v ZDA, v Denverju in v Las Vegasu, MBX smuči so postale tam zelo popularne, te dni se bodo predstavili na sejmu v Münchenu, kjer se bodo predstavili z novim dizajnom smuči RC in seveda z novimi smuči MBX.

● M. Volčjak

Razgovor predstavnikov trgovskih organizacij

Trgovina pod eno streho

Nova slovenska davčna zakonodaja prinaša veliko novosti in odprtih vprašanj na področju trgovine - Zakon o trgovini naj bi bil predvidoma sprejet do junija.

Kranj, 22. februarja - V petek so se na razgovoru o novi davčni zakonodaji na področju trgovine sešli predstavniki območne gospodarske zbornice, sekretarka sekcije za trgovino pri GZS, Metka Potočnik, ter predstavniki gorenjskih trgovskih organizacij. Med drugim so sprejeli pobudo, bodo družbeni in zasebni trgovci organizirani v eno sekcijo.

Metka Potočnik je najprej podala nekaj informacij o urednem razdeljanju nove davčne zakonodaje v trgovini. Med drugim je bilo rečeno, da največ težav povzroča 7. člen zveznega zakona, ki preprečuje prodajo blaga za reprodukcijo v malo-

prodaji. Ceprav je slovensko ministrstvo za finance dalo napoved, da se ta člen v Sloveniji ne uporablja, ponekod Službe družbenega knjigovodstva tega ne upoštevajo in imajo trgovci probleme. Sicer pa za trgovce tudi v Sloveniji velja zvezni Zakon o trgovini. Glede 7. člena so v sekciji za trgovino pri GZS sprejeli stališče, naj se blago za reprodukcijo po sistemu maloprodaje prodaja samo v trgovskih podjetjih.

Predstavniki trgovskih organizacij so opozorili, da gre pri sprememjanju davčne zakonodaje za nerestnost oziroma nedovoljnost pristojnih organov, saj so številna sprememanja cen zaradi novih davkov, zelo dragi opravilo, zato bi bilo prav, kot so dejali nekateri, da bi ministrstvo za finance in davčno zakonodajo seznanili, koliko so jih ta opravila stala.

Samo enkratno sprememjanje cen oziroma inventura zaradi novih davkov, trgovce v ljubljanskem Maximarketu stane nič manj kot približno 430.000 dinarjev.

Stanje v trgovini je nasprotno kaotično, trgovci pa zaradi neprestanega zviševanja in zniževanja cen zgubljajo ugled pri potrošnikih, ki jih seveda ne zanima nič drugega kakor končne cene izdelkov. Povsem jasno je tudi, da takšno dodatno administrativno delo ni racionalno, zato je nesmiselno govoriti o zmanjšanju javne porabe in je vprašanje, kdaj bo tisti dan X, ko se bo gospodarstvo zaradi prevelikih obremenitev sesulo, na mestu. Višina davkov je posledica draginje države in če bo država zase zahtevala preveč, ne bo v našem gospodarstvu vlagal nič, ker takšna delitev ni zanimiva. Če bi država svojo porabo dejansko zmanjšala za dvajset odstotkov (kot je že nekajkrat predlagal predsednik GZJ Dagmar Suster) bi se maloprodajne ce-

ne zmanjšale za okoli trideset odstotkov.

Metka Potočnik je zbrane na kratko seznanila z informacijo republike vlade o načrtu gospodarskega razvoja za letošnje leto. V njem je med drugim omenjeno, da se bodo cene oblikovali svobodno, vlad pa bo moral dati soglasje za cene zdravil. PIT storitev zeleniških prevozov in še nekaterih storitev ter izdelkov. Če na trgu nastanejo motnje, ki bi onemogočile normalno gospodarjenje, si vlada pridržuje pravico do oblikovanja vseh cen.

Trgovce je tudi zanimalo, kako bo po novem z delovnim časom v trgovinam. Pri novi vladi je sekcija dosegla, da bo na ravni republike predpisani samo minimalni delovni čas, na ravni občin pa naj bi bil temen enak za vse.

Povzetovanje je bilo po mnenju trgovcev koristno, domenih pa so se, da bodo problematiko trgovine podrobnejše predstavili javnosti na tiskovni konferenci. ● Matjaž Gregorić

Kmetijska svetovalna služba

Pospeševalci so postali svetovalci

Kmetijska pospeševalna služba, ki je bila doslej organizirana predvsem pri kmetijskih zadrukah, delno pa tudi pri območnih živinorejsko veterinarskih zavodih in gozdnih gospodarstvih. Približno tretjino denarja je za njeno delovanje zagotavljala republika, tretjino občina, prav toliko pa tudi zadruha. Opravljala je predvsem pospeševalne in svetovalne naloge, deloma pa je bilo njen delo prilagojeno tudi potrebam zadruge. Z novimi družbenimi in gospodarskimi razmerami, še zlasti z novo organiziranostjo zadružništva, ki je po vsebinah in teritorialnem načelu drugačno od sedanega in mu je glavni cilj večji dohodek kmeta, pa tudi zaradi zasilenosti trga z določenimi kmetijskimi pridelki ter novih možnosti na področju zemljiške politike (večanje kmetij, vračanje zemljišč itd.) se je pokazala potreba, da se pospeševalna služba reorganizira in preoblikuje v javno, svetovalno kmetijsko službo, ki naj bi pomagala (svetovala) vsem kmetijam ne glede na njihovo velikost, usmeritev in organiziranost.

Po novem je kmetijska svetovalna služba javna služba, organizirana pod okriljem republike sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V okviru sekretariata deluje Center za kmetijsko svetovanje, ki je odgovoren za organiziranje in delovanje tovrstne službe po regijah. Ker so se delavci Živinorejsko veterinarskega zavoda

Gorenjske z referendumom odločili, da kmetijskega svetovanja za zdaj ne sprejmejo pod svoje okrilje, se je svetovalna služba na Gorenjskem organizirala v okviru posebnega oddelka Kmetijskega zavoda Ljubljana, ki ima sedež v isti stavbi kot ŽVZG Kranj (Iva Slavca 1). Služba deluje v vseh petih gorenjskih občinah in ima svo-

je prostore v kmetijskih zadruhah.

V gorenjski svetovalni službi je zaposlenih 20 svetovalcev, od tega trije v regijski službi, 13 v službah po občini in štirje v službi za uvajanje dodatnih in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in za delo s kmečkimi ženami in mladimi zadružniki. Kot je povedal mag. Jurij Kumer, vodja gorenjske kmetijske svetovalne službe, se je število pospeševalcev v Sloveniji v zadnjih dveh letih zmanjšalo za tretjino, k temu pa je precej pripomoglo tudi preoblikovanje pospeševalne v svetovalno

Gorenjska svetovalna služba je svoj program dela prilagodila gorenjskim razmeram. Na območju, kjer deluje, je namreč kar 75 odstotkov kmetijskih površin poraslih s travo, zato je osnovna usmeritev živinoreja, predvsem prijeva kravjega mleka in govejega mesa. Na ravninskem območju je dobro razvito še pridelovanje jedilnega in semenskega krompirja, delno tudi pšenice in zelenjave, glavno dejavnost (govedoreja) pa ponokd dopoljuje še prašičereja. Druge kmetijske dejavnosti so na Gorenjskem slabše razvite ali jih sploh ni, zaradi velikega deleža hribovskega in višinskega področja pa se uveljavljajo tudi dopolnilne in dodatne dejavnosti na kmetijah, kot so kmečki turizem, predelava lesa, delo na domu...

Vsi, ki delajo v svetovalni službi, bodo morali v določenem času pridobiti licenco za status kmetijskega svetovalca. Na leto bo več izobraževalnih tečajev, predavanj in seminarjev s testi; določeno število točk pa bo pogoj za nadaljnje opravljanje kmetijskega svetovalnega dela.

Kakšna je razlika med kmetijskim pospeševanjem in svetovanjem? Mag. Jurij Kumer, vodja gorenjske kmetijske svetovalne službe, pravi, da imajo svetovalci predvsem nalogu svetovati in pomagati vsem, tudi tistim, ki niso članji zadruge, in da jih zdaj ne zanima več, kam je, denimo, kmet prodal tele, bika...

službo. Tudi na Gorenjskem je nekaj pospeševalcev, ki so ob reorganizaciji postali presežek, vendar je problem v primerjavi z nekaterimi drugimi območji v Sloveniji nekoliko manjši; tudi zato, ker so se pospeševalci na Gorenjskem že doslej več ukvarjali s strokovnim, pospeševalnim delom in manj z delom za potrebe zadruge.

Svetovalna služba je zaostriila tudi izobrazbena merila. Po novem v njej ne morejo več delati tisti, ki so končali srednjo šolo, ampak je pogoj najmanj višja, za nekatera mesta pa najmanj visokošolska izobrazba.

Na Gorenjskem pride na enega svetovalca 350 do 400 kmetij. Svetovalci bodo kmetije obravnavali celovito, vse bodo obiskali le v primeru, ko bodo zbirali razne podatke, sicer pa naj bi jih kmetje sami poklicati takrat, ko bodo presodili, da potrebujejo strokovno pomoč, nasvet.

V vseh občinah so že imenovali (ali jih še bodo) poseben odbor za spremljanje kmetijske svetovalne službe, v katerih bodo predstavniki kmetov in kmečke zveze, kmetijskih zadrug in območnega kmetijskega zavoda. Odbor bo sprejemal in dopolnjeval program dela službe, nadziral uresničevanje programa, dajal mnenja in predlog, razreševal morebitna nesoglasja med službo in potrobniki... ● C. Zaplotnik

Predstavniki Svetovne banke za obnovo in razvoj v Sloveniji

Tuja posojila za naše kmetijstvo?

Ljubljana, 22. februarja - Šest strokovnjakov iz centra za investicije pri FAO (mednarodna organizacija za prehrano) iz Rima in ekspert za svetovalne službe iz Svetovne banke v Washingtonu se je od srede do petka mudilo v Sloveniji, da bi pripravili predlog, po katerem bi Svetovna banka za obnovo in razvoj v naslednjih petih letih sofinancirala nekatere kmetijske načrte v Jugoslaviji. Kot je znano, je Svetovna banka za obnovo in razvoj že lani ponudila naši državi posojilo v vrednosti milijon dolarjev, od katerega bi 200 milijonov dolarjev lahko dobili že letos, če bi enak delež posojila (kar je pogoj Svetovne banke) zagotovile tudi domače banke. V Sloveniji so že pripravili 65 projektov, ki bi po merilih Svetovne banke za obnovo in razvoj lahko prišli v poštve za sofinanciranje. Njihova skupna vrednost je več kot 458 milijonov dinarjev, domala dve tretjini pa naj bi dobilo zasebno kmetijstvo.

Gostje so si med obiskom v Sloveniji ogledali tudi več kmetijskih kombinatov, zadruž in kmetij. ● C. Z.

Agromelioracije v Bohinju

Uredili naj bi 138 hektarov zemljišč

Srednja vas, 22. februarja - Gozdarsko kmetijska zadruga Srednja vas v Bohinju namerava urediti 138 hektarov kmetijskih zemljišč v Srednji vasi, Češnjici in Brodu. Gre za zemljišča, ki so po srednjeročnem in dolgoročnem družbenem načrtu radovaljške občine trajno namenjena za kmetijsko pridelavo. Agromelioracija, ki naj bi zajela odstranjevanje kamenja, grmovja, izravnavo terena, ureditve poti, založno gnojenje ter delno regulacijo potokov in drevo, naj bi bila predvidoma končana ob koncu prihodnjega leta. Večino denarja (90 odstotkov) naj bi zagotovil republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ostalo (10 odstotkov) pa lastniki oziroma imetniki pravice uporabe zemljišč. ● C. Z.

Zdravi nasadi le otoki sredi okuženih

Čeprav ima Gorenjska, še zlasti ravninski del kranjske občine, dobre naravne možnosti za pridelovanje semenskega krompirja, pa so zdaj te možnosti slabo izrabljene. Posledice so znane: kmetje in drugi pridelovalci krompirja so pri oskrbi s semenskim krompirjem vse bolj odvisni od uvoza iz drugih držav pa tudi hektarski pridelki so zaradi saditve okuženega, nepotrenjenega semena (razen redkih izjem) še dokaj nizki in daleč pod evropskim povprečjem.

Kranjska občina je že pred leti kot prva v Sloveniji (njej pa je kmalu sledila še mejna, kamniška občina) sprejela odlok o obvezni menjavi in saditvi potrjenega (neokuženega, kakovostnega) semena - vse to z namenom, da bi zmanjšala okužnost krompirjevih nasadov, za katere je priznani strokovnjak dr. Miloš Kus že pred leti dejal, da so le še otoki sredi okuženih, in da bi izboljšala možnosti za semenanjenje - vendar je odlok ostal le črka na papirju. Razmere so se v zadnjih dveh letih še poslabšale in zlasti zaostrike potem, ko je še nepojasnjena bolezen prstenasta nekroza gomoljev v domala dveh letih povsem uničila v Sloveniji najbolj razširjeno sorto igor.

V Sloveniji sicer razmislja o zaprtih območjih, kjer bi bilo pridelovanje jedilnega krompirja mogoče le pod posebnimi pogoji (eno takšno območje naj bi bilo tudi na Gorenjskem), vendar sta dva sestanka s kmeti pokazala, da nad zamislio niso najbolj navdušeni. Takšno reakcijo je bilo tudi mogoče pričakovati, saj bi zaprti območja najbolj prizadela tiste (male) pridelovalce, ki najmanj pazijo na to, kakšno se me posadijo.

Ker okuženi nasadi jedilnega krompirja onemogočajo semenanjenje in pridelovanja kakovostnega semenskega krompirja, bo, kljub temu da nekateri z nezaupanjem gledajo na zamisel o zaprtih območjih, nekaj vendarje treba ukreniti. Ne samo zaradi šenčurskega centra za brezvirusno razmazevanje krompirja, ki ima težave pri pridelovanju superlitnega in elitnega semena, ampak tudi zaradi številnih velikih (Kmetijstvo Kranj) in malih pridelovalcev (kmetje), ki jim je semenanjenje pomembna gospodarska dejavnost. Več kot s prisilo (kaznovanjem, uničevanjem okuženih nasadov itd.) bo mogoče doseči z izobraževanjem in svetovanjem, predvsem pa s tem, da bo na razpolago zadost Kakovostnega semena po zmerni ceni. ● C. Zaplotnik

Hranilno kreditne službe po novem

Manj samostojne, a z isto vlogo

Ljubljana, 21. februarja - Hranilno kreditne službe, ki delujejo pri zadrukah, kombinatih, gozdnih gospodarstvih in drugih kmetijskih organizacijah, so imele ob koncu minulega leta realno za 36 odstotkov manj hranilnih vlog. Vrednost naloženega denarja se je zmanjšala predvsem v zadnjih mesecih, ko so varčevalci podobno kot v drugih denarnih ustanovah na veliko menjali dinarje v devize. Ker je cena denarja (posojil) za kmete in zadruge previšoka, zanj ni posebno velikega povpraševanja.

Kot so povedali na skupščini Zveze hranilno kreditnih služb Slovenije, bodo hranilno kreditne službe po novem manj samostojne in bolj pod nadzorom Narodne banke Slovenije, njihova vloga pa bo še naprej takšna, kot je bila doslej: zbiranje vlog, kreditiranje varčevalcev in zagotavljanje denarja za kmetijsko pridelavo.

MEŠETAR

Po koliko je živila? Janez Cuderman iz škofjeloških Mesoizdelkov nam je povedal, da se je 1. februarja podražilo le mlađo pitano govedo, medtem ko so cene ostalih goveda pa tudi prasičev niso spreminali.

Mlado pitano govedo	odkupna cena (v din/kg)
kakovostni razred	živa teža
extra	28,50
I	25,00
II	23,00
zunaj razreda	21,00
	meso
	50,89
	44,64
	41,07
	37,50

Ostala živila	odkupna cena (v din/kg)
kakovostni razred	živa teža
I	15,70
II	13,10
III	11,80
zunaj razreda	10,50
	meso
	30,20
	25,25
	22,70
	20,20

Teleta odkupujejo po 35 do 38 dinarjev za kilogram (žive teže), prasiče pa po 20 do 23 dinarjev za kilogram.

Po koliko so prasički na slovenskih sejmisičih? V Brežicah so v sredini meseca stare do tri mesece prodajali po ceni okrog 30 dinarjev za kilogram, na Rečici pri Ilirske Bistrici so imeli ceno 50 do 55 dinarjev za kilogram, na Pivki 40 do 50 dinarjev, v Šentjerneju 40 do 45 dinarjev za kilogram...

Glasov Meštar se je v soboto šel meštarja in po Gorenjskem kupoval različno kmetijsko blago. Poglejmo, kaj je zvedel! V okolici Cerkelj so za semenski krompir desiree zahtevali 7 dinarjev za kilogram, v okolici Kranja za drugo množitev semenskega krompirja desiree 12 dinarjev za kilogram, za krompir desiree, ki pa naj bi bil tudi dober za seme, pa 4 dinarje za kilogram. Po koliko so prasički, težki 24 do 25 dinarjev za kilogram? V okolici Škofje Loke so nam povedali, da okrog 1300 dinarjev, pa še to, da so pujski lepi in da se jih splaća kupiti.

Izšla je knjiga Domače obrti na Slovenskem, v kateri etnolog dr. Janez Bogataj predstavlja okrog petdeset domačih obrti, ki so nekoč preživljale marsikatero slovensko družino. Knjiga stane 392 dinarjev.

Bio prehrana počasi, toda nezadržno prodira med nas.

Obiskali smo LUČKO

Bioprehrana tokrat zares malce drugače

Kranj, februarja - Ob začetku leta sta Mirjana in France Šparovec na dvorišču stare Berjakove hiše na Titovem trgu 1 v Kranju odprla trgovinico LUČKA, kjer ponujata zelo zanimive stvari: uvoženo švicarsko kozmetiko BIOKOSMA, celo nekoliko Diorja, marsikoga, ki se zanima za zdravo, BIO prehrano, pa bo do pritegnila semena in priprave za kajenje.

Če bi šli lepo po vrsti, kot stoe omare v prijazno urejeni velbani trgovinici, kjer so Berjakovi včasih imeli konjski hlev, moramo najprej omeniti kozmetiko poznane švicarske firme BIOKOSMA, ki se pojavlja že s polstoletno tradicijo. Med kvalitetnimi kremami za obraz, šamponi, oljnimi kopelmi - melisina za relaksacijo, poljsko cvetje in sporš za novo kože, timijan za rahlo dezinfekcijo, rožmarin za stimulacijo, lavandel za pomiritev, evkaliptus za zimsko obnovno kože, - kolekcijo proti celulitu, maskami in številnimi drugimi kozmetičnimi izdelki bo vsak našel nekaj zase. Ni počeni ta kozmetika, kot ni poceni nobena kvalitetna kozmetika. Pravijo, da cena ne laže. Nekateri so jo že spoznali in se že vračajo.

Vendar bi naše bralke in bralci tokrat radi podrobneje seznanili z vsebino druge oma-

re, kjer so zložene vrečke s semeni, ki jih v posebnih posodah pripravimo do kajenja: lucerna, gorčica, mešanica radice, zeleno soje in leče, črna redkev, redkvica, lan, leča, ajda, kršča, adzuki ali oglati fižol in še kaj bi se našlo. Saj ste že slišali, da so kaleča semena bogata z vitaminini in nam hitro pravijo krvno sliko. Za mešanico Alfaalfa pravijo, da ima ena žlica kalčkov več vitaminov kot šest kozarcev pomarančnega soka. Kalčke zelo priporočajo starejšim osebam, rekonvalescentom, otrokom, sploh vsem pa pozimi, ko manjka zelenjava. Kalčke - zrna do kajitve pripravljamo 3 do 6 dni - jemljemo kot dodatek solatam ali jih uživamo s krompirjem, francosko solato, jogurtom, s skuto, siri, testinami, nikakor pa ne z mesom. Poje se celotno zrno.

Mogoče ste s pripravo kalčkov že poskusili, pa vam ni uspelo, ker niste imeli prave

vlage, prave podlage. V Švici so skonstruirali posebno posodo iz pleksi stekla, ki se zloži v več plasti, od zgoraj se vanje natoči voda, ravno prav je ostane v rebrih pod semeni, ostala steče v spodnjem posodo, od koder semena potem črpajo vlago in kale.

Poleg posoda za kajenje se tu dobijo tudi mlini za mletje semen, kadar hočemo uživati same, jih pripraviti za peko v različnih vrst kruha in podobno. Mlini, ki so treh velikosti,

so opremljeni s pravim mlinskim kamnom.

No, v zadnji omari bomo našli nekaj Diorjeve kozmetike, spodaj pa dvajset vrst čajev patra Aščica, maže in olja iz Smukove domače lekarne iz Retenj pri Tržiču, smrekovo mazilo Končevega Iva iz Nakla za vse, ki imajo težave s hrbito. Sicer je pa najbolje, da si to z vsem za vaše dobro zdravje založeno prodajalno sami ogledate. Zagotovo boste našli kaj zase. ● D. D.

Čaj ob petih

Čaj z mlekom

Za štiri osebe potrebujemo 5 vrečk Podravka indijskega čaja (Orange Pekoe), 5 dl vode, 5 dl mleka, 0,5 dl slivovke Segestica, sladkor po okusu.

Z vročo vodo prelijte vrečke čaja in pustite stati pet minut v pokriti posodi. Nato poberite vrečke, dodajte vročo mleko, sličniko in sladkor po okusu.

Poskusimo še me

Jetrca z jajci in solata z zaseko

Tudi ta recept je iz domače zaloge receptov Irene Krivec - Vilmanove z Jesenic. Jetrca z jajci svetuje za večerjo ali "hitro kosilo". Potrebovali bomo piščančja jetra (količino prilagajamo številu oseb in lakot), jajca in začimbe.

Najprej bomo jetra in srčke narezali na manjše kose, maščobo in ostalo bomo odrezali in zavrgli (ali ponudili mucu). Na vroči maščobi jetra na hitro popečemo. Ko vsa voda, ki so jo jetra spustila, izpari in so pečena, vmešamo jajca. Za vsakega računamo po eno jajce, za zelo lačne pa po dva. Mešamo, dokler jajca ne zakrnijo, nato solimo, popramo in jed je gotova. Po okusu jetra z jajci lahko začinimo tudi z Vegeto.

Zraven bo zelo prijala endivija, zabeljena z zaseko. Potrebujemo glavo endivije, glavico rabiča, zaseko, kis, sol in česen.

Solato razlistamo, vsak list posebej operemo pod tekočo vodo. Oprane liste narežemo na centimeter debele rezine in jih damo v skledo za solato. Zaseko razpustimo v kozici na ne prevročem plamenu. Ko začne cvreti, vlijemo kis, solimo, dodamo strčesn in pustimo, da skoraj zavre. Odstavimo in s to polivko prelijemo pripravljeni endivijo z radičem. Solato dobro premešamo, če je potrebno še dosolimo ali kisamo. Jemo toplo.

Ce nimamo časa skuhati krompirja, bomo zraven jedli kar kruh. Za posladek si bomo privoščili kremno rezino, ki jo dobimo v bližnji trgovini ali slaščičarni.

Pa dober tek vsem!

 JELOVICA

Črne, rdeče, lila čipke...

Letošnji sejem mode ni pokazal le tisto, kar bomo nosile zgoraj, ampak tudi ono spodaj. Intimno perilo naj bo lepo, če se le da bogato čipkasto in v modni črni barvi, v temno lila, temno rdečih in podobnih barvnih odtenkih. Izložba Lisce je tokrat pritegnila veliko pozornost. In če hočete kakšen tak komplet kupiti, ne bo težav. Veliko je butikov, kjer se dobi izbrano žensko perilo, tudi na Gorenjskem jih ne manjka. Eden od njih, zdaj že zelo znan, je Markičev v Reginčevi ulici v Kranju. - Foto: J. Cigler

Objavili smo že toliko muck in mačonov, da bi bilo krivično, če bi ne predstavili še mucka Kraguljeve Barbare iz Žablj pri Trsteniku. Barbarin muc ni samo lepo tigrast, z bleščecō dlako - vsak dan dobi po želji sladkega domačega mleka in še kakšno dobroto po vrhu - ampak je tudi pametem muc. Če je pri stari mami v kuhinji, že po njegovi nenadni nestrpnosti vedo, da prihaja iz šole Barbara. Tukrat mu morajo odpreti in z dvignjenim repom ji hiti naproti, potem pa se ji dobrika, se ji ovija okrog nog... Vsi vedo, da je to Barbara muc. O, se mu gode! Najraje se drži v luknji pod štedilnikom stare mame. Tam ima svojo polico. Za zaveso se skrije in dremlje, dremlje... Zdaj pozimi, seveda, poleti pa je potepin. Foto: D. D.

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Pust

Danes je lepa pustna nedelja, polna je sreče, polna veselja. Otroci so dali maske na glavo. Milan pa izbral si je kar pravo. Mala Lucija je Mikimiška, njena prijateljica Ana pa piška. Zajček je naša ljubljena Pika, ki edina tovarišico v žoli vika. Gašper Indijanca je oblek, a ga kmalu spet je slekel. Danes Minka prvič oblekla je hlače, na njih so narisane kače. Moj bratec Jurij je miška, debel je kot kakšna šiška. Andrej je dal nase star lonec, te pesmice sedaj je konec.

Eva Rejec,
2. r. OŠ Bukovščica

Mala loška medla

V osnovni šoli Petra Kavčiča so izdali že drugo številko razrednega časopisa Mala loška medla. S pomočjo mentorice Simone Mrak so jo spisali in likovno opremili učenci 4. b razreda. Tokratna številka je nastala po njihovem obisku pri Francu Rantu v Retečah, ki jim je pokazal pletenje košare iz vrbovih šib, jim zaigral na tamburico in spesnil pesem. Učenci so se pogovarjali tudi z njego sestrično, upokojeno učiteljico Brigito Avguštin. Ogledal so si Krmeljev mlín v Retečah ter na to temo napravili več prigodnih spisov, pesmi, ilustracij.

Za "pokušino" si oglejmo Matejin recept za slavno loško medlo. Morda vas bomo spodbudili, da jo boste tudi sami skuhalii.

Zavremo liter vode, dodamo približno štiri pesti kaše. Po okusu solimo. Ko kaša malo povre, dodamo toliko moke, da dobimo ravno prav gosto zmes. Pu-

stimo nekaj časa vreti medlo; damo v skodelice in jo zabelimo s popraženo smetano. Dober tek!

Nehaj

Tanja je kupila papagača, ki je vztrajno molčal. "Halo, halo!" ga je učila dan na dan.

Po tednu dni se je papagaj naveličal.

"Zasedeno!" je odgovoril.

Špela Kok, Kranj

Filmska nagradna uganka

Film Darkman ste si gotovo ogledali in pravilno ugotovili, da je bil posnet po velespešnem stripu. To je namreč odgovor na naše nagradno vprašanje. Nagradi - po dve vstopnici za ogled filma po izbiri, ki ju poklanja Kino podjetje Kranj - bosta prejela: Sabina Mezeg iz Kranja, Cirilova ul. 18, in Tomaž Šarc, prav tako iz Kranja, Pot v Bitnje 49. Čestitamo.

V sredo, torej jutri, si boste v Kranju lahko še zadnjič ogledali film Top Gun (prizor na sliki), potem bodo uvozni vrnili v cenco. Čeprav mnogi film najbrž že poznate, naj vendarle nuskupljeno ponovimo, za kaj gre. Film je prikaz šolanja pilotov vojne mornarice, pol spektakularnih posnetkov, hkrati pa razovede tudi zorenje enega od pilotov v človeka.

Naslednji dan, v četrtek, bodo v kinu zavrteli še film Cocktail. V nasprotju s prejšnjim je ta poln vdrinje, smeha, dobro glasbe. Glavni junak je mladi barman, ki namerava hitro obogatiti, vendar se na koncu namesto za uspeh, bogastvo, odloči za ljubljeno dekle.

Obema filmoma je skupen isti glavni igralec. Kateri?

Njegovo ime zapišite na dopisnico in jo do 7. marca pošljite na naslov: CP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - Filmska nagrada

O razočaranju so rekli

Samo preproste stvari nikdar ne razočarajo
Remarque

Kdor se varuje razočaranj, se skriva pred življenjem
Hans Habe

Razočaranje je najhitrejša, a tudi najmučnejša pot do morosti
George Santayana

Sneženi mož

Dobi sneženi možiček,
daj, zapleši z nami, striček,
da bo mrzla zima bela
za otroke bolj vesela.
Anja Mihelič, 1. r. OŠ Podbrezje

Torek, 26. februarja 1991

Mladi smučarji tekači so v Bohinju tekmovali na Pokalu Kurikkala

Našim mladim upom tretje mesto

Bohinj, 23., 24. februarja - Čudovito sončno vreme, odlična organizacija in zanimivi boji mladih smučarjev tekačev so značilnosti letošnjega Pokala Kurikkala, ki so ga po sedmih letih spet organizirali v Bohinju. Tekačka prireditev mladincev in mladinc, ki je razen bližnjega svetovnega mladinskega prvenstva letos najpomembnejši obračun mladih tekačev, pa pomeni tudi nov uspeh našega tekačkega športa, ki si v naslednjih letih lahko obeta boljše rezultate tudi v mednarodnem merilu med člani.

Konec tedna je bila v Bohinju vrsta športnih tekmovanj, med njimi tudi dve večji, Pokal Kurikkala in odprto prvenstvo Slovenije za veterane in veteranke.

Obilna snežna odeja je prizomogla, da je bilo tekmovalje Kurikkala spet lahko na FIS proggi v Bohinjski Bistrici, ki ima dve pomembni značilnosti. Proga je zelo lepa in razgibana, hkrati pa težka in zahitna za tekmovalce. Na njej se najbolje znašli mladi tekači iz Nemčije, ki so v skupni uvrsttvosti zmagali pred Francozi

in našimi mladimi reprezentantami. V soboto je bilo tekmovalje v solo tekih za mladince in mladince, v nedeljo pa štart štafet. Med sto dvajsetimi mladimi smučarji tekači se je na desetkilometrski progi med mlajšimi mladinci do 18 let najbolje izkazal Francoz **Fredrikis Roguet** pred našim **Matejem Sokličem** in Nemcem **Heikom Zuhlkom**. Pri starejših mladincih do 20 let je na petnajstkilometerski progi slavil **Isidor Haas**, pred **Beatom Kochom** (oba Švica) in našim **Petrom Klofutarjem**. Med mladinkami do 20 let je zmagala **Bettina Roedl** iz

Nemčije, naša najboljša pa je bila **Urška Fečur** na četrtem mestu. Andreja Grašič je bila šesta. Pri teku štafet je bila najboljša štafeta Nemčije I, pred štafeto Italije 2, naši fantje v postavi **Globočnik**, **Vereš** in

Klofutar pa so bili osmi. Še bolje so se izkazala dekleta v postavi **Grašič**, **Dolenc**, **Fečur**, ki so bila šesta, zmagale pa so tekmovalke Nemčije 2 pred ekipo Nemčija I. ● V. Stanovnik

Pokal Loka je gostil najboljše mlade smučarje

Uspeh organizatorjev in domačih tekmovalcev

Konec tedna sta Škofja Loka in Stari vrh gostila več kot sto mladih smučarjev. Ob odsotnosti avstrijskih, italijanskih in švicarskih tekmovalcev so večino kolajn pobrali naši mladi smučarji.

Stari vrh, 23. in 24. februarja - Na tradicionalnem Pokalu Loka, ki ga je SK Alpetour letos pripravil že šestnajstič, so se zbrali najboljši mladi smučarji iz osmih držav. Poleg pokala Topolin, ki je bil pred kratkim v sosednji Italiji, je Pokal Loka najpomembnejše tekmovalje med mladimi kategorijami. To dokazujejo tudi nekdajni zmagovalci, med katerimi so zvezča imena v svetovnem pokalu: Petra Kronberger, Ingrid Stoeckl, Ulli Maier, Franz Heinzer, Peter Wirsberger in seveda naši Rok Petrovič, Gregor Grilec, Mateja Svet, Robert Žan in drugi.

Ceprav je sonce zadnje dni vidno topilo sneg na Starem vrhu, so se organizatorji potrudili in odlično pripravili progo. Zamenjali pa so predvideni vrstni red tekmovalja, tako da je bila slalomski tekma na sporedu že v soboto, veleslalomski pa v nedeljo.

Sobotni slalom je minil v zna-

menju naših tekmovalcev in tekmovalk, ki so na težki proggi, kjer so številni tekmovalci in tekmovalke odstopili, najbolje znašli. Tako je med starejšimi pionirkami zmagala **Mateja Kraševac**, pred **Nino Česnik** in **Špelo Gašperlin**. Zanimiva je bila tudi tekma med starejšimi pionirji, saj jih je že v prvem teku odstopilo kar dvajset, pet pa še v drugi vožnji. Zmagovalec Pokala Loka pri starejših pionirjih pa je postal **Velenjančan David de Costa**, pred Kanadčanom **Kellyjem Ericksonom** in Evgenom Veselkom. Med

Pokal Loka je imel letos novo pokrovitelja, Color iz Medvod in novo vodstvo tekmovalja z Jožem Sagadnom na čelu. Kot je na večeru loških smučarjev poudaril Tone Vogrinec bi bilo velikega pomena na Starem vrhu zgraditi snežni stadion, saj je smučišče blizu številnim klubom.

mlajšimi pionirkami si je po dveh vožnjah soboto zmagal pionirka **Lidija Bijol**, ki je prehitela po prvi vožnji vodilno domačinko Marušo Sagadin. Tretja je bila Poljakinja **Blanka Iselonis**. Odlično so se izkazale mlada dekleta slovenske reprezentance, ki pa so nastopila izven konkurenca. Zlasti odlična je bila **Polona Polajnar**, ki je dosegla najboljši skupni čas, prav tako pa sta se izkazali **Polona Filipič** in **Tanja Jerman**. Med mlajšimi pionirji je v slalomu zmagal **Iztok Petrač**, drugi je bil **Jernej Rakusček**, tretji pa **Klemen Luskovec**. Tudi na tej tekmi so se odlično izkazali mladi smučarji slovenske reprezentance **Uroš Ule**, **Domen Grah**, **Gregor Fornazaric**, **Gorazd Bošek** in **Jernej Rener**.

Nedeljska veleslalomski tekma je le še potrdila dobro delo v naših klubih s pionirji, saj so spet pobrali večino kolajn. Klub temu da niso nastopile najmočnejše reprezentance Italije, Avstrije in Švicerije so dobre uvrstitev nova

Mednarodno smučarsko prireditve v Škofji Luki so poprestile tudi prireditve v mestu, kjer so mlade razveseljevali znani pevci, pevke in ansamblji: Andrej Šifrer, Agropop, ansambel Marela in Sašo Hribar. Ločane pa je navdušila tudi domača pevka Mika, ki je na prireditvi na Mestnem trgu predstavila svojo prvo kaseto.

spodbuda našim mladim upom. Med starejšimi pionirkami je spet zmagala **Mateja Kraševac**, ki je najhitreje presmučala veleslalomski prog, druga je bila **Nina Česnik**, tretja pa **Angela Singhamer** iz Nemčije. Podobno je bilo med starejšimi pionirji, kjer je je bil zmagovalec spet **David de Costa** pred **Boštjanom Ruparjem** in **Dragom Grubeljnikom**. Med mlajšimi pionirkami je bila najboljša Škofjeločanka **Maruša Sagadin**, pred **Lidijo Bijol** in **Leo Hren**. Spet pa so se izkazale tekmovalke izven konkurenca **Polona Polajnar**, **Tanja Jerman** in **Dalja Lorbek**. Med mlajšimi pionirji je veleslalomski prog najhitreje prevozil **Mitja Valenčič**, pred Andrejem Jermanom in Iztokom Petracem. ● V. Stanovnik

Šahovski turnir

Primskovo, 25. februarja - Šahovski klub Primskovo organizira v četrtek, 28. februarja, nagradni odprt hi-tropotezni turnir. Turnir se bo začel ob 17. uri v prostorijah Šahovskega kluba na Primskovem. ● F. Čeh

Šeširja pa na gostovanju v Ljubljani premagali ekipi Liplasta z rezultatom 16 : 24 (9:10).

Odbojka - V II. zvezni odbanjarski ligi za ženske so odbanjarkice Bleda doma premagale ekipo Poreča z rezultatom 3 : 0 (13, 6, 11). V I. slovenski odbanjarski ligi so odbanjarkice Bleda gostili ekipo T. O. Brezovice in nepričakovano izgubili z rezultatom 2 : 3 (-13, -11, 7, 3:3). Po štirih kolih so še vedno neporazeni.

Košarka - V I.B zvezni košarkarski ligi so košarkarji Triglav-a gostili ekipo Varde in zmagali z rezultatom 86 : 84 (46 : 44).

Hokej - Hokejisti Jesenic so v boju za tretje mesto izgubili v Beogradu z ekipo Crvene zvezde z rezultatom 8 : 1 (2:1, 3:0). Tretja tekma za tretje место bo danes na Jesenicah, tekma za prvo mesto pa bo prav tako danes v Zagrebu. Vsa moštva imajo do sedaj po eno zmagu in bodo današnje tekme že lahko odločilne. Hokejisti Bleda pa so v boju za peto mesto doma izgubili z ekipo Vojvodine z rezultatom 4 : 6 (0:1, 4:3, 0:2).

Rokomet - Rokometna liga Kranjska so v II. zvezni rokometni ligi za ženske doma premagale ekipo Zameta v borbeni igri z rezultatom 19 : 18 (9:10). Rokometni Preddvorja so premagali ekipo Krškega z rezultatom 34 : 19 (13:8), rokometni

so vsa atletska pravila iz leta 1986 že pošla, novih pa še ni, vas prosim, da si jih pri starejših sodnikih sposodite. Studij bo tako lažji in temeljitejši.

Vabim sodnice in sodnike, da se za osvežitev spomina na nekatera manj znana in nova pravila, udeležijo predavanje v prostih športnih dvorana na Planini. Prav tako bomo veseli novih prijateljev atletike, ki se želijo posvetiti resnemu sojenju.

Torek, 26. februarja ob 17. uri v športni dvorani na Planini!

Jože Rozman, član odprave "Kanč '91"

Najvišja gora doslej

Graovše nad Tržičem, 20. februarja - Le še dober teden dni je do odhoda prvih članov slovenske odprave v pogorje Kangčendzenga. 1. marca se bo namreč podal na pot proti Himalaji član AO Tržič Jože Rozman, ki se bo skupaj z Marijo Frantar skušal povzpeti na 8586 m visoki glavni vrh Kangčendzenga. Svoje dosevanje doseže in pričakovanja o vzponu na tretjo najvišjo goro na svetu predstavlja v pogovoru z Gorenjski glas.

Jože, prosimo vas, da nam poveste nekaj o sebi, zlasti o vaši bogati alpinistični dejavnosti!

»Star sem 35 let, po poklicu pa sem tesar. Živim v Graovšah, na majhni domačiji pod pobočji Storžiča. Že od malega sem zahajal v gore, z alpinizmom pa sem se začel organizirano ukvarjati leta 1973, ko sem se včlanil v tržički alpinistični odsek. Od takrat sem našel kakih 700 vzponov, med njimi tudi nekaj deset prvenstev. Sodeloval sem na treh odpravah; leta 1980 smo opravili več vzponov v 2000-metrskih stenah Fanskih gora v SSSR, leta 1988 sem bil eden od sedmih članov, ki smo se povzpeli na himalajsko goro Co Oju, lani pa sva z Marijo Frantar stala na himalajskem osemisočaku Nanga Parbat.«

S to alpinistko imata skupno nalogo tudi na letošnji odpravi. Za kakšen cilj gre tokrat in kdaj se odpravljate proti njemu? »Midva greva na pot že 1. marca, večina odprave pa potem sredji meseca. Čas do snidenja v Katmanduju bova izkoristila za krajšo aklimatizacijo v pogorju Langtang. Na Kangčendzengo se bomo podali z južne strani. Vzpon na glavni vrh bo prvi slovenski in jugoslovanski, ženskega vzpona na to goru pa doslej sploh še ni bilo. Točen plan vzpona bomo naredili po proučitvi razmer na gori. Že sedaj je jasno, da bo vzpon na več kot 8500 metrov visok vrh potekal postopno, ob večkratnem sestopjanju v bazni tabor. Glavna ovira bo najbrž množica serakov in razbitega ledu. Ce bo šlo vse po sreči, naj bi doseglj načrti.

IZPOLNITEV ZAHTEVNE NALOGE JE ZA VAS TOREJ VELIK IZZIV. KAKO STE ZA TO PRIPRAVLJENI IN KAJ SODITE O SPOLEZALKI? »Zadovoljen sem, da so me izbrali za člana te odprave. Doslej še nisem bil na takih visokih gori, vendar upam na uspeh. Počutim se sposobnega za težak vzpon, na katerega sem se pripravljal s pogosto hojo v gore in s smučanjem v vrhov. Z Maričko se dobro poznavam in popolnoma zaupam v njene sposobnosti. Seveda, uspeh lahko prepreči nenadna boleznen ali slab vreme, vendar sva na težavne okoliščine psihično pripravljena.«

IMATE ŠE VELIKO SKRBI IN DELA PRED ODHODOM? »Glavna skrbi je zbiranje denarja. Od 30 tisočakov stroškov na posameznika mi bodo namreč polovico prispevali PD in AO Tržič ob pomoči tamkajšje športne zveze, drugo pa moram zagotoviti sam; na pomoč so mi priskrbočili obrtniki, največ Rendulič iz Dupelj. Pripraviti bo še treba vso prtljago, nekaj opreme pa bomo dokupili v Katmanduju.«

HVALA ZA POGOVOR IN NAJBOLEJŠE ŽELJE ZA VZPON TER VRNITEV DOMOV! ● Stojan Saje

Prvenstvo in Žito pokal

Na republiškem pionirskem prvenstvu v smučarskih tekih na Kokriču (pogoji so bili odlični kljub pomankanju snega), ki je bilo tudi tekma za Žito pokal, je sodelovalo 221 tekačev iz 20 slovenskih in štirih hrvaških in bosanskih klubov.

KOKRIČ, 17. februarja - Podjetje Žito je že nekaj let pokrovitelj pionirskih tekmovanj v tekem na smučeh, ki obsega šest tekem. To je množično tekmovalje. Na Kokriču je bilo združeno tudi z republiškim prvenstvom. Tekma je bila v Udin Borštu, klub pomankanju snega, vendar so se organizatorji iz tekaške sekcije Športnega društva Kokriča izkazali ter pripravili odlično dvodnevno tekmovalje. Mlajši kategoriji sta tekli na 3, starejši pa na 5 kilometrov.

Med mlajšimi pionirji so bili najboljši Rok Kolander (Mariček), Marko Žepič (Kokrič), Peter Pukl (Dol), Marjan Zagoršek (Rateče) in Marko Žibert (Logatec). Med mlajšimi pionirji je zmagala domačinka Nuša Žibert. Sledijo ji Maja Kezelle (Delnice), Štala Žemva (Gorje), Adrijana Stipanič (Bud) in Ivana Briski (Delnice). Med starejšimi pionirji je zmagal Vasja Rupnik iz Logatca pred Gorazdom Globočnikom (Kokrič), Ivanom Antičem (BUD) in Boštjanom Dežmanom (Bled) in Gašperjem Grašičem (Triglav). Pri starejših pionirjih je zmagala Tanja Zelenec (Logatec) pred Urško Dolinar (Kokrič), Tatjano Kastelic (Olimpija), Bojanom Jerina (Logatec) in Špelo Uršej (Kranjska Gora). V štafetah so zmagali: Olimpija med mlajšimi pionirji in pionirkami, Bled med starejšimi pionirji (Kokrič je bila tretja) in Logatec med starejšimi pionirkami, kjer je bila Kokrička druga, Triglav pa četrti. ● J. K.

Matej Sušnik gorenjski prvak

Kranj, 22. februarja - Končano je gorenjsko člansko šahovsko prvenstvo. Prvak je Matej Sušnik, mojstrski kandidat, član Šahovske sekcije Tomo Zupan iz Kranja. Zbral je 7,5 točke, za pol točke pa mu sledita Zlatko Jeraj (Tomo Zupan) in Silvo Simončič. Na naslednja mesta so se uvrstili Aleš Drinovec, Branko Hribar, Janko Kokošar, Milan Golja, Nada Marušič, Marko Pazlar itd.

NA PRVENSTVU KRAJSKE OBČINE ZA STARJEŠE PIONIRKE IN PIONIRJE, ki je bilo na Osnovni šoli Simona Jenka, pa je bilo med 29 pionirji najboljši mojstrski kandidat Boštjan Markun (FP) pred tretjekategorikom Klemenom Klavčičem in drugokategorikom Petrom Kovačičem, oba z Osnovne šole Staneta Žagarja. Med sedmimi pionirkami je zmagala Maja Šorli (OŠ Matija Čop) pred Vesno Panič (OŠ Lucijan Seljak) in Špelo Meden (OŠ Simon Jenko). ● A. Drinovec

LOKA KAVA

okus in aroma vaših želja

okus in aroma vaših želja

okus in aroma vaših želja

DOBER NAKUP JE PRI

LOKI NAKUP

VELEBLAGOVNIČA
GLOBUS KRANJ

Nekres

PAPRVS

Od 25. feb. 1991 dalje vam nudimo
izdelke blagovne znamke
papirni izdelki, pisala, šolske potrebščine, priložnostna darila, spominki...

Nekres - PAPRVS

Nekres

KINOLOŠKO DRUŠTVO NAKLO

OBVESTILO

KINOLOŠKO DRUŠTVO NAKLO obvešča vse svoje člane kakor tudi ostale lastnike mladih psov, da pričenja

spomladanske tečaje

na vseh ravneh šolanja. Tečaj se prične 1. marca 1991 ob 19. uri v prostorijah Doma kulture v Naklu, kjer boste poslušali predavanje naših strokovnjakov o vzgoji in šolanju psa.

Po predavanju bomo vpisovali kandidate v šolo po skupinah.

Vabiljeni!

Strokovna komisija Kinološkega društva NAKLO

AVTO ŠOLA
ing. HUMAR

organizira tečaj
**CESTNOPROMETNIH
PREDPISOV**
v kranjski gimnaziji
PRIČETEK TEČAJA
BO V PONEDELJEK,
4. 3., ob 18. uri

**PRAKTIČNA VOŽNJA -
TAKOJ NA SODOBNIH
VOZILIH R-5 CAMPUS**

11-035

ELEMENTI ZA PREDSOBNO POHIŠTVO

alplies industrija pohištva Železniki

64228 Železniki, telex: 34-557 Yu alplies, tel.: 064/67121, telefax: 064/66380
IZ NAŠEGA proizvodnega programa vam nudimo:
predsobe, dnevne sobe, spalnice, samske sobe, klubskie mize, karnise,
ELEMENTE ZA PREDSOBNO POHIŠTVO po konkurenčnih cenah
V maloprodajnem salonu v Železnikih vam kupljeno pohištvo brezplačno
dostavimo in montiramo na domu, tel. (064) 67-121, 66-155.
Mi vas ne bomo razočarali, prepričajte se

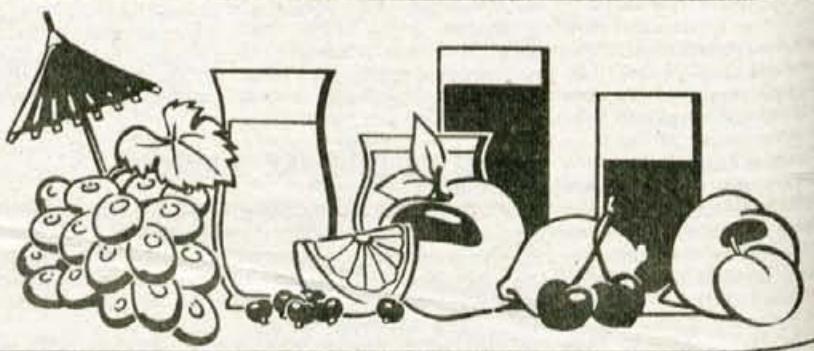
ZIVILA Kranj trgovina in gostinstvo

Najmodernejši
NAKUPOVALNI CENTER
DRULOVKA
ŽE ODPRT.

Pričakujemo vas vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 17. ure.

VABIMO VAS V SPECIALIZIRANE ODDELKE:

sadje - zelenjava
delikatesa
kruh in pecivo
zamrznjeni izdelki (ribe, testo, zelenjava...)
mleko in mlečni izdelki
bogata vinoteka
ter vse ostalo za gospodinjstvo

UGODNE CENE - VELIKA IZBIRA!

Prepričani smo, da se boste vedno radi vračali!

Branko Celar, prvi mož slovenske mejne policije

Mejna politika odvisna od položaja Slovenije

Mejni policiji povzročajo največ preglavic prebežniki meje in tihotapci orožja. Karavanke bodo model za vse mejne prehode.

Ljubljana, 22. februarja - Slovenija ima 114 prehodov na meji z Italijo, Avstrijo in Madžarsko, od tega 37 mednarodnih, 64 za obmejni promet in trinajst prehodnih mest. Lani je prestopilo našo mejo v obe smeri 118 milijonov potnikov, od teh več kot 57 milijonov tujcev. Živahen promet ljudi, vozil in blaga kajpak terja tudi dobro organizirano mejno policijo. O njenem delu, zlasti še v luči nove politične oziroma državne ureditve Jugoslavije in Slovenije, smo se pogovarjali z načelnikom oddelka za mejne zadeve in tujcev pri Republiškem sekretariatu za notranje zadeve Brankom Celarem. Mimogrede, Branko Celar je po rodu Kranjčan, doma z Brega pri Predvoru, zdaj pa živi v Škofji Loki.

Pomembne mednarodne poti vodijo tudi prek preobremenjenih gorenjskih mejnih prehodov. Letos bo odprt težko pričakovani karavanški predor. Kaj pomeni s stališča mejne policije?

Karavanke bodo najboljše opremljen mednarodni prehod. Na njem bomo prvič uvedli nov sistem mejne kontrole, enak kot velja v Avstriji in Nemčiji: naša vstopna kontrola bo na avstrijskem ozemlju, avstrijska na našem. S tem bomo pospešili promet in odpovedali odvečne formalnosti. Karavanke, ki bodo bistveno razbremenile prehoda Ljubelj in Korensko sedlo, zlasti tovornega in avtobusnega prometa, bodo vzorec, kako naj bi mejna kontrola v prihodnjem izgledala na vseh prehodih v republiki Sloveniji. Z njim se bomo na področju mejne kontrole približali Evropi, ki s svojimi integracijskimi procesi, Evropo 92, reorganizira in posodablja tudi mejno službo, uvaja nov sistem, notranje meje znotraj Evropske skupnosti in zelo restriktivno politiko za vstop v državno Evropske skupnosti. Mi se zavzemamo za prost pretok ljudi, blaga in drugih tokov prek državne meje.

S tem najbrž ciljate na naše meje z državami Evropske skupnosti. Kaj pa slovenska južna meja; se že ve, kje in kakšna bo?

"Glede na včeraj sprejeti deklaracijo je bilo jasno izraženo stališče Slovenije, da so državne meje nove države republike Slovenije mednarodno priznane državne meje sedanje Jugoslavije z republiko Italijo, Avstrijo in Madžarsko, nespremenjena pa ostaja tudi meja med republiko Slovenijo in Hrvaško. Mejna kontrola na naši južni meji bo odvisna tako od položaja republike Slovenije kot položaja Hrvaške. V vsakem primeru pa se tudi tu zavzemamo za odprto mejo, poobstojoči meji Evropske skupnosti."

NA SONČNI STRANI ALP

Kuriti je treba pravilno

Ljubljana, 22. februarja - Letošnjo zimo je zrak v več slovenskih krajih že dalj časa čezmerno onesnažen, za kar so kriva tudi individualna kurišča, zlasti tista, ki so neprimerno opremljena, ali pa jih lastniki ne znajo prav uporabljati. Da bi se izognili takemu ravnanju in vsaj nekoliko zmanjšali onesnaženost ozračja, je republiški komite za urejanje prostora in varstvo okolja izdal v sodelovanju z razstavnim svetovalno službo ljubljanskega trgovskega podjetja Center priložnostni letak z najpomembnejšimi nasveti za pravilno kurjenje.

V KLASIČNIH PEČEH ali kotlih na trdo kurivo kurimo v kurišču, od koder se plini dvigajo navzgor mimo pregrad do dimnika. S pravilnim kurjenjem zagotovimo enakomerno odgorevanje kuriva, kar dosežemo na dva načina. Prvi način (slika 1): zakurimo na kupu premoga, ki odgoreva skladno s količino dovedenega zraka. Drugi način (slika 2): zakurimo drva do žerjavice, ki jo postisemo na eno stran kurišča; ob njej naložimo premog, ki odgori s strani skladno s količino dovedenega zraka. Nepravilno kurjenje (slika 3): na žerjavico naložimo premog, ki žerjavico najprej zadusi, nato pa zagori v celoti. Zaradi prevelike topote regulatora vleka zmanjša dotok zraka v kurišče, zato se ogenj ponovno duši; ob tem je slab izkoristek kuriva, že v kotlu nastaja kondenz dimnih plinov, ne dovolj zgorjeni plini pa močno onesnažujejo zrak.

V TRAJNOŽARNIH PEČEH ali kotlih na trdo kurivo nažimo drva ali premog v velik zalogovnik; v njem kurivo odgovarja s spodnje strani skladno s količino dovedenega zraka. Plini,

Kam greš, cestni denar?

O tem, da se bo slovensko gospodarstvo letos najbrž moralo obrisati pod nosom za 2,3 milijarde dinarjev, je bilo v zadnjih dneh preltega že toliko črnila in izrečenih toliko žalatih besed na račun republike vlade, da ga najbrž ni vrabc, ki ne bi vedel, za kaj gre. Za že omenjenih 2,3 milijarde dinarjev, seveda, ki smo jih vozniki poštano nakapljali v proračun z bencinskim dinarjem, cestnimi taksi in cestinami zato, da bi se nekoč v bližnji prihodnosti vozili po boljših, lepih, varnejših cestah.

Razumemo, da je slovenski proračun zaradi zvečine pokleklega gospodarstva pa zaradi velikih socialnih problemov pa zaradi upokojenske veletovarne pa še zaradi marsičesa na kolenih. A tebiči meninič vzeti nekomu namensko zbrani denar, v tem primeru, cestarjem za gradnjo novih cest, pri tem pa niti ne odkrito povedati, v kaj naj bi se ta denar prelil, je vendarle zelo nedemokratična, da ne rečemo še kaj gršega, poteka demokratične slovenske oblasti. Pri tem je še posebno čudno obnašanje prometnega ministra, ki je še lani vroč zgovarjal diferencirano ceno goriva v Jugoslaviji, zdaj pa, razen tega, da drži moralno podporo cestnemu gospodarstvu, ne stori nič. Vlada pač predlaga drugače... Nekaj podobnega smo slišali tudi iz ust kulturnega pa šolskega ministra. Oni so za, vlada ni. Kdo, za vrata, potem sploh je vlada, če ne ministri, kdo v njej je tako močan, da preglasí druge in lepo pospravi denar?

Od razpredanju o politiki seveda ne bomo imeli prida. Kot kaže na Gorenjskem tudi še ne bomo imeli novega odseka avtomobilske ceste od Hrušice Verbe. Žal. Prav ta odsek je ena od gorenjskih cestnih črnih točk. Na prste ene roke bi lahko prešeli tedne, ko se na njem ne bi krivila pločevina in tekla kri. ● H. Jelovčan

LETOS ŽE 5 MRTVIH

Ledena cesta

V soboto, 23. februarja, ob osmih zjutraj je 47-letna Stanislava Kralj iz Begunj z jugom peljala po lokalni cesti od Begunj proti Lescam. V bližini kapelice pri naselju Hlebec je na ledeni cesti zavirala. Zaneslo jo je levo, avto je z desnim bočnim delom silovito trčilo v deblo hruške. Voznica je bila v nesreči huje ranjena, njen sopotnik, mož Janez Kralj, roj. 1936, pa je slab v slabi dve urki kasneje umrl v jeseniški bolnišnici.

Otroka našla bombo

V nedeljo ob 12.30 sta otroka S. M. in S. H. z Jesenic v opornem zidu v odtočnem jašku pod železniškim nadvozom zagledala plastično "igračo" in jo odnesla domov. Oče S. M. je takoj ugotovil, da je ročna bomba in jo odnesel na jeseniško postajo milice.

Planinko zadelo kamenje

V nedeljo je v 21-letno planinko Martino Rihtar z Breznic na pobojišču Jalovca, v t.i. Jalovških koloarjih, nenadoma priletno kamenje in jo zadelo v glavo. Za pol ure je izgubila zavest, nato pa krenila proti domu v Tamarju. Do tja so ji pomagali trije planinci.

Rjava Sava

A. N. z Jesenic je v nedeljo popoldne pod železniškim mostom proge Jesenice - Nova Gorica opazil onesnaženo Savo in o tem obvestil Center za obveščanje Kranj. Strokovni ogled je pokazal, da se je onesnaženje začelo pod obratom Lužilnice Železarne. Iz usedalnega bazena lužilnice je po odtočnem kanalu odtekala vsebina, pomešana z blatom, v Savo. V ZSMH so vzelci vzorce za pregled, v Železarni pa zaustavili nadaljnje iztekanje. Ribe niso poginile. ● H. J.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Obrnjena sreča

Nekaj minut pred polnočjo je A. M. iz Podlubnika klicala škofjeloške policiste in potožila, da njen bivši mož doma pijan razgraja. Može v modrem so možakarja našli spečega. Ko so hoteli priti resnici do dna, so ugotovili, da ga je ženska sama izzivala. Namesto njega bodo sodnik za prekrške prijavili.

Brusilca nožev

Stanovalec iz Frankovega naselja v Škofji Loki je poklical policijo, ko je opazil hoditi po naselju sumljiva moška, ki sta brusila nožev in škarje. Policisti so ju legitimirali in preverili in ker nista imela dovoljenja za opravljanje obrti, napotili domov v Bosno. Ali sta jih poslušala ali pa le zamenjala občino, ne vemo.

Neljub priseljenec

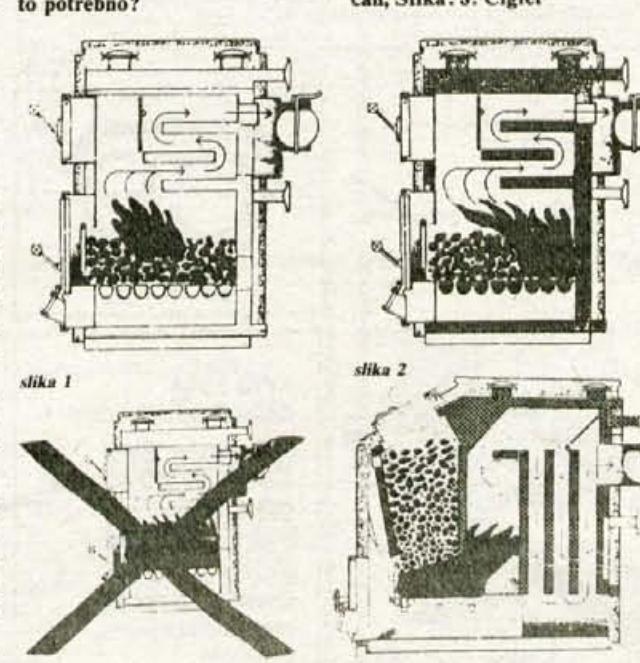
Nekemu drugemu stanovalcu iz Frankovega naselja pa je prekipelo, ker je sošed S. B. ob dveh ponoči pritiskal na njegov zvonec in glasno navjal glasbo. S. B., ki se je v Frankovo naselje priselil pred kakšnega pol leta, je bil že dober znanec kranjskih policistov, zdaj pa si z vznemirjanjem novih sosedov nabira črne točke tudi pri škofjeloških.

Prepolna mera

D. M. iz Zminca, ki je popoldne pijan prišel v restavracijo v Nami in zahteval pijačo, je očitno precenil svoje pivske sposobnosti. Ker mu natakarica ni hotela postreči, je, namesto da bi lepo odšel, začel vpriti nad njo in gosti. Policisti so ga odpeljali s seboj in ga zadržali, dokler se mu alkohol ni razkadal.

Če gospodar nima pamet...

F. A. iz Žabje vasi pri Gorenji vasi, dobra "stranka" policije, je popoldne prišel pijan domov in izzavil ženo, češ da mu niti jesti ne da, čeprav mu je postregla. Ko jo je hotel udariti, mu je ušla, rešil jo je sin, ki je prišel domov in poklical na pomoč varuh reda in miru. Ti so razgrajaškemu gospodarju sestovali, naj gre lepo spat. Očitno v postelji ni dolgo zdržal, saj so morali policisti še enkrat v hišo. Tokrat se je F. A. znesel nad posodo, kričal nad hčerko in njenim fantom. Pomiril se je še na policijski postaji v Škofji Loki, kamor so ga odpeljali na streznitev.

ki nastanejo ob gorenju, oddajo toplost v številnih vertikalnih kanalih, zato je velik izkoristek kuriva, toda le ob polnem gorenju (slika 4).

**NAGRADNA IGRA,
V KATERI SODELUJEJO VSI KUPCI**

KRANJ
Koroška c. 16
tel.: 064/22-249

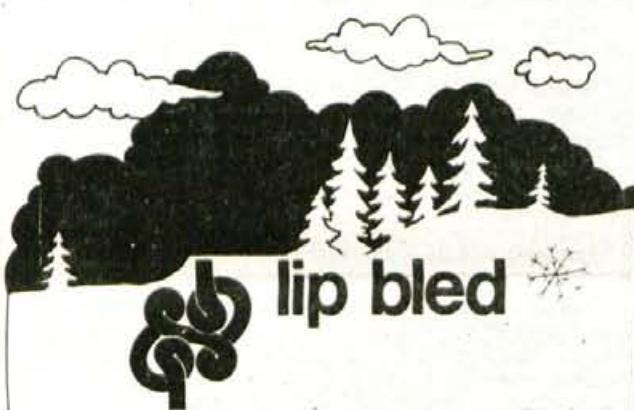
ŽREBANJE 30.3.1991

1. nagrada: videorekorder SHARP - v sodelovanju s Hi-Fi center "JÄGER"
2. nagrada: pijača v vrednosti 3.000,00 din v diskoteki PRIMADONA Trebja
3. nagrada: bon v vrednosti 2.000,00 - JEANS CLUB PETRIČ
4. nagrada: 10 x pizza in pivo v pizzeriji ORLJ v Tenetišah
5. in 6. nagrada: bon v vrednosti 500,00 din - JEANS CLUB PETRIČ
- 7., 8., 9. in 10. nagrada - letna vstopnica za diskoteko PRIMADONA Trebja

**IMENA NAGRAJENCEV
BODO OBJAVLJENA V GLASU**

JEANS HLAČE	349,00
ŽAMETNE HLAČE	399,00
JEANS JAKNE	499,00
TRENIRKE	399,00
MAJICE	259,00
SRAJCE	299,00

PRIDITE, MOGOČE VAS ČAKA TUDI SREČA

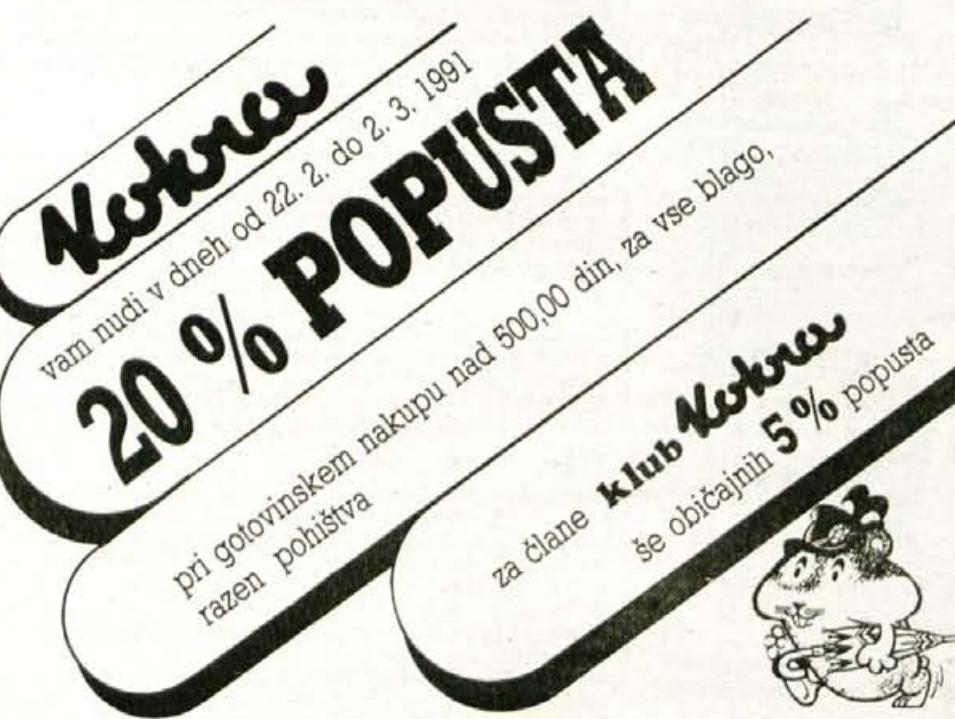

LIP Bled, vam v svoji poslovalnici na Bledu nudi izredno ugodne možnosti pri nakupu stavbnega in sobnega pohištva

- 10 % popusta za gotovinsko plačilo
- pri nakupu nad 20.000 din brezplačen prevoz do 50 km
- ugodni 6-mesečni krediti.

**ODLIČNA KVALITETA, VELIKA
IZBIRA, UGODNE CENE**

Obiščite nas v naši poslovalnici
LIP Bled - telefon 77-161

NE PREZRITE!

V naših poslovalnicah z gradbenim materialom v Hrastju in v Stražišču vam nudimo naslednja ugodnosti:

- 5 % popusta za takojšnje gotovinsko ali negotovinsko plačilo
- 5 % popusta za takojšnje plačilo pri nakupu preko Stanovanske zadruge
- kreditna prodaja na tri obroke
- kreditna prodaja preko Stanovanske zadruge
- posebna prodaja ostankov gradbenega materiala po izredno nizkih cenah

Informacije dobite na telefonskih številkah: 35-504, 33-496, 35-508

NE PREZRITE!

V veleprodajnem skladišču živil v Stražišču pa nudimo zasebnikom in podjetjem za takojšnje plačilo 4 % popusta!

Informacije o naši pestri ponudbi dobite na tel. št.: 12-130 in 11-745

IZBERITE IZBIRO!

TRGOVINA

Reševa 14, Kranj
Primskovo

Nudimo vam:

vse pripomočke za šivanje in pletenje, pripomočke za izdelavo tapiserij in makrameja, gobeline itd.

**Pomagamo vam prihraniti
in vam svetujemo.**

Odprto vsak delavnik
od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

GRADIS p. o.
Lesna industrija in objekti
Škofja Loka

Po sklepnu Delavskega sveta podjetja bomo prodali na javni licitaciji naslednja

RABLJENA OSNOVNA SREDSTVA:

1. Osebni avto ZASTAVA 101 GTL 55, letnik 1984 v voznom stanju (KR 124-696). Izkljucna cena 10.000 din.
  2. Osebni avto LADA KARAVAN 1300 S, karamboliran, v nevozemnem stanju, letnik 1987 (KR 154-802). Izkljucna cena 10.000 din.
  3. Osebni avto LADA KARAVAN 1300 S, v voznom stanju, letnik 1985 (KR 135-946). Izkljucna cena 30.000 din.
  4. JERALNA ŽAGA "ELU" MGS 72, letnik 1980, poškodovana. Izkljucna cena 1.500 din.
- Licitacija bo v četrtek, 28. 2. 1991, ob 14.30 uri v prostorih GRADIS, LIO Škofja Loka, Kidričeva 56.
- Blago si interenti lahko ogledajo od 14. ure dalje. Davek plačajo kupci od izlicitirane cene.
- Kandidati morajo pred licitacijo položiti na blagajni 10 odstotkov kavcije od izkljucne cene.

DISKOTEKA PRIMADONA

AVTO ŠOLA
ZŠAM ŠKOFJA LOKA

Organiziramo tečaj

CESTNOPROMETNIH
PREDPISOV

v novem Gasilskem domu na Trati

pričetek: marec 91

praktična vožnja

na vozilih

OPEL CORSA in GOLF

INFORMACIJE:

telefon 631-729

BURMEX

BURGER

TRGOVINA S STANOVANJSKO OPREMO

Kranj, Cesta talcev 7 na dvorišču gostilne Blažun

DOBRA PONUBA ITALIJANSKIH PLOŠČIC

"RICCHETTI" in

NAJCENEJŠA PONUBA PLOŠČIC

DOMAČIH PROIZVAJALCEV že od 155,00 din/m² naprej

ZADRUŽNIKI!

Kopalniško in sanitarno keramiko lahko kupite z naročilico

zadruge tudi pri nas!

IZ PROGRAMA POHIŠTVA NUDIMO:

- spalnice
- samske in otroške sobe
- predсобno pohištvo
- vgradne omare po naročilu
- sedežne garniture
- vzmetnice

Poleg razstavljenega blaga prodajamo tudi izdelke iz programov najbolj znanih proizvajalcev.

**NAJNIŽJE CENE ● STROKOVNI
NASVETI**

Delovni čas: od 9. - 12. ure, od 15. - 19. ure

sobota od 9. - 13. ure

Telefon: 22-001

Obiščite nas!

**OSNOVNA ŠOLA DR. JANEZA MENINGERJA
BOHINJSKA BISTRICA**

razpisuje delovno mesto

UČITELJA TELESNE VZGOJE

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po zakonu o osnovni šoli.

Slender You program

- KREPÍ CELOTNO MUSKULATURO
- POVEČA GIBLJIVOST VSEH SKLEPOV
- IZBOLJŠA PREKRVAVITEV TELESA

ESMA PLANINŠEK STARA CESTA 15. KRANJ
064/28-323

SLENDER YOU NEGUJE VAŠE TELO!
**KLJUČAVNIČARSTVO
RADOVLJICA p.o.**

Gorenjska c. 19/a

64240 Radovljica

Komisija za medsebojna delovna razmerja objavlja prost

RAČUNOVODJA

Pogoji:
končana ekonomski srednja šola
(V. zahtevnostna stopnja)

4 leta delovnih izkušenj v stroki

poskusno delo 60 dni

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Kandidati

naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev postope

ljejo v 8 dneh po objavi na gornji naslov.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po poteku raz-

Osnovno zdravstvo Gorenjske, o. o.
TOZD ZDRAVSTVENI DOM KRANJ, b. o.

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za sanitetno vozilo CITROEN CX 20 SU, reg. št. KR

142-941, leto izdelave 1986, prevoženih 159.000 km.

Izklicna cena: 56.000,00 din.

Licitacija bo v petek, 1. 3. 1991, ob 10.30 uri v garaži ZD

Kranj.

Oglej licitiranega vozila bo možen eno uro pred sam licitacijo.

Udeleženci javne licitacije morajo pred licitacijo vplatičati jih

licitacijski komisiji kavcijo v višini 1.000,00 din.

Licitirani avto je treba plačati in prevzeti v 8-dneh po licitaciji, sicer kavcija zapade.

Davčne obveznosti poravnava kupec.

Nakup vozila na javni licitaciji je izveden po sistemu "VI-

DENO-KUPIJENO".

Kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

ROBINSON
club TRŽIČ
tel.: 52-266

V ČETRTEK, 14. MARCA,
KONCERT SKUPINE
POP DESIGN

Prodam motorno ŽAGO Dolmar in
KUHINJSKE ELEMENTE. Ogled od
16. do 19. ure, Mali Janez, Rodine
5, Žirovnica 2601

Zelo kvalitetni GLASBENI STOLP,
ugodno prodam. 28-575, po-
polnne 2605

Prodam NAKLADALKO. Čebulj,
Adrigas 27, Cerknje 2607

Prodam 1-osi traktorski VOZ 18",
zelo ugodno. Sivnik Janez, Sp.
Gorenje 61/b, 2638

IZOBRAŽEVANJE
INSTRUKTORICO za angleški jezik
iščem za otroka, dobro plačam. Si-
fra: BLED RADOVLJICA 2651

KUPIM

SLAMOREZNICO Ultra ali špajser,
z visokim koritom, kupim. 061/374-305 2585

Kupim NAKLADALNO PRIKOLICO
SIP, od 15 do 19 kub. m. in TRAK-
TOR IMT 539 ali 533. 41-813 2626

Kupim univerzalno stružnico do
1,5 stružne dolžine. 68-237 2640

SERVIS AVTOGUM

Klemenc Vinko
Cerknje

Menjava, popravila,
centriranje in
prodaja vseh vrst
gum.
Se priporočamo!

LOKALI

V centru Kranja oddam urejene
prostoro za mirno obrt ali TRGO-
VINO. 23-554 2581

V središču Jesenice oddajamo v
najem POSLOVNI PROSTOR,
opremjen z vsem potrebnim pohi-
štvo, telefonom ipd. Informacije
vsak dan od 18-20 ure na 81-827
2622

iščem delavnico približno 30 kvad.
m v občini Radovljica. Poklicite
061/317-796 2639

Dam v najem PROSTOR za obrt.
45-263 2655

POSESTI

Prodam GARAŽO na Titovi 20, Je-
senice, po ugodni ceni.
061/320-852 (med 8. in 11. uro
ob delavnikih)

OBVESTILA

Najditevna SMUČKE na relaciji Cer-
kne - Senčur prosimo, naj poklice
23-880

VODOVODNO INŠTALACIJO NA
HISI - novo (ali tudi popravila, pre-
delave, čiščenje bojlerjev, čiščenje
zamašenih odtokov, tajanje zamrz-
njene instalacije ipd...), vam nare-
strojno in hitro. Delamo s
vsak dan od 18-20 ure na 28-427
2331

Tai Tai
Cankarjeva 4, Kranj, tel. 24-787
PRAVI NASLOV
ZA VSE,
KI IŠČEJO
PRIMERNO
DARILO

Rent a Car JANSON, vam nudi ra-
zlična vozila, od srednjega do naj-
cenjega razreda, po ekskluzivnih
cijenah. Z vozilom Jaguar XJ 6, vo-
slavostne večerje, itd. Sposo-
mo tudi različne vrste kombijev, za
prevoz ljudi in stvari. Dostava do
50 km brezplačna. 061/721-741
USNJAŠTVO VAVPETIČ - stroj-
ni proizvodi - telefoni, goveje in
glavski 24, Radeče 061/728-788, Tri-
2628

Prodam HROŠČA, letnik 1970,
ogled popoldan. Šolska 10, Škofja
Loka 2523

Prodam Z 101, letnik 1974. Herman
Mubi, Predoselje 145 2580

Prodam JUGO 45, star 6 let. 57-557
2582

Ugodno prodam 4 leta star R 4
GTL. Nastran Filip, Trata 4, Cerknje
2584

Prodam OPEL MANTO, letnik
1976, registrirana do junija 1991,
1.900 kub., zelo poceni. Janez Raj-
har, Linhartjev trg 30 - župnišče,
Radovljica 2586

Prodam R 4 GTI, letnik 1985, na no-
vo pobaran. Cena 4.500 DEM. Mi-
ran Pavlovič, Korzika 6, Gozd Martuljek
2590

Prodam karamboliran NISSAN Mi-
cra, letnik 1986. Repe, Spodnje
Gorje 8 2591

Prodam BMW 316 i, letnik 1979.
Koper, Škofjeloška 19, Kranj 2592

Prodam Z 101, letnik 1980, registri-
ran do oktobra 1991. 68-321
2593

Ugodno prodam GOLF Diesel, let-
nik april 1989. Pot na polje 32, Pri-
stava pri Tržiču 2595

Prodam rdeči JUGO 45, star 20
mesecev, cena 6800 DEM. Punger-
čar, Brezje 80C, Črnivec 2597

Prodam Z 128, letnik 1987, cena po
dogovoru. 632-468, pod Plevno
5 2603

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1983,
registrirana do decembra. 24-633
2606

Prodam karamboliran avto Z 750,
letnik 1980. 51-445, popoldan
2608

Poceni prodam lepo ohranjeno
ŠKODA S 105, letnik 1980. 48-043
2610

Prodam JUGO Skala 55, star 9 me-
secev, za 10.000 DEM, z dodatno
opremo. Oretnikova pot 15, 27-102
2611

Z 750, letnik avgust 1984, ugodno
prodam. Planinšek, Britof 51, 39-548
2612

Prodam CITROËN GS 1.3, letnik
1980. 622-525, popoldan 2614

Prodam 126 P, letnik 1990, pre-
ženih 7.500 km. 11-622 2615

Prodam Z 101, letnik 1983, registri-
ran do decembra 1991. 36-811
2617

R 4 GTL, letnik 1987/88, prevo-
ženih 32.000 km, registriran do 13.
oktobra 1991, prodam. Perdan,
Prebačevo 40 2618

Prodam JUGO Koral 45, letnik ok-
tober 1988. 26-961 int. 51 po-
popoldne, Kališka 10, Kranj - Drulov-
ka 2620

Prodam Z 101 Special, letnik 1981
in DIANO, letnik 1980. 28-645
2621

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984,
za 4.000 DEM. 27-259 2623

R 4 TL, ugodno prodam. 79-986
2624

Prodam GOLF Diesel JX, letnik
1985/86, prevoženih 60.000 km, z
dodatno opremo ali brez. 58-375
2625

Prodam GOLF Diesel JX, letnik
1985/86, prevoženih 60.000 km z
dodatno opremo ali brez. 58-375
2627

Prodam ŠKODA 105 L, letnik 1981.
34-164 2632

Prodam JUGO KORAL 45, letnik
1989/12, garažiran. 50-132 2633

Prodam VW 1303, letnik 1975. Bre-
zovnik Ljubo, Alpska 13, Bled 2636

Ugodno prodam dobro ohranjeno
R 4 GTL, letnik 1983. Kavčič An-
ton, Podlubelj 29, Tržič, vsak dan
do 15. ure 2637

Prodam R 4 GTL, letnik 7/1988,
21.000 km, garažiran, 7500 DEM.
621-081 2641

Prodam Z 101 Scala 55, letnik
1988, registriran do februarja 1992.
Traven Boris, Rakovica 1, Zg. Bes-
nica 2642

Prodam GOLF Diesel JX, letnik
1985/86, prevoženih 60.000 km, z
dodatno opremo ali brez. 58-375
2625

Prodam ŠKODA 105 L, letnik 1981.
34-164 2632

Prodam JUGO KORAL 45, letnik
1989/12, garažiran. 50-132 2633

Prodam VW 1303, letnik 1975. Bre-
zovnik Ljubo, Alpska 13, Bled 2636

Ugodno prodam dobro ohranjeno
R 4 GTL, letnik 1983. Kavčič An-
ton, Podlubelj 29, Tržič, vsak dan
do 15. ure 2637

Prodam R 4 GTL, letnik 7/1988,
21.000 km, garažiran, 7500 DEM.
621-081 2641

Prodam Z 101 Scala 55, letnik
1988, registriran do februarja 1992.
Traven Boris, Rakovica 1, Zg. Bes-
nica 2642

Prodam GOLF Diesel JX, letnik
1985/86, prevoženih 60.000 km z
dodatno opremo ali brez. 58-375
2625

Prodam ŠKODA 105 L, letnik 1981.
34-164 2632

Prodam JUGO KORAL 45, letnik
1989/12, garažiran. 50-132 2633

Prodam VW 1303, letnik 1975. Bre-
zovnik Ljubo, Alpska 13, Bled 2636

Ugodno prodam poškodovan 101
lux, letnik 1976. 28-807 2643

Nujno prodam JUGO 45, julij 90,
prevoženih 10.000 km, rdeče bar-
ve, za 8200 DEM. Robert Zupančič,
Na Bregu 7, Gozd Martuljek 2644

Prodam 126 P, letnik 1979, registri-
ran do septembra 1991, cena 1.000
DEM. Jug, Za žago 12, Bled 2647

Ugodno prodam JUGO 45 Koral,
letnik 1989. 721-018 2653

SUBARU SDX 700, junij 1989, pre-
voženih 23000km, ugodno prodam.
632-697 2654

Prodam R 4 GTI, letnik 1985, na no-
vo pobaran. Cena 4.500 DEM. Mir-
jan Pavlovič, Korzika 6, Gozd Martuljek
2590

Prodam karamboliran NISSAN Mi-
cra, letnik 1986. Repe, Spodnje
Gorje 8 2591

Prodam BMW 316 i, letnik 1979.
Koper, Škofjeloška 19, Kranj 2592

Prodam Z 101, letnik 1980, registri-
ran do oktobra 1991. 68-321
2593

Ugodno prodam GOLF Diesel, let-
nik 1983. Perdan, Prebačevo 40
2595

Prodam ŠKODA 105 L, letnik 1981.
34-164 2632

Prodam JUGO Koral 45, letnik
1989/12, garažiran. 50-132 2633

Prodam VW 1303, letnik 1975. Bre-
zovnik Ljubo, Alpska 13, Bled 2636

Ugodno prodam dobro ohranjeno
R 4 GTL, letnik 1983. Kavčič An-
ton, Podlubelj 29, Tržič, vsak dan
do 15. ure 2637

Prodam R 4 GTL, letnik 7/1988,
21.000 km, garažiran, 7500 DEM.
621-081 2641

Prodam Z 101 Scala 55, letnik
1988, registriran do februarja 1992.
Traven Boris, Rakovica 1, Zg. Bes-
nica 2642

Prodam GOLF Diesel JX, letnik
1985/86, prevoženih 60.000 km z
dodatno opremo ali brez. 58-375
2625

Prodam ŠKODA 105 L, letnik 1981.
34-164 2632

Prodam JUGO Koral 45, letnik
1989/12, garažiran. 50-132 2633

Prodam VW 1303, letnik 1975. Bre-
zovnik Ljubo, Alpska 13, Bled 2636

Ugodno prodam dobro ohranjeno
R 4 GTL, letnik 1983. Kavčič An-
ton, Podlubelj 29, Tržič, vsak dan
do 15. ure 2637

Prodam R 4 GTL, letnik 7/1988,
21.000 km, garažiran, 7500 DEM.
621-081 2641

Prodam Z 101 Scala 55, letnik
1988, registriran do februarja 1992.
Traven Boris, Rakovica 1, Zg. Bes-
nica 2642

Prodam GOLF Diesel JX, letnik
1985/86

V Sloveniji bo tudi letos vrsto turističnih prireditvev

Veliko veselic, malo prikazovanja dedičine

Kranj, 25. februarja - V vsakem vsaj malce turističnem kraju vsako leto poskrbijo, da z najrazličnejšimi prireditvami popestrijo oddih svojim gostom in obiskovalcem. Prireditve pa so tudi priložnost, ko se zbereo domaćini, saj se večinoma zaključijo z veselico ali pa je cela prireditev zgolj veselica. Tako je tudi letošnji koledar prireditvev v Sloveniji precej bogat.

Kot ugotavljajo pri komisiji za kulturo pri Turistični zvezi Slovenije, se je tudi ob lanskoletnih prireditvah pokazalo, kako nujen je celovit pristop k oblikovanju turističnih prireditv. To pa pomeni, da je pri pripravi prireditve pomembna tako vsebina kot tudi propaganda, dekoracija in kulinarika. Čeprav so se v zadnjih letih prizadevali za dvig kakovosti prikazovanja naše dedičine tudi ugotavljajo, da se kičastega praznovanja in klovnovstva na prireditvah še nismo odresili in da se prireditelji premalo zavedajo, da je prikazovanje dedičine nekakšno igranje zgodovine, živi muzej. To pa zahteva strokovnost, zato so konec lanskega leta pri oddelku za etnologijo na Filozofski fakulteti ustavnili tako imenovani MLAJ - Center za raziskovanje in promocijo kulturne dedičine Slovenije.

Ob listanju letošnjega koledarja prireditvev je še vedno opaziti precej takšnih, ki jim je glavni namen veselica in zaslujek prireditelja. Predvsem pohvalno pa je, da je med prireditvami veliko večjih športnih prireditv, ki so hkrati lahko turistično zelo pomembne, saj je na mnogih predvidena mednarodna udeležba. Prav tako je vse več tudi kulturnih prireditv, še vedno pa imajo turistična društva v načrtu organizacije tradicionalnih prireditv, kot so na Gorenjskem Ovčarski bal na Jezerskem, Blejska kmečka ohjet, Šušterska nedelja, Kravji bal in druge. ● V. Stanovnik

Svobodni sindikati Slovenije

Ne vidimo izhoda iz socialne bede

Zaradi katastrofalnega položaja gospodarstva, namernih stičajev podjetij, odpuščanja delavcev, vse večja brezposelnih in socialna ogroženost, nespoštanje delovnopravne zakonodaje in kolektivnih pogodb povzroča vse večjo agonijo delavstva. Svobodni sindikati so odgovorne in pristojne že večkrat opozarjali na to, vendar brez uspeha, zato so sklenili izraziti javni protest. Zahtevajo aktivno razvojno socialno politiko, saj vedno večje število prebivalstva ne vidi več izhoda iz bede.

Slovensko skupščino in vlado opozarjajo, da grozi gospodarstvu popolna katastrofa, saj njuna politika ne zagotavlja možnosti za gospodarsko obnašanje podjetij in njihov razvoj. Delavstvu ob tem grozi nesluteno razslojevanje, veliko število brezposelnih in presežnih delavcev, pomanjkanje dela in ukinjanje delovnih mest. Pristojne organe opozarjajo na nespoštanje zakona o delovnih razmerjih, iskanje bližnjice za odpuščanje presežnih delavcev (zlasti z zakonom o stičajih), neuveljavljanje kolektivnih pogob, ki so pogoj za socialni in družbeni mir, neuresničevanje zakona o zajamčenih plačah. V mnogih podjetjih ni več vprašanje višina plač, temveč celo njihovo izplačilo, zaradi česar sta ogrožena preživetje in dostojanstvo mnogih delavcev, potisnjeni v brezpravni položaj. Svobodni sindikati predlagajo skupščini, naj vladi naloži odgovorno obravnavo družbeno gospodarskih razmer in se tvorno obnaša do sindikalnih predlogov. V nasprotnem primeru se svobodni sindikati odvezujejo odgovornosti za socialni mir v Sloveniji.

● D. Z. Žlebir

GORENJSKI GLAS

potovalna agencija
ALPETOUR

vas vabita, da se nam pridružite na

»DVODNEVNE IZLETU

v Lože pri Vipavi

Odhod 8. marca ob 15. uri izpred hotela CREINA v Kranju. Prijed v Lože ob 17. uri, kjer nas bo v gostilni JEŽAKALO obilino kosilo, poskusili bomo pristno vipavsko vino, pršut in ostale dobre.

Pripravili smo vam zanimivo popoldne in večer ob nagnih igrah, plesu, presenečenjih...

Sponzor izleta Marjan Sajovic - DISKONT pod klancem v Kranju.

Vračali se bomo v zgodnjih jutranjih urah.

Prijave za izlet sprejemamo do zasedbe mest v avtobusu v maloglasni službi Gorenjskega glasa na cesti JLA 16 v Kranju.

Cena izleta je 400,00 din na osebo.

Naročniki GORENJSKEGA GLASA plačajo **samo 300,00 din** na osebo s potrdilom o plačani naročnini za to trimesec.

Vse dodatne informacije po tel.: 064/28-463.

Vztrajni planinci iz Križev

Prenova koče do 1993. leta

Križev, 23. februarja - Člani Planinskega društva Križev so zadovoljni z rezultati svojega dela v preteklem letu, vendar jih letos in prihodnje leto čakajo še zahtevnejše naloge, so ocenili med današnjim občnim zborom. Klub neugodnim gospodarskim razmeram si bodo prizadevali, da bi prenova svoje koče na Kriški gori zaključilo do stotečnice slovenskega planinstva. Veliko si obetajo od prodaje vrednostnih kuponov.

Planinsko društvo Križev, ki deluje od 1949. leta, združuje danes kar 560 prebivalcev, od teh 373 odraslih, 32 mladincev in 155 osnovnošolcev. Njihova dejavnost je bila lani, kot je v svojem poročilu opisal predsednik Ivan Likar, dokaj raznolika. Osnovnošolci so obiskali dolino Vrata in okolico, za člane pa so organizirali več izletov v domače gore. Doslej so priredili 4 množične zimske pohode na Kriško goro, ki se jih je udeležilo skupno več kot 1400 planincev, samo letos več kot 700. Tradicionalni pohod na to goru imajo tudi vsak 1. maj, pri zavetisku v Gozdru pa proslavo ob obletnici poziga te vasi. Veliko skrbijo so namenili čistemu okolju; ob poti h koli so namestili nove koče za smeti, odpadke z gore so odvajali s tovorno žičnico v dolino, enako tudi umazano perilo. Markacisti pa so imeli veliko opraviti z vzdrževanjem poti.

Največ moči in časa, doslej so našeli okrog 3100 delovnih ur, so vložili v obnovo koče na Kriški gori. Lani so podrli del stare stavbe, posodobili kuhičko in dokončali skupna ležišča, obenem pa so izkopali prostor za novo stavbo in jo postavili do prve plošče; v kleti so uredili sanitarije in zunaj izdelali novo greznicu. Klub delom so sprejeli okrog 30 tisoč gostov. Enako bo tudi letos, ko nameravajo podreti še preostali leseni del koče, spraviti novo stavbo pod streho in dokončati dela v pritličju. Vrednost teh del ocenjujejo na 75 tisoč DEM. Ker je bil prispevek tržiške športne zveze in slovenske planinske zveze v preteklosti pičel in si tudi od revnega tržiškega gospodarstva ni moč obetati velike pomoči, so se kriški planinci odločili za izdajo vrednostnih kuponov po 150 dinarjev, za katerega si vsak darovalec pridobi pravico ene nočitve v novi koči do leta 2000. Doslej so prodali že okrog 130 kuponov, pripravljajo pa se na širšo prodajo kuponov po društvih in na raznih prireditvah.

Na dobro obiskanem občnem zboru so sprejeli program dela, v katerem so razen gospodarstvu namenili več pozornosti vzgoji mladih in varstvu narave. Srečanje so izkoristili tudi za ogled diapositov, ki jih je v domačih gorah posnel domačin dr. Iztok Tomazin, član AO Tržič. ● S. Saje

Tudi Radovljčani na Arikovo peč

Radovljica, 25. februarja - Planinsko društvo Radovljica se bo s svojimi člani udeležilo tradicionalnega pohoda na Arikovo peč na sosednjem Koroškem, ki bo 3. marca 1991. Tega dne bo odhod posebnega avtobusa ob 7. uri izpred radovljiske avtobusne postaje. Za izlet, ki stane 100 dinarjev, prijave sprejema Verena Mencinger po telefonu 74-015 do četrtek, 28. februarja. Izletniki naj ne pozabijo potnega lista ali maloobmejne dovolilnice. ● S. Saje

Želja lovskih kinologov z Gorenjskega

Čimveč dobroih psov in vodnikov

Kranj, 23. februarja - Med 12. občnim zborom Lovsko kinološkega društva Gorenjske so pregledali delo v minulih štirih letih, s katerim se je društvo povzpelo v vrh te dejavnosti v Sloveniji. V prihodnjem delu, ki ga bo odslej vodil predsednik Alojz Mlakar, si bodo prizadevali za čim boljšo usposobljenost vodnikov in psov. Stevilna priznanja za uspehe.

Dosedanji predsednik Lovsko kinološkega društva Gorenjske Jože Hauptman je v svojem poročilu opisal obsežno delo v letih 1987 - 1990. O uspešnosti dela v tem obdobju pričata že podatka, da so člani pripravili okrog 40 prireditv, za prizadevnost pa so nagradili s plaketami svoje organizacije 5 lovskih družin in 7 posameznikov. Iz lanske evidence je razvidno, da je med 1760 lovcem iz 28 družin ter lovišč Triglavski narodni park in Kozorog skupno 576 članov LKD Gorenjske, ki imajo 491 psov, od tega 345 živali s telesno oceno in preizkušnjo za lov. Samo lani so imeli v 31 legih 179 mladičev lovskih psov vseh pasem.

Lovski kinologi so vsako leto sodelovali na približno 200 skupnih lovih. Pomembno delo so opravili pri iskanju več kot 700 zastreljenih živali po krvni sledi; našli so 344 primerkov velike parkljaste divjadi od 682 iskanih živali. Za te in druge naloge so se uposabljali na seminarjih za vodnike lovskih psov in tečajih za šolanje psov. Čeprav vsako leto izšolajo okrog 5 odstotkov mladih psov iz 28 psarn, pa ocenjujejo, da bi jih moralgi glede na potrebe še trikrat več. Zadovoljni tudi

Letošnji Kmetijski sejem

Poudarek izobraževanju

Kranj, 25. februarja - Minuli teden se je v Kranju sestal organizacijski odbor za pripravo letošnjega Kmetijsko gozdarskega sejma, ki bo v prostorju Gorenjskega sejma v Savskem logu od 12. do 19. aprila. Odbor, ki ga vodi namestnika republikega sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo Marija Markes, se je odločil, da bo na letošnjem sejmu izpostavil še posebej izobraževalne programe za kmetijstvo. Tako bodo med prireditvijo na sejmu tako imenovani izobraževalni dnevi za učence osmih razredov osnovnih šol. Na sejmu pa bodo povabilni tudi nekatere izobraževalne ustanove; kot je na primer v Šentjakobu v zamejstvu.

Že prvi dan bo v okviru sejma tudi okrogla miza o kmetijstvu, na katero bodo povabilni tudi predstavniki Železne Kaple, Borovljek in Beljakova, pogovor pa bo vodil član predstavstva Republike Slovenije Ivan Oman. Sicer pa odločitev organizacijskega odbora napoveduje, da bo letošnji sejem zanimiv, pester in tudi drugačen od dosedanjih. Na njem bodo sodelovali Aktivi kmetijskih žena, predstavljeni bo delo na domu, stara, a še vedno zanimiva obrt v Triglavskem narodnem parku (izdelovanje cokel, gorjuških pip...). Na lovsko informativnem dnevu bo predstavljen odstrel visoke divjadi, s tem v zvezi pa bo tudi posvet o predelavi in uporabi mesu divjačine. Gorenjska lovска zveza pa namerava skupaj z gorenjskim Lovsko-kinološkim društvom v sejmskih dneh organizirati tudi pregledno razstavo lovskih psov.

Organizacijski odbor si bo prizadeval, da bi bila poleg domačih kmetijskih mehanizacij na sejmu tudi mehanizacija iz drugih držav. Že na začetku pa so se srečali s paradosalno oviro. Zvezni predpisi na primer dovoljujejo uvoz avtomobilov, še vedno pa so na "prepovedni listi" kmetijski stroji... Sicer pa se je odbor odločil, da bodo na sejmu tudi različni izdelki za široko potrošnjo. ● A. Z.

Planinci pometajo pred pragom

Ljubljana, 23. februarja - Gospodarska komisija pri Planinski zvezi Slovenije je pripravila posvet o varstvu okolja z delovnim naslovom "Planinci pometamo pred svojim pragom". V prvem delu srečanja so predstavili program ekološko naravnih dejavnosti, od varčevanja z vodo in energijo do prečiščevanja odpadnih voda, ravnana z odpadki in zmanjševanja vseh vrst hrup. Planinci so se torej že zavedli potrebe, da začnejo postopno odpravljati vsa žarišča onesnaževanja pri planinskih postojankah, seveda pa enako obnašanje pričakujejo tudi od drugih gospodarjev v gorskem svetu, od žičničarjev, gostincev, gozdarjev, lovecev in drugih. Posvet so izkoristili tudi za predstavitev proizvajalcev in prodajalcev ekološko manj škodljivih sredstev in opreme. S. Saje

VIDEO MAVRICA

Mavčice 59

NAJNOVEJŠI FILMI ODLIČNE KOPIJE POSEBNE UGOĐNOSTI

Delovni čas:
od 16.30 do 20. ure,
sobota od 15. do 18. ure

AUTOBUSI

PREVOZI

Za manjše in večje skupine po najnižjih cenah

tel. 064/74 830

Varčujte z

GORENJSKIM GLASOM

Z Gorenjskim glasom lahko dobro in koristno varčujete.

Zakaj?

Vsek teden boste dobili 44 ali še več časopisih strani dobrega, angažiranega, zanimivega in zabavnega branja iz domačih logov, ob tem pa boste tudi prihranili.

Kako?

Če postanete naročnik Gorenjskega glasa, boste za 80 dinarjev na mesec dobili povprečno 8 izvodov vsak mesec - torej celo številko zastonj. Ob tem pa vam, kot naročniku, pripada še 30 odstotkov popusta pri malih oglasih, udeležba v Glasovih akcijah itd.

Če varčujete - varčujte z Gorenjskim glasom.

ČP Glas
64000 KRAJN

NAROČILNICA

Podpisani

kraj ulica št.

pošta naročam časopis GORENJSKI GLAS

Začnite mi ga pošiljati dne

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino (obračun za trimesec).

v _____ dne _____

podpis naročnika